

កំណាព្យរបស់រាជវាំង និង សីលធម៌សង្គម

កម្ពុជាអចិន្ត្រៃយ៍:

និពន្ធ និង រៀបរៀងដោយ

ខ្ញុំព្រះករុណាអាត្មាភាព

ភិក្ខុកល្យាណរតោ ខាន់ ស៊ិនសេម

ចៅអធិការ វត្តមហាសារ ឃុំមហាសារ ស្រុកកោះសូទិន ខេត្តកំពង់ចាម

ព.ស ២៥៥៥

រក្សាសិទ្ធិ

គ.ស ២០១២

រាជធានីភ្នំពេញ

සේරසජ්ජසර්ග

ខ្ញុំព្រះករុណាអាត្មាភាព

ចៅអធិការ វត្តមហាសារ ឃុំមហាសារ ស្រុកកោះស្នួន ខេត្តកំពង់ចាម

ក.ស. ២០១២

ពាក្យប្រាសាទ

អ.វ.ស.ស. ១៩៩២ ក្រសួង

សៀវភៅ (កំណាព្យអប់រំកាយចិត្ត) នេះខ្ញុំព្រះករុណា អាត្មា ភាព បានសរសេររៀប រៀង ឡើងដើម្បី ជួយអប់រំ និងជួយដាស់សតិ ដល់យុវវ័យព្រមទាំងមនុស្សគ្រប់ស្រទាប់ ជាន់ ថ្នាក់ទាំងអស់ ទោះជា បុរស ឬ ស្ត្រី ក៏ដោយ ។

ពីព្រោះសព្វថ្ងៃនេះសង្គមយើងកំពុងតែ មានការរីកចំរើនច្រើនគ្រប់វិស័យ មិនថាតាមទីក្រុងទីប្រជុំជន ឬ ជនបទទេដូច្នេះហើយបាន ជាខ្ញុំព្រះករុណា ខ្លាចក្រែងតែកុលបុត្រ កុលធីតា ខ្មែរយើងភ្លេចភ្លាំងស្មារតីមិនបាន ពិចារណានូវវ័យរបស់ខ្លួនបណ្តាលឱ្យមានភាព ស្រវឹងនៅក្នុងវ័យក្មេងកាមកិលេស ស្រវឹងក្នុងវត្ថុកាម ផ្សេងៗនាំឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ក្នុងឆាកជីវិត ក្នុងសង្គម ។ កាលណាមានភាពស្រវឹងក្នុងវត្ថុទាំងនោះហើយ ធ្វើឱ្យអ្នកទាំងអស់នោះ ភ្លេចស្មារតី ភ្លេច ទំនៀមទម្លាប់ ប្រពៃណីដូនតាខ្មែរយើងជាពុំខាន ម្យ៉ាង ទៀតសព្វថ្ងៃនេះ វប្បធម៌បរទេស កំពុងតែហូរចូលមក ក្នុងស្រុក ខ្មែរ យើង ច្រើនណាស់ យ៉ាងនេះហើយត្រូវតែមានការទប់ ស្អាតខ្លះៗទើបល្អ ប្រសើរ សមដូច ពាក្យចាស់លោកពោលថាៈ (ការពារជាជាងព្យាបាល) ។ -ខ្ញុំព្រះករុណាអាត្មាភាពសង្ឃឹមថាៈ អស់លោកអ្នកដែលកំពុងតែកាន់

ស្បៀវកៅ នេះនៅ ជាប់នឹងដៃ ហើយបានអាន នឹងបានពិចារណានោះ ពិត ជាយល់ដល់ជំរៅចិត្ត នឹងគោលបំណង របស់ខ្ញុំព្រះករុណា អាត្មាភាពជា ពុំខានឡើយ ។

អាស្រ័យហេតុនេះបើសិនជា មានការខុសឆ្គងត្រង់ពាក្យពេចន៍ប្រយោគ ឃ្លា ឬអក្ខរាវិរុទ្ធត្រង់ កន្លែង ណាមួយពុំសមរម្យ សូមព្រះតេជគុណ ឧបាសក ឧបាសិកា លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ នឹងរៀបច្បង អ្នកប្រាជ្ញ កវី បណ្ឌិត ទាំងអស់មេត្តាជួយកែសំរួលនឹងបំពេញបន្ថែម រាល់កំហុសខុសឆ្គង នឹង ខ្លះខាតដោយសេចក្តីអនុគ្រោះផង ។

សូមអរព្រះគុណ និង សូមអរគុណ!!!

ឧទ្ទិសកថា

-ដោយអំណាចផលនៃធម្មទានដែលកើតឡើងអំពីសទ្ធាជ្រះថ្លា និងសេចក្តី
ព្យាយាមប្រឹងប្រែងរបស់ខ្ញុំព្រះករុណាអាត្មាភាព និពន្ធរៀបរៀងសៀវភៅ

(គំណាព្យអប់រំកាយចិត្ត)

នេះសូមឧទ្ទិសជូនដល់ បុព្វការីជនទាំងអស់ របស់ខ្ញុំព្រះករុណាអាត្មាភាព
ដែល អស់លោកបាន ធ្វើដំណើរកាលកិរិយាទៅកាន់ បរលោកខាងមុខ
ហើយដូចមានរាយនាមប្រាកដ នៅខាង ក្រោមនេះ :

លោកតា គីង ខាន់ យាយ ឧក ម៉ិច	~លោកតា កង យាយ ហៀក
ឡោម ឃ្លួស ខាន់ ស្ទើន (ជាញាតិមេត្តិ)	~លោកតា ស្ទួន យាយ ចិន
លោកអ៊ុំ គីង ឆែម	~លោកតា គុយ យាយ ហាយ
លោក ពូ គីង ហៀន	~លោក ពូ ឈឹម ឧត្តន្ទា (ពូម៉ាន)
លោក ពូ គីង ហៀន	~អ្នកម៉ឺន ស្ទួន សារីន
ឡោម ធី និត	~អ្នកម៉ឺន ស្ទួន លង

ព្រមទាំងញាតិការទាំងប្រាំពីរសន្តាន និងអស់លោកដែលមាន គុណ
មកលើខ្ញុំព្រះករុណា ទាំងអស់ ព្រមទាំងដួងវិញ្ញាណក្ខ័ន្ធនៃបុព្វ វិវះបុរស
ទាំងអស់ដែលបានពលីកម្មដើម្បីការពារ ប្រទេស ជាតិមាតុភូមិ សូមឱ្យ
វិញ្ញាណក្ខ័ន្ធអស់លោកអញ្ជើញមក អនុមោទនាទទួលយកនូវ ផលនៃធម្ម
ទានទាំងអស់ដោយ សេចក្តីរីករាយផងចុះ បើបានអនុមោទនារួចហើយសូ

មឱ្យរួចរំដោះ ចាកទុក្ខទោសទាំងពួងហើយធ្វើដំណើរទៅកាន់សុគតិភពជា
ទីដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ដែល មានចំរើនដោយ ភិយ្យោភាព កុំបីអាក់ខានឡើយ !!!

សូមអនុមោទនាផលនៃធម្មទាននេះគ្រប់ៗគ្នាទៅហោង !!!

ឥឡូវ ចៅ ឡានីនី ហោតុៈ

សូមទាននេះកើតមានដល់ញាតិទាំងឡាយគ្រប់ៗគ្នា ។

ពីបំណងល្អរបស់ខ្ញុំព្រះករុណា

ភិក្ខុកល្យាណរតោ ខាន់ ស៊ុនសេម

ចៅអធិការ **វត្តមហាបាគ** ស្រុកកោះសូទិន ខេត្តកំពង់ចាម

បញ្ជីមាតិកា

ល.រ	ឈ្មោះគោលធម៌	ទំព័រ
១	បទលើកទង់ព្រះពុទ្ធសាសនា	៧
២	កំណាព្យក្មេងទំនើង (ដោយ ភិក្ខុកណ្ណាណរតោ ខាន់ ស៊ុនសេម)	៨
៣	កំណាព្យចាស់ទំនើង (ដោយ ភិក្ខុកណ្ណាណរតោ ខាន់ ស៊ុនសេម)	១២
៤	ដែលហៅថាមនុស្សពាល (ដោយ ភិក្ខុកណ្ណាណរតោ ខាន់ ស៊ុនសេម)	១៨
៥	កូនបីជំពូក (ដោយ ភិក្ខុកណ្ណាណរតោ ខាន់ ស៊ុនសេម)	២២
៦	សង្គមរាជធានីភ្នំពេញ ៥០ឆ្នាំ (ដោយ ភិក្ខុកណ្ណាណរតោ ខាន់ ស៊ុនសេម)	២៧
៧	កូនអើយធម៌សាមគ្គី (ដោយ ភិក្ខុកណ្ណាណរតោ ខាន់ ស៊ុនសេម)	៣១
៨	នាទីស្វាមីសម្រោះភរិយា ៥០ឆ្នាំ (ដោយ ភិក្ខុកណ្ណាណរតោ ខាន់ ស៊ុនសេម)	៣៣
៩	នាទីភរិយាត្រូវប្រតិបត្តិស្វាមី ៥០ឆ្នាំ (ដោយ ភិក្ខុកណ្ណាណរតោ ខាន់ ស៊ុនសេម)	៣៥
១០	បេរាវាសធម៌ ៤០ឆ្នាំ (ដោយ ភិក្ខុកណ្ណាណរតោ ខាន់ ស៊ុនសេម)	៣៧
១១	ត្រូវតែជ្រកក្រោម (ដោយ ភិក្ខុកណ្ណាណរតោ ខាន់ ស៊ុនសេម)	៤៧
១២	អាសូរចិត្តម៉ែ (ដោយ ភិក្ខុកណ្ណាណរតោ ខាន់ ស៊ុនសេម)	៥២
១៣	អាសូរចិត្តឪ (ដោយ ភិក្ខុកណ្ណាណរតោ ខាន់ ស៊ុនសេម)	៥៧
១៤	ទំនួញកូនកំព្រា (ដោយ ភិក្ខុកណ្ណាណរតោ ខាន់ ស៊ុនសេម)	៦១
១៥	កូនបាបបាក់ទង (ដោយ ភិក្ខុកណ្ណាណរតោ ខាន់ ស៊ុនសេម)	៦៥
១៦	ទំនួញចាបមាសក្រមុំ (ដោយ ភិក្ខុកណ្ណាណរតោ ខាន់ ស៊ុនសេម)	៦៧
១៧	អណ្តាត (ដោយ ភិក្ខុកណ្ណាណរតោ ខាន់ ស៊ុនសេម)	៧០
១៨	អកត្តព្យ (ស្នាព្រះហស្តសម្តែងព្រះសង្ឃរាជ ជួន ណាត)	៧២
១៩	សីល ៥ (ដោយ ភិក្ខុកណ្ណាណរតោ ខាន់ ស៊ុនសេម)	៧៤
២០	អានិសង្សបុណ្យ ៥០ឆ្នាំ (ដោយ ភិក្ខុកណ្ណាណរតោ ខាន់ ស៊ុនសេម)	៧៥

២១	អានិសង្សក្រតញ្ច ៤ យ៉ាង	(ដោយ ភិក្ខុកណ្ណាលោក ខាន់ ស៊ុនសេម)	៧៧
២២	នាមរបស់មាតា បិតា ៤ យ៉ាង	(ដោយ ភិក្ខុកណ្ណាលោក ខាន់ ស៊ុនសេម)	៧៨
២៣	ព្រហ្មវិហារធម៌ ៤យ៉ាង	(ដោយ ភិក្ខុកណ្ណាលោក ខាន់ ស៊ុនសេម)	៨០
២៤	ព្រះគុណម៉ែ	(ដោយ ភិក្ខុកណ្ណាលោក ខាន់ ស៊ុនសេម)	៨១
២៥	ការបែងចែកទ្រព្យ ៤យ៉ាង	(ដោយ ភិក្ខុកណ្ណាលោក ខាន់ ស៊ុនសេម)	៨៤
២៦	ទ្រព្យមានឈ្មោះ ៤យ៉ាង	(ដោយ ភិក្ខុកណ្ណាលោក ខាន់ ស៊ុនសេម)	៨៥
២៧	ទុក្ខ ៤កង	(ដោយ ភិក្ខុកណ្ណាលោក ខាន់ ស៊ុនសេម)	៨៦
២៨	សុខាបុញ្ញសុខនុយោ	(ដោយ ភិក្ខុកណ្ណាលោក ខាន់ ស៊ុនសេម)	៨៨
២៩	តិតទៅ	(ដោយ ភិក្ខុកណ្ណាលោក ខាន់ ស៊ុនសេម)	៨៩
៣០	សម្តីបុគ្គល ៤យ៉ាង	(ដោយ ភិក្ខុកណ្ណាលោក ខាន់ ស៊ុនសេម)	៩២
៣១	ទុកស្រីប្តីប្រមឹក	(ដោយ ភិក្ខុកណ្ណាលោក ខាន់ ស៊ុនសេម)	៩៤
៣២	ទុកប្តីសែនចូនប្រពន្ធឈោរព្យាង	(ដោយ ភិក្ខុកណ្ណាលោក ខាន់ ស៊ុនសេម)	៩៦
៣៣	ចាំចាស់បន្តិចសិន	(ដោយ ភិក្ខុកណ្ណាលោក ខាន់ ស៊ុនសេម)	៩៨
៣៤	ផ្កាឈូក	(ដោយ ភិក្ខុកណ្ណាលោក ខាន់ ស៊ុនសេម)	១០០
៣៥	ទឹកភ្នែកមេមាយ	(ដោយ ភិក្ខុកណ្ណាលោក ខាន់ ស៊ុនសេម)	១០២
៣៦	មនុស្សក្នុងមិនស្លាប់អ្វីម៉ែ	(ដោយ ភិក្ខុកណ្ណាលោក ខាន់ ស៊ុនសេម)	១០៥
៣៧	ជីវិតពិត	(ដោយ ភិក្ខុកណ្ណាលោក ខាន់ ស៊ុនសេម)	១០៦
៣៨	ជំនឿក្រៅព្រះពុទ្ធសាសនា		១០៨
៣៩	ជាតិជាអធិការ	(ដោយ ធម្មបណ្ឌិត ម៉ៅ តឹមម៉ែង)	១១០
៤០	កំហុសអធិការ	(ដោយ ធម្មបណ្ឌិត ម៉ៅ តឹមម៉ែង)	១១១
៤១	ការវិនាសផ្លូវបិណ្ឌ	(ដោយ ធម្មបណ្ឌិត ម៉ៅ តឹមម៉ែង)	១១២
៤២	ជាតិជាគណៈកម្មការ	(ដោយ ធម្មបណ្ឌិត ម៉ៅ តឹមម៉ែង)	១១៥
៤៣	គុណសម្បត្តិគណៈកម្មការ	(ដោយ ធម្មបណ្ឌិត ម៉ៅ តឹមម៉ែង)	១១៦
៤៤	បរាភវិស្វត្រ	(សៀវភៅប្រជុំភាសាវិទ្យា កៅ ឈិន)	១១៧

១-បទលើកក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា

សូមមើលទង់ជ័យ	ឆព្វណ្ណរង្សី	ដែលមានរស្មី	ក្តីស្រស់ល្អ
ខៀវលឿងក្រហម	ព្រមទាំងពណ៌ស	ហង្សបាត និងពណ៌	ដ៏ភ្លឺផ្អែក ។
ប្រទេសតូចធំ	បានស្ម័គ្រស្មាគម	ជុំនុំគ្នាច្រើន អនេក	
ព្រមយករស្មី	ព្រះពុទ្ធកូរព្រេក	ប្រសើរពាន់ពេក	ក្រែកកន្លង
ធ្វើជាសញ្ញា	ទង់ជ័យសាសនា	នៃសម្ពុទ្ធចំ	ចម្បង
ចូរយើងរាល់គ្នា	យកចិត្តចម្រើន	នឹកដល់ព្រះអង្គ	ជាអម្ចាស់ ។
ទោះជាតិផ្សេងគ្នា	ក៏ត្រូវដឹងថា	សុទ្ធសឹងតែជា	ពុទ្ធសាសន៍
ត្រូវសាមគ្គីគ្នា	ទាំងក្មេងទាំងចាស់	ប្រឹងប្រែងឱ្យណាស់	គ្រប់ៗគ្នា ។
យើងសាសនាពុទ្ធ	ថ្កុំថ្កើងខ្ពស់ផុត	រុងរឿងវិសុទ្ធ	ថ្លៃថ្លា
ហើយមានជ័យជោគ	ផុរយពេញលោកា	ដល់ជនជ្រះថ្លា	ច្រើនរាប់សែនឆាន ។
មានចិត្តស្តេហ	គោរពបូជា ចំពោះព្រះធម៌	ដ៏កល្យាណ ទាំងមនុស្សទេវតា	
ស្តេហាគ្រប់ប្រាណ	ប្រាថ្នាចង់បាន សេចក្តីសុខ ។		
យើងខេមរៈជាតិ	នាំគ្នាខ្ចីឃ្លាត	កាន់ធម៌នឹងបាន	ផុតទុក្ខ រូបរូមសាមគ្គី
ពីនេះទៅមុខ	ជាតិយើងបានសុខ	ក្សេមក្សាន្តត្រាណ ។	
ព្រមព្រៀងប្រព្រឹត្ត	កាន់ធម៌សុចរិត	ឆ្ពោះទៅកាន់ឋាន	និព្វាន
ជាទីផុតទុក្ខ	បានសុខក្សេមក្សាន្ត	ជាតិយើងនឹងបាន	សោយសុខា ។

២. កំណាព្យក្មេងទំនើង

-បបំមខ្ញុំកូណា ខាន់ ស៊ុនសេម	មុនចារពាក្យផ្អែមសូមវន្ទា
ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះភគវា	ព្រះពុទ្ធទ្រង់ជាសាស្តាចារ្យ ។
-និងសូមបង្គំព្រះធម៌ថ្លៃ	សែនល្អប្រពៃក្នុងលោកា
នាំសត្វឱ្យផុតវដ្តសង្សារ	រួចផុតទុក្ខពីអបាយ ។
-សូមថ្វាយបង្គំដល់ព្រះសង្ឃ	ប្រសើរសីលត្រង់ល្អឆើតឆាយ
គឺជាស្រែបុណ្យមនុស្សទាំងឡាយ	ខ្ញុំសូមឱនកាយថ្វាយគារវៈ ។
-ម្យ៉ាងទៀតសូមក្រាបថ្វាយបង្គំ	រៀបចំរួចតូចធំដោយស្មោះស្ម័គ្រ
លោកជាបណ្ឌិតបញ្ញាជាក់	សូមឱ្យលោកអ្នកប្រោសប្រណី ។
-ព្រោះខ្ញុំពុំសូវមានបញ្ញា	ចាំស្គាល់អក្ខរាសព្វសេចក្តី
ចារតែងពាក្យកាព្យបែបកវី	ទោះខុសឆ្គងក្តីសូមមេត្តា ។
-គ្រានេះសូមតែងផ្ទែងសេចក្តី	ពីឈ្មោះយុវវ័យក្នុងលោកា
ទាំងគ្រប់សារជាតិគ្រប់សាសនា	ឥឡូវឈ្មោះថាភ្លេងទំនើង ។
-ពាក្យនេះពីដើមមិនមានទេ	បច្ចុប្បន្នស្រាប់តែលេចឆ្នើមឡើង
សំភារៈទំនើបក្មេងទំនើង	ករកើតជាភ្លើងឆេះសង្គម ។

-ព្រោះក្មេងទំនើងទំនើបណាស់

មិនស្តាប់ពាក្យចាស់ស្តីអប់រំ

ធ្វើស្រាច់តែចិត្តឥតរមទម

តាំងចិត្តគំនុំគុំគួនតេ ។

-មួយថ្ងៃៗដើរសប្បាយ

ផឹកស៊ីឡូយឆាយឥតទំនេរ

ស្រវឹងរើលង្កលឥតយសកើរ

ឡូឡាស្រែកដេរពាសពេញផ្លូវ ។

-ការងារមិនធ្វើដើរតែខូច

ធ្វើចោរដើរលួចឥតគិតកូរ

ទ្រព្យអ្នកដទៃឬទ្រព្យខ្ចី

យកវីងចេញទៅលក់បញ្ចាំ ។

-បើបានប្រាក់មកលោកមើលចុះ

ស្រាបៀរចំរុះច្រូសមិនស្រាំ

ថែមបន្តគ្នាជាប្រចាំ

ផឹកស៊ីសំព្វាមិនស្តាយប្រាក់ ។

-ស្រវឹងម្តងៗតាំងស្រែកហោរ

វាជិះអ្នឹតូហោរមិនដាក់

ឆ្លើយពេញផ្លូវឥតសូរជាក់

ខ្លះប្រហែសធ្លាក់ក្នុងស្នាមភ្លោះ ។

-ពេលចេញឡើងហ៊ុយរមួលក៏ប

ផ្តាច់លេខជាន់ផ្ទឹមរឹបបង្អួស

ហុយផ្សែងទ្រលោមគួរព្រឺជួស

ព្រោះធ្វើនេះហួសពីការស្មាន ។

-ជិះហោរៗដោរពេញផ្លូវ

មិនយូរនឹងដល់បាពុំខាន

ជិះជ្រៃឆាយដៀងផ្សែងផ្អែងប្រាណ

វាមុខក្រោយបានឥតព្យាបាត ។

-បើមានបុណ្យធំចាំមើលចុះ

ទំនើងស្រីប្រុសច្រូសជ្រួសជ្រើស

ពូនផ្តុំប្រគុំមើលខនស៊ីត

លិចត្បូងជើងកើតឥតទំនេរ ។

-បើគ្រាន់តែមើលវាមិនថ្មី

ក្រព្វេងក្រព្វាងសាងឥតកេរ្តិ៍

-ម៉ែឪនៅផ្ទះសែនព្រួយខ្លាច

ឆេវឆាវឆាបឆេះឥតស្គាល់ល្អ

-មានភ្លើងពួកម៉ាកគ្រប់និតម

ជក់ម៉ាអាភៀនព្យៀនដល់ឪ

-ដល់ពេលស្រវឹងគ្មានដឹងគិត

ភ្លេចម៉ែភ្លេចឪព្យាតិការ

-រឿងម៉ាអាភៀនច្រៀងព្យៀនក្តី

វានឹងសំឡេងនឹងសម្លាប់

-បើមិនស្លាប់ខ្លួនក៏ស្លាប់យស

ស្អុយខ្មោចស្អុយខ្ចីអស់ប្រយោជន៍

-ម៉ែឪរកប្រាក់ទាំងត្រដរ

សន្សំអាសប្រាក់គាត់គិតក្រែង

-ម្លឹងហើយកូននៅមិនដឹងខ្លួន

ធ្វើការកាប់គាស់ឥតងាករេ

ថែមទាំងតប់វាយឈ្មោះដៀលជេរ

គ្មានហិរិទេភ្លេចក្តីល្អ ។

ព្រោះកូនកោងកាចឥតគុណធម៌

ប្រព្រឹត្តបន្តរឿងអាស្រូវ ។

មូលជួបប្រជុំតាមដងផ្លូវ

មិនគិតខុសត្រូវខំសិក្សា ។

ប្រឹងតែប្រព្រឹត្តចិត្តបុស្សា

បាត់បង់បញ្ហាប្រៀបមនុស្សស្លាប់ ។

ដូចជនប្រុសស្រីធ្លាប់ឃើញស្រាប់

ឱ្យរូបយើងស្លាប់ទាំងអាសោធី ។

ស្អុយកេរ្តិ៍ស្អុយឈ្មោះជាងស្អុយខ្មោច

បញ្ជ្រាស់ខ្យល់ល្អោចគ្រប់កន្លែង ។

សន្សំដល់ក ខំរំអែង

ខ្លាចកូននិងឯងក្រជាងគេ ។

ថាពុកម្តាយស្ទូនឥតទំនេរ

មិនត្អូញត្អែរទេព្រោះតែកូន ។

- អាកូននោះវិញមិនអាណិតមែន ទាមទារទាល់តែស្ទើរតែសូន្យ
- យកមកបំផ្លាញអស់ពីខ្លួន ធ្វេសប្រហែសជួនជួបគ្រោះថ្នាក់ ។
- សិក្សារៀនសូត្រមិនខំទេ ខំប្រឹងដៀលដេរឈ្មោះកាប់ចាក់
- នាំរឿងមកតែភាពបែកបាក់ គ្មានសាមគ្គីជាក់គ្មានបញ្ញា ។
- ចាប់ពីថ្ងៃនេះតទៅមុខ សូមកូនៗពុកត្រូវឧស្សាហ៍
- កុំខំប្រព្រឹត្តរឿងស្រីស្រា វាគ្មានបានការទេកល្យាណ ។
- បណ្តើតស្រីប្រុសមានច្រើនណាស់ ចូរខំប្រវាស់ចិត្តសន្តាន
- ស្តាប់ពាក្យទូន្មានលោកឱ្យបាន នោះទើបបានក្បានសុខមនោរម្យ ។
- ពាក្យពេចន៍ម៉ែឪត្រូវប្រឹងស្តាប់ វាហារសារស័ព្ទនាំសុខុម
- នាំកូនឱ្យផុតទុក្ខសែនធំ ឆ្ពោះកាន់ទ្រង់ក្តីសុខសាន្ត ។
- ចូរអ្នកបំរើពុកម្តាយខ្លួន គួរចេះថែពូជលោកឱ្យបាន
- ម្តេចចំណីត្រីសាច់កុំឱ្យខាន ថ្នាក់ថ្នមសន្តានចិត្តម៉ែឪ ។
- គ្មានពាក្យសម្តីណាមួយស្មើនឹងពាក្យទូន្មានរបស់ឪពុកម្តាយយើងឡើយ
- ឪពុកម្តាយគឺជាគ្រូដ៏ប្រសើរបំផុតរបស់កូនប្រុសស្រី
- ឪពុកម្តាយគឺជាបុព្វបុរសដ៏ឆ្នើមរបស់កូនប្រុសស្រី
- ឪពុកម្តាយគឺជាព្រះអរហន្តរបស់កូនប្រុសស្រី
- ឪពុកម្តាយគឺជាម្ចាស់ដ៏ត្រជាក់សម្រាប់ឱ្យកូនៗជ្រក

ដោយ ភិក្ខុកល្យាណរតោ ខាន់ ស៊ុនសេម

កំណាព្យចាស់ទំនើប

- ពីដើមចាស់ៗ   រមទមណ្ឌណេស   ព្រោះចាស់រចនាគិត
- ខុសពីឥឡូវ   ចាស់នៅគំនិត   ឈ្នករំលែងពិត
- និងព្យែងស្រីស្រា ។
- ទ្រព្យធនមានគ្រប់   មិនគិតសេពគប់   ស្វែងរកធម៌អារ្យ
- ខំប្រឹងឡាយអាយ   សក់ឈ្មាយអាចម៍ខ្លា   ហាយសុទ្ធដុល្លារ
- ទាក់រកស្រីក្មេង ។
- រាងខ្លួនមានប្រាក់   ចូលបាញ់រញ្ជាក់   នឹងតន្ត្រីក្មេង
- ខាភ័ក្ត្រខេ   បំពេស្រីក្មេង   វីរកំរង្វេង
- ភ្លេចប្រពន្ធកូន ។
- ពេលខ្លួនស្រវឹង   ចិត្តចូរភ្លេចតឹង   ភ្នែកស្ទឹងស្ទើរសូន្យ
- រំស្មីរំញាក់   ចង្វាក់ម៉ាឌីហ្សន   ដៃកេរឡើងទន់
- ភ្លេចអស់កេរខ្មោស ។
- ពេលផឹកប្លង់ៗ   ច្រៀងផងបេក្រផង   សាសងដេរដាស
- ផឹកចូលនឹងក្មេង   រោចខ្លួនឯងចាស់   ស៊ីជោរខ្លាំងណាស់
- ធ្វើផ្កាសគ្រប់យ៉ាង ។
- ស្រា ស ស្រាថ្នាំ   ផឹកជាប្រចាំ   មិនខ្មាសញាតិខាង
- តាមត្រៀមតាមតូប   តាមបាបបាង   ផឹកគ្មានថ្លៃស្វាង

ភ្នែកបើកមិនរួច ។

-ពេលផឹកអស់លុយ	តក់ម៉ក់ទុយមុយ	ប្រថុយចេះលួច
ខ្លួនចាស់កោងខ្លង	ដើរមិនចង្អុល	ធ្វេសប្រហែសច្នៃច
	លួចគោអ្នកស្រុក	។

-លក់បានប្រាក់ភ្លាម	ជើងនៅមិនស្មើរ	រវាមតាត្រុក
ស្វែងរកដៃគូ	ពួកម៉ាកក្លើកក	ផឹកពេញតែស្រុក
	ឥតញឹនថ្ងៃណា	។

-ពេលវិលមកផ្ទះ	ភ្នែកបើកមិនច្បាស់	តេះតេះស្រវ៉ា
ត្រង់ត្រាងពេញផ្លូវ	ងំង្គីវឡូឡា	ជេរដាក់ផ្កាសា
	នឹងកូនចៅឯង	។

-ប្រាសដេកនឡើង	ហាលក្តៅហាលរាល	ស្រែកយំក្តែងៗ
ក្អកក្អួតចង្អោរ	សំពោរប្បូរឯង	កូនចៅ ៣ សែង
	យកដេកក្នុងផ្ទះ	។

-ព្រឹកមាន់រងាវ	ពោះកូរកព្រឡាវ	ស្រវ៉ាតុល្លះ
តម្រង់តៀមស្រា	ហារដាស់ម្ចាស់ផ្ទះ	ដកមេយ៉ាងចាស់
	ធ្លាក់ភ្នែកទាំងព្រឹក	។

-នេះចាស់ស្រាថ្នាំ	ធ្លាប់ឃើញប្រថាំ	គួរជួយរំលឹក
ខុសចាស់ស្រាបៀរ	ធៀបគ្នាគួរភ្លឺក	ហួសចិត្តមិននឹក

ស្មានក៏មិនដល់ ។

- រីចាស់ស្រាបៀរ	សែនពាលពាលា	មើលឆ្មើរមិនយល់
ពាក់អាវហ្មាហ្មើរ	ពាក់ខ្សែនិមល	លុចស៊ីសឆេះស៊ីល
	ត្បូលចូលក្នុងបា	។

- សក់ក្បាលសព្វាត	ថែមធ្មេញបាក់ទៀត	នៅឆ្លៀតសង្ហារ
ចូលកាស៊ីណូ	ហើរល្បែងស្រីស្រា	ចំណាយដុល្លារ
	ទិញទឹកចិត្តស្រី	។

- បើបានលេងឈ្នះ	សប្បាយចិត្តណាស់	មុខស្រស់ប្រិមប្រិយ
ចេញពីហាងមួយ	ចូលហាងពីរបី	លុចស៊ីសម្អិតថ្មី
	សប្បាយភ្លេចខ្លួន	។

- អាងខ្លួនមានប្រាក់	ទិញស្រីមកដាក់	ពីរបីក្បែរខ្លួន
ឆ្វេងមួយស្តាំមួយ	មុខក្រោយផ្ទួនៗ	សប្បាយភ្លេចខ្លួន
	កើតអេដស៍អាយវី	។

- ខ្លួនកើតអេដស៍ហើយ	គ្មានគិតអ្វីឡើយ	ចម្លងខ្មែរខ្លី
ទាំងក្មេងទាំងចាស់	ឆ្លងគ្រប់ទិសទី	រោគអេដស៍អាយវី
	សម្លាប់ស្ទើរពាយ	។

- បើពេលចាញ់វិញ	ចិត្តសែនទោម្តេញ	គ្មានក្តាញ់ក្រហាយ
----------------	-----------------	-------------------

លក់សព្វពោរពាស	មាសប្រាក់មិនស្តាយ	លក់ដីទៅចាយ
	លេងល្បែងបន្ត	។
-ប្រពន្ធខំហាមថ្មី	ថាគុំលក់អី	អូសសូមអង្វរ
ខ្លាចកូនចៅយើង	ថ្ងៃមុខវាគ្រ	បងអើយគុំត
	លេងល្បែងទៀតអី	។
-ទោះហាមម្តេចម្នា	បើគំនិតតា	សាវាអប្រិយ៍
ចាក់បៀវារៈហើង	ចោងហោងម្តេចក្តី	ចាក់វាល់តែថ្ងៃ
	លុះអស់សម្បត្តិ	។
-បើកូនចៅរៀន	តាខំទូន្មាន	កុំឱ្យធ្វើត្រាប់
ថាធ្វើតាមតា	ជីវាអូរអំពូ	ជៀសឱ្យប្រញាប់
	កុំត្រាប់តាមតា	។
-កូនចៅធ្វើតាម	តាខំប្រឹងហាម	តំរាមស្តីថា
តែនៅមិនស្លាប់	ព្រោះត្រាប់តាមតា	ទោះហាមយ៉ាងណា
	ក៏នៅតែធ្វើ	។
-តាហាមកូនចៅ	កុំឱ្យចេញក្រៅ	ពីផ្ទះអំពើ
ថាស្តីឱ្យគេ	តែខ្លួនឯងធ្វើ	វាឥតអំពើ
	ហាមគេម្តេចស្តាប់	។

-ព្រោះចាស់ហ្នឹងហើយ

លោកយាយតាអើយ គឺជាដើមច្បាប់

ព្រោះតាចាស់ហើយ

មិនយូរឡើយនឹងស្លាប់ គួរតែប្រញាប់

ស្វែងរកធម៌អារ្យ ។

-យើងជាកូនខ្មែរ

សម័យកាលសុទ្ធតែ ជឿព្រះពុទ្ធសាសនា

រាប់សិបសតវត្ស

កន្លងមកហើយណា គួរតែយាយតា

នឹកឃើញវត្តផង ។

-នៅពេលសព្វថ្ងៃ

ខ្មែរ ចិន យួន ថៃ សុទ្ធមានបំណង

សិក្សារៀនសូត្រ

គឺជាចម្បង ព្រោះអាចចម្លង

សត្វទៅនិព្វាន ។

-ការកើតជាមនុស្ស

ទាំងស្រីទាំងប្រុស គួរតែសូត្ររៀន

ទាំងផ្នែកពុទ្ធចក្រ

អាណាចក្រក៏មាន នោះគឺជាស្ពាន

ឆ្លងទៅសួគ៌ា ។

-ចាស់ក្តីក្មេងក្តី

ទាំងប្រុសទាំងស្រី ត្រូវខំពុទ្ធារ

កុំធ្វេសប្រហែស

ក្នុងកម្មនានា ព្រោះអាយុសង្ខារ

សុទ្ធតែមិនទៀង ។

-រាល់ការរស់នៅ

ម្តងត្រជាក់ម្តងក្តៅ ម្តងរាំងម្តងភ្លៀង

ម្លោះហើយជីវិត

មនុស្សសត្វមិនទៀង រស់គួរជៀសវាង

	ពីកម្មអកុសល ។
-ពាក្យពេចន៍ទាំងនេះ	អាត្មាភាពត្រិះរិះ ជ្រោងឱ្យបានផល
មិនមែនតិះដៀល	ឆ្អឹងឆ្អៀលគួរយល់ ញ៉ាំងតាឱ្យដល់
	សុខសួគ៌និព្វាន ។
-មិនមែនសើចយំ	ចាស់ៗដែលខំ សន្សំសីលទាន
ព្រោះអាត្មាថានេះ	ចាស់ឥឡូវខ្លះមាន ព្រោះអីអាត្មាបាន
	ឃើញផ្ទាល់នឹងភ្នែក ។
-បើមានផ្កាឆ្កង	ខុសពីទំនង សូមជួយបែងចែក
អាត្មាសរសេរនេះ	អាត្មាចេះរំលែក ល្អទុកមួយប៉ែក
	កុំអន់ចិត្តអី ។
-បើមានការខុស	ញាតិញោមស្រីប្រុស សូមលោកអភ័យ
ដល់ខ្ញុំព្រះករុណា	អាត្មាភាពនៅខ្លី សូមតាប្រណី
	ដោយក្តីអនុគ្រោះ ។

ដោយ ភិក្ខុកល្យាណរតោ ខាន់ ស៊ុនសេម

-ពាលខ្លះជាស្រី
បូករាងហានហំ

ប្រើពាក្យសម្តី
រមទមហ៊ីហា
រកលេខដាក់គ្មាន ។

ពីរោះអស្ចារ្យ
តែចិត្តមុសា

-ពាលខ្លះជាប្រុស
ដើរចេកប្រាសគេ

ខ្លួននៅក្មេងសោះ
ធ្វើបូករាងហ៊ាន
ទោសធ្លាក់ដល់ខ្លួន ។

មិនគិតខំរៀន
មិនយូរនិងមាន

-ឯពាលជាចាស់
តាំងនាមអាចារ្យ

និយាយល្អណាស់
ធម៌អាវុពេញខ្លួន
លួចលុយវត្ថុចាយ ។

តាមគម្ពីរក្បួន
ឆ្នើសប្រហែសជួន

-ពាលចាស់បែបហ្នឹង
ថាខ្លួនចាស់ហើយ

បើក្មេងៗដឹង
ម្តេចឡើយធ្វើងាយ
មិនខ្លាចនរក ។

ប្រាកដជេរម្តាយ
លួចលុយវត្ថុចាយ

-អញ្ចឹងហើយពាល
ក្រាស់ដោយគណ្តា

នាំក្តៅរោលរាល
មោហាងោកងក់
នឹងកាមឆន្ទៈ ។

ពាសវាលវីវក់
ងប់វង្វេងឈ្នក់

-ពាលមានត្រប់យ៉ាង
ខ្ពស់ទាបខ្មៅ ស

តាមបុគ្គលសាង
អាក្រក់ល្អមានជាក់

មិនរើសវណ្ណៈ
សូមឱ្យលោកអ្នក

	កុំភ្លេចស្មារតី	។
-ចូរអ្នកខំលះ	ទិដ្ឋិមានៈ	ចិត្តពាលអប្រិយ៍
ខំប្រព្រឹត្តល្អ	ទើបមានសិរី	កេរ្តិ៍ឈ្មោះល្អាញល្បី
	រន្ធីសព្វសាយ	។
-កូនប្រុសកូនស្រី	កូននៅក្មេងខ្ចី	ត្រូវហ៊ានបរិយាយ
ទង្វើខ្លួនឯង	ប្រាប់ដល់ពុកម្តាយ	ក្រែងធ្លាក់អបាយ
	ដោយភ្លេចស្មារតី	។
-រួសរាន់ប្រញាប់	កែខ្លួនឱ្យរាប់	បើជ្រុលអប្រិយ៍
សុចរិតធម៌ស	បរិប្រពៃ	ចូរកូនលក់លែ
	ទាន់ខ្លួននៅក្មេង	។
-ដល់ពេលខ្លួនចាស់	ពិបាកកែណាស់	ព្រោះចាស់វង្វេង
រៀនមុខភ្លេចក្រោយ	ញយៗលេងៗ	តារៀនចាញ់ក្មេង
	ព្រោះតែតាចាស់	។
-បើខ្លួនចាស់ហើយ	កុំបង្អង់ឡើយ	តាមពុទ្ធតម្រាស់
ឱ្យចូលវត្តវា	រៀនធម៌អារ្យខ្លះ	ព្រោះខ្លួនជាចាស់
	មានតែសុំសីល	។
-ខំប្រឹងប្រព្រឹត្ត	សច្ចៈសុចរិត	ចូរគិតកុំខ្ជិល

ញ៉ាំងចិត្តឱ្យមោះ

ឱ្យអស់មន្ទិល

ងោកងកិលវលំ

ទើបផុតអបាយ ។

- ផ្លូវធម៌មានច្រើន

នាំមនុស្សឱ្យកើន ចម្រើនស្រស់ស្រាយ

ញ៉ាំងឱ្យសត្វលោក

ដ៏យជោគសប្បាយ ផុតទុក្ខទាំងឡាយ

បានសុខក្សេមក្សាន្ត ។

- ពន្លឺអ្នកក៏មិនភ្លឺស្មើនឹងពន្លឺបញ្ចេញឡើយ
- ក្លិនក្រអូបអ្នកក៏មិនក្រអូបស្មើនឹងក្លិននៃព្រះធម៌ឡើយ
- រសជាតិអ្វីឆ្ងាញ់
ក៏មិនឆ្ងាញ់ដល់រសជាតិនៃព្រះធម៌ឡើយ
- សាតវបស់អ្វីៗក៏ដោយ ក៏មិនស្មើនឹងស្លាតចិត្តឡើយ

-ការសន្សំបុណ្យទាំងទាំងឡាយ គឺជាការប្រសើរបំផុតសម្រាប់
មនុស្សយើងគ្រប់ៗរូប ។

ដោយ កល្យាណរតោ ខាន់ ស៊ុនសេម

ग्री ग्री ग्री ग्री ग्री ग्री ग्री ग्री ग्री ग्री

៥- ក្នុងបីពុក

-ព្រះពុទ្ធជីកា	ទ្រង់ប្រោសទេសនា	ប្រដៅសព្វសត្វ
ឱ្យមានបញ្ញា	ភ្លឺថ្លាត្រៃក្តាត់	ឱ្យចេះចែកកាត់
	តាមកម្មកុសល	។
-រឿងបុត្រធីតា	ក្នុងលោកនេះណា	មានច្រើនមិនខ្វល់
គ្រូខ្លះមានតិច	គ្រូខ្លះមានដល់	១០តាមកម្មផល
	ដែលខ្លួនបានសាង	។
-ទោះច្រើនអនេក	ព្រះពុទ្ធទ្រង់ចែក	វែកតាមសំណាង
ថាមានបីពិត	ព្រះពុទ្ធទ្រង់អាង	តាមបុគ្គលសាង
	មកពីបុព្វេ	។
-មួយអតិជាតបុត្រ	កូនល្អបំផុត	ក្នុងសាសនា
ក្នុងចិត្តបរិសុទ្ធ	មោះមុតឥតទ្វេ	សែនល្អដាច់គេ
	រកមនុស្សប្រៀបគ្មាន	។
-ចេះសព្វចេះគ្រប់	ការងារថ្ងៃយប់	មិនហត់ទូន្មាន
ធ្វើបុណ្យដាក់បាត	សង្វាតសីលទាន	ឧស្សាហ៍សូត្ររៀន

ឥតប្រហែសធ្វេស ។

-ស្គាល់ល្អអាក្រក់	មិនគិតឡេះឡោះ	កុហក់ចេស
រមទមរាបសា	បញ្ហាស្វាងចែស	ស្វែងរកតម្រិះ
	ញ៉ាំងចិត្តឱ្យល្អ	។

-ស្គាល់ការស្លោកគ្រោក	ចិត្តមិនដក់ដោក	ក្នុងអកុសលធម៌
ជំរះសន្តានចិត្ត	សុចរិតស្មោះ ស	មិនមានត្រេកអរ
	ក្នុងកាមឆន្ទៈ	។

-ចេះញ៉ាំងកុសល	ឱ្យកើតមានដល់	ឪពុកម្តាយអ្នក
ព្រមទាំងបងប្អូន	ញាតិសន្តានជាក់	មិនឱ្យភ្លាត់ធ្លាក់
	ក្នុងជ្រោះអវិចី	។

-នេះកូនទីមួយ	មិនដែលឱ្យព្រួយ	ឪពុកម្តាយអី
រក្សាត្រកូល	កិត្តិស័ព្ទល្បាញល្បី	ញាតិមិត្តប្រុសស្រី
	ស្រឡាញ់បំផុត	។

-ឯកូនទីពីរ	ក៏ល្អសោភ័	ឈ្មោះអនុជាតបុត្រ
ឧស្សាហ៍គ្រាន់បើ	មិនចេះរោលដុត	ញ៉ាំងខ្លួនឱ្យផុត
	ពីអបាយទុក្ខ	។

-ការងារក្នុងផ្ទះ	ខំប្រឹងរួចរះ	ធ្វើយ៉ាងសំរុក
------------------	--------------	---------------

ទោះធ្ងន់ស្រាលក្តី	មិនខ្ចីដាក់ទុក	ការងារគ្រប់មុខ
	មិនហត់មាត់ម៉ែ ។	
-ការងារឆ្ងាយជិត	យប់ថ្ងៃភ្លឺស្វិត	ឥតមានតួញត្រូវ
កាប់គាស់រាស់កាយ	ដឹចំការស្រែ	ជួសមុខឱ្យម៉ែ
	មិនឱ្យមានព្រួយ ។	
-មិនថាការផ្ទះ	ខំប្រឹងប្រែងណាស់	ទោះគ្មានគេជួយ
មិនមានមួទូ	រអ៊ូរល្ងាយ	ចិត្តមានតែមួយ
	គឺធ្វើឱ្យហើយ ។	
-មិនត្រឹមការងារ	សីលទានភាវនា	ក៏មិនកន្តើយ
ផ្គិតផ្គង់ទន្ទេញ	សូត្ររៀនឥតស្បើយ	មិនប្រមាថឡើយ
	ក្នុងកិច្ចទាំងពួង ។	
-មិនយកបាណា	អទិន្នាទានា	សុរាជាក្នុង
គេចវេនតណ្ហា	មុសាជាជួង	នាំឱ្យកើតឃ្លង់
	លង់ក្នុងអប្រិយ៍ ។	
-អវជ្ជាតបុត្រ	អាក្រក់បំផុត	ឈ្មោះបុត្រទីបី
កូនគ្មានកំណើត	ចិត្តឆើតអប្រិយ៍	តែងគំនិតខ្លី
	ដើរលេងសប្បាយ ។	

-ការងារមិនធ្វើ	មិនចេះអើពើ	គិតតែស៊ីចាយ
ហ៊ុហាហំហាន	ហ៊ុកហាក់ឡូយឆាយ	ផឹកស៊ីសប្បាយ
	នាំទុក្ខដល់ខ្ចី	។
-ការងារតូចតាច	គ្មានប្រិតគ្មានប្រាជ្ញ	តបតមិនតូវ
រអ៊ូរទាំ	ចិត្តមាំក្រម្ងុំវ	ក្បាលរឹងដល់ខ្ចី
	គ្មានស្តាប់អ្នកណា	។
-អបាយទាំងបួន	យកមកដាក់ខ្លួន	មិនស្ទូនអាត្មា
ប្រព្រឹត្តទាំងអស់	គ្មានទាស់ត្រង់ណា	គ្មានគិតវាសនា
	អនាគតខ្លួន	។
-មួយថ្ងៃៗ	ស៊ីគ្មានសំចៃ	ធ្វើឬក្ស័យឬស
លក់កើរម៉ែចាយ	ឥតស្តាយថែចូន	លក់ជាប់ជួនៗ
	មិននឹកស្រណោះ	។
-មិនយូរប៉ុន្មាន	អាក្នុងតិរច្ឆាន	វាបំផ្លាញអស់
បំផ្លាញទាំងទ្រព្យ	បំផ្លាញទាំងយស	វាបំផ្លាញអស់
	គ្មានសល់អ្វីឡើយ	។
-នេះកូនទីបី	ហៅកូនចង្រៃ	រាល់ថ្ងៃគ្មានស្បើយ
ចូរខំអប់រំ	កុំនៅកន្តើយ	ក្រែងបានឆ្កែលើយ

	រស់សុខនឹងគេ	។
- រីកូនទាំងបី	ពីរល្អឥតបី	សែនល្បីយសកេរ្តិ៍
ឪពុកម្តាយបានជួប	នៃកូនទាំងទ្វេ	ដកកូនមួយទេ
	ពិតជាប្រសើរ	។
- អ្នកជាកុលបុត្រ	ត្រូវជៀសឱ្យផុត	បុត្របីកុំដើរ
វាឆ្ងាយខ្លោច	អាសោចដំណើរ	មគ្គមិនប្រសើរ
	កុំដើរល្អជាង	។
- យើងត្រូវត្រិះរិះ	នៅលើលោកនេះ	អ្វីសុទ្ធមិនទៀង
ត្រូវខំប្រព្រឹត្ត	ចិត្តល្អឥតល្បឿង	បាបកម្មត្រូវវាង
	ស្វែងរកកុសល	។
- ចំណែកផ្លូវល្អ	គឺផ្លូវព្រះធម៌	ខំដើរឱ្យដល់
នោះទើបនឹងបាន	កៀមក្សាន្តឱ្យផុល	ព្រះធម៌នាំដល់
	រោងសុខសួគ៌ា	។
កូនប្រុសកូនស្រី	សូមកូនទាំងបី	ត្រូវចេះសាមគ្គា
អាណិតពុកម៉ែ	ថែព្រះព្រហ្មា	ទើបប្រាកដជា
	ហៅថាកូនល្អ	។

ដោយ កល្យាណរតោ ខាន់ ស៊ិនសេម

៦. សង្គមបរមរាជវាំង ៥៧

(ជាធម៌សម្រាប់សង្គ្រោះដល់កូនប្រុសកូនស្រីទាំងឡាយ)

- ប្រាំរោចផ្កាឆ្នាំរំលឹកកសិក ភក្ត្របទចែងជាកំណត់ត្រា
- កន្លងមកបានផ្តាច់ជាអតិ ពីរពាន់ប្រាំរយហាសិបបី ។
- ត្រូវជាថ្ងៃពុធទីប្រាំបួន ខែកញ្ញាជួនសកលថ្មី
- ពីរពាន់ប្រាំបួនសាសន៍ត្រីស្តនៃ ពួកជនប្រុសស្រីធ្លាប់ស្គាល់ស្រាប់ ។
- ខ្ញុំព្រះករុណា ខាន់ ស៊ុនសេម ចេញចោលពាក្យផ្អែមនឹងផ្លែប្រាប់
- នូវសង្គមបរមដែលជាច្បាប់ តាមព្រះតម្រាស់ទ្រង់បានផ្តាំ ។
- សង្គមបរមមាតាបិតា កូនប្រុសស្រីត្រូវចងចាំ
- ព្រះពុទ្ធទ្រង់ប្រោសសត្វរាប់ឆ្នាំ ច្បាស់ថាមានប្រាំចាំជាក្បួន ។
- ទី១ បាបុនិវារេន្ត្រី កំចាត់អាស្មិមានពីខ្លួន
- វៀរចាកទុច្ចរិតទាំង១០ជួន អស់ពីក្នុងខ្លួនកុំប្រព្រឹត្ត ។
- ញ៉ាំងកូនឱ្យវៀរអកុសល ដែលមិនជាផលល្អក្នុងចិត្ត
- ត្រូវជៀសឱ្យឆ្ងាយកុំនែបនីត ទើបឈ្មោះកូនពិតមានសិរី ។
- ទី២ កល្យាណេនិ វេសេន្ត្រី ឱ្យមានទិដ្ឋិល្អប្រពៃ
- ញ៉ាំងកុសលធម៌ល្អថ្លាថ្លៃ ផុតក្នុងដួងចិត្តម័ត់ចត់ ។

- ម៉ែនាំឱ្យកូនចេះធ្វើបុណ្យ

ស្គាល់ទោសស្គាល់គុណយ៉ាងប្រាកដ

មិនធ្វេសប្រហែសឱ្យកូនភ្លាត់

អកុសលសង្កត់បានឡើយណា ។

- ទី៣ សិប្ប សិក្ខា បេន្តិ

ម៉ែមានសតិល្អថ្លៃថ្នា

បង្ហាត់បង្រៀនសព្វការ

សីលសាស្ត្រវិជ្ជាដល់កុលបុត្រ ។

- ម៉ែនាំឱ្យកូនទៅសាលា

ដើម្បីសិក្សាឱ្យគត់មត់

ពីថ្នាក់បឋមដល់ឧត្តមផុត

មិនឱ្យកូនស្រុតធ្លាក់អវិជ្ជា ។

- ទី៤ បដិរូបេនទា រេសយោជេន្តិ

ម៉ែគ្មានអតីក្នុងទីយា

ពេលកូនមានវ័យវឌ្ឍនា

ឪពុកម្តាយគ្រប់គ្នាតែងរៀបចំ ។

- ឱ្យកូនមានគូតាមប្រពៃ

តាមស្ម័គ្រមេត្រីឥតបង្ខំ

ជ្រើសរើសពង្សផៅឥតច្រឡំ

ផ្គូផ្គងផ្សំផ្គុំតាមទំនៀម ។

- ទី៥ សមយេ ទាយជ្ជំ នេយ្យោ ទេន្តិ

ម៉ែមានហិរិចិត្តព្យាយាម

បង្ហាញទ្រព្យធនឥតលាក់លៀម

ចែកតាមទំនៀមកាលសម័យ ។

- ទោះបីគ្រួសារក្របួមាន

ទឹកចិត្តម៉ែគ្មានសោកអាស័យ

បែងចែកឱ្យកូនគ្មានសង្ស័យ

ដល់កូនប្រុសស្រីឥតព្យាបា ។

- នេះហើយទឹកចិត្តឪពុកម្តាយ

មិនឃ្លាតចាកឆ្ងាយពីកូនភ្លា

អាក្រក់ល្អ ស ខ្មៅក៏គង់ជា

អ្នកម្តាយការពារមិនឱ្យស្លូត ។

- យប់ថ្ងៃល្ងាចព្រឹកនឹកជានិច្ច

ម៉ែចាំមិនភ្លេចនឹកតែកូន

ព្រួយទៅថ្ងៃក្រោយរលាយខ្លួន	ឱស!ឱ រូបកូនទៅយ៉ាងណា ។
-ម៉ែចិញ្ចឹមកូនម៉ែថ្នាក់ថ្នម	បំពេញបមដោយករុណា
ដូតទឹកដុសក្អែកសព្វកាយា	ចិត្តស្មោះប្រាថ្នាឱ្យកូនសុខ ។
-កាលកូននៅតូចមិនដឹងក្តី	សព្វនឹងចំណីម៉ែបញ្ចុក
ទោះរឹងឬទន់ទំពារបុក	យកមកបញ្ចុកឱ្យកូនញ៉ាំ ។
-ទោះក្រលំបាកឬយ៉ាងណា	ពុកម៉ែធ្វើការយ៉ាងសស្រាំ
សន្សំប្រាក់ទុករៀងរាល់ឆ្នាំ	ទម្រាំកូនធំចូលសាលា ។
-ពេលកូនចូលរៀនម៉ែអរណាស់	ព្រោះភ្នែកឃើញច្បាស់កូនសិក្សា
សង្ឃឹមថ្ងៃក្រោយបានធ្វើការ	បណ្តិតរាជការឬមន្ត្រី ។
-ឪម៉ែអរណាស់ឃើញកូនរៀន	មាសប្រាក់ធនធានមិនមានក្តី
ស៊ីស៊ីឈ្នួលគេទាំងយប់ថ្ងៃ	សន្សំកំរៃទុកឱ្យកូន ។
-មិនថាបំបែកមធ្យមសិក្សា	វិទ្យាល័យបរិញ្ញាប័ត្រសុទ្ធ
តស៊ូរកប្រាក់លុះខ្លួនសូន្យ	ឱ្យតែរូបកូនមានក្តីសុខ ។
-នេះទឹកចិត្តម្តាយឪពុកយើង	កូនភ្ញាក់ខ្លួនឡើងកុំស្មារញ្ចស្មុគ្រ
ត្រូវគិតដល់ម្តាយនិងឪពុក	ទើបកូនបានសុខតរៀងទៅ ។

ដោយ កល្យាណរតោ ខាន់ ស៊ុនសេម

★ ចំពោះទឹកចិត្តម្តាយឪពុកគ្រប់រូប សូម្បីតែបន្តិច ក៏មិនចង់ឱ្យ កូនៗ មានក្តីលំបាកឡើយ សុខចិត្តពិបាកខ្លួនឯងវេទ នាខ្លួនឯង ឱ្យ តែកូនមាន សេចក្តីសុខ ។ ម្លោះហើយ សូម សាចុជន សប្បុរស ស្រី ប្រុស ទាំងអស់ ដែលមាន នាទី ជា កូនប្រុស កូនស្រី ចៅប្រុស ចៅ ស្រី ក្មួយប្រុស ក្មួយស្រី គួរ តែចំណាយពេលវេលាឱ្យបានច្រើនបន្តិច ដើម្បីគោរព ប្រតិបត្តិ មាតា បិតា ជីដូន ជីតា របស់យើងពីព្រោះ កើតមកជា មនុស្ស វាក្រម្រក្រពេកណាស់ ដូច្នេះហើយគួរតែយើងរាល់គ្នាខំប្រឹងបំពេញតួនាទីក្នុងនាម ជាកូនប្រុសកូនស្រី ឱ្យបាន ច្រើនទើប ល្អប្រសើរ ។

ម្យ៉ាងវិញទៀតការបំរើ មាតា បិតា ដោយ ប្រពៃ នោះ

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់សំដែងថាៈ

(ជាអ្នកប្រកបនូវបុណ្យរឿយៗគ្មានទំនេរឡើយ ហើយបើបែកកាយទំលាយខ័ន្ធ និង បានទៅកើតនៅឯទេវលោកជា ពុំខាន ។

ដូច្នេះហើយសូមកូនប្រុសកូនស្រីទាំងឡាយគួរតែខំធ្វើនូវការវកិច្ចចំពោះ អ្នកមានគុណឱ្យបានច្រើនទើបល្អប្រពៃ ហើយសមជាកូនខ្មែរពិតៗ!!!

ដោយ ព្រះភិក្ខុកល្យាណរតោ ខាន់ សុខសេម

៧-កូនអើយធម៌សាមគ្គី

- កូនអើយធម៌សាមគ្គី គឺមូលមីរព្យាតិមិត្តភ័ក្រ
- រួមគ្នាច្រើនអនេក នោះពិតជាក់ខ្លាំងកន្លង ។
- ប្រៀបចង្ហើមួយបាច់ គេមិនកាច់បាក់បានផង
- បើមួយកាច់តែម្តង ដូចបំណងបាក់បានងាយ ។
- ដូច្នេះកូនជាមនុស្ស ទាំងស្រីប្រុសកុំរាយមាយ
- ខំរួមមិត្តវេចស្តាយ កុំរាយមាយនាំបែកបាក់ ។
- យើងមើលប្រាង្គប្រាសាទ សែនល្អស្អាតមានចម្លាក់
- រៀបចំបន្ទុបដាក់ ច្រើនឡើងជាក់កើតអង្គរ ។
- នេះគឺមកពីផ្សំ ពីមួយដុំទៅដាក់គរ
- រៀបផ្គុំកប្បបញ្ញា កើតអង្គរយ៉ាងស្រស់ឡើត ។
- មិនត្រឹមតែស្អាតទេ ថែមកើតកេរ្តិ៍នៃសាសន៍ជាតិ
- បរទេសច្រើនព្រោងព្រាត មិនចង់ឃ្លាតស្ទើចសរសើរ ។
- នេះហើយគឺសាមគ្គី ច្រើនមូលមីរជាដំណើរ
- ឱ្យកូនឈានជើងដើរ តាមជណ្តើរមគ្គសុខសាន្ត ។

- ដូច្នេះយើងរាល់គ្នា ត្រូវសាមគ្គីគ្រប់ៗប្រាណ
- ទាំងស្រីទាំងប្រុសប្រាណ នោះទើបក្បាលសុខប្រចាំ ។
- បើគ្មានភាពសាមគ្គី ទាស់ទែងគ្នារាល់ខែឆ្នាំ
- ទុក្ខសោកកើតប្រចាំ រាល់ខែឆ្នាំពុំមានស្បើយ ។
- នាំឱ្យកើតសង្គ្រាម បង្ករឈាមមិនផុតឡើយ
- ចូរជៀសចេញកូនអើយ កុំកន្តើយភ្លេចស្មារតី ។
- ត្រូវសំអាតកាយចិត្ត សាងសុចរិតពិតប្រពៃ
- សាមគ្គីរាល់យប់ថ្ងៃ ទើបសិរីកើតមានបាន ។
- ត្រូវប្រឹងប្រែងសិក្សា ក្បួនតម្រាណាកល្យាណ
- គម្ពីរវិបិដកមាន បង្ហាញស្តានទៅសួគ៌ា ។
- មានតែព្រះពុទ្ធថ្លៃ ព្រះធម៌បីព្រះសង្ឃា
- សូមកូនៗគ្រប់គ្នា ជួយការពារថែរក្សា ។
- ផ្លូវល្អមានច្រើនណាស់ ព្រះអង្គត្រាស់ប្រោសទេសនា
- កូនខំផ្សំសោតា ទើបបញ្ចេញកើតឡើងមាន ។
- គ្មានអ្វីស្មើព្រះធម៌ ឆើតស្រស់ល្អជាធនធាន
- ញ៉ាំងសត្វឱ្យកើតមាន សុខក្សេមក្សាន្តដរាបអើយ ។

ដោយ ភិក្ខុកល្យាណរតោ ខាន់ សុនសេម

៨. នាទីស្វាមីសង្គ្រោះភរិយា ៥យ៉ាង

(បទពាក្យប្រាំពីរ)

-នាមជាស្វាមីត្រូវមានចិត្ត	សច្ចៈសុចរិតពិតសោភា
ត្រូវមានចិត្តស្មោះនឹងភរិយា	ទើបឱ្យឈ្មោះជាស្វាមីល្អ ។
-ព្រះពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ប្រទានថា	មានប្រាំប្រការសង្គហធម៌
សង្គ្រោះដល់ភរិយាដោយស្មោះស	ទើបកើតឈ្មោះល្អគ្រប់ៗគ្នា ។
-ទី១ សមាននាយៈ	មានចិត្តស្មោះស្ម័គ្រល្អសោភា
ស្រឡាញ់រាប់អានថាភរិយា	ឧត្តមថ្លៃថ្នាក់ក្នុងសង្គម ។
ទី២ អរិមានាយៈ	ពោលពាក្យរាក់ទាក់ល្អសមរម្យ
មិនត្រូវមើលងាយវាយបង្ខំ	ត្រូវចេះអប់រំដោយខន្តី ។
-ទី៣ អនតិចរិយាយៈ	ចងចាំឱ្យជាក់ខ្លួនជាប្តី
មិនត្រូវប្រព្រឹត្តក្បត់ចិត្តស្រី	ត្រូវមានមេត្រីស្មោះជានិច្ច ។
-ទី៤ ឥស្សរិយ វោស្សកេនៈ	ដូងចិត្តចាំជាក់កុំឱ្យភ្លេច
ខ្លួនជាស្វាមីកុំបែរគេច	ផ្តល់សិទ្ធិធំស្រេចជូនភរិយាស្រី ។
-ទី៥ អលង្ការោនុប្បទានេនៈ	ក្នុងនាមភារៈជាស្វាមី
ត្រូវចេះតុបតែងយកចិត្តស្រី	ចិញ្ចៀនខ្សែដៃពេជ្រកែវកង ។

-ក្នុងនាមជាប្តីត្រូវប្រយ័ត្ន
រឿងហេតុតូចតាចដែលកន្លង
-ការងារឆ្ងាយៗ ធំៗក្តី
ទទួលរាប់រងសព្វអន្លើ

ត្រូវចេះអារកាត់ការពារផង
គួរចេះឃុំគ្រងឱ្យប្រសើរ ។
យើងជាស្វាមីត្រូវចេញដើរ
ទោះ ខ្លា ក្រពើ ក៏ត្រូវហ៊ាន

ដោយ កល្យាណរតោ ខាន់ ស៊ុនសេម

៩-នាទីតវិយារត្តប្រតិបត្តិស្វាមី ៥យ៉ាង

(បទពាក្យ ៧)

- ព្រះពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ប្រោសទេសនា ដល់មនុស្សទេព្ពាសពូសារពើ
ឱ្យចេះប្រព្រឹត្តសព្វអន្លឺ រកការងារធ្វើដោយសុចរិត ។
- ប្រោសប្រាប់ស្ត្រីជាភរិយា ឱ្យមានមុខងារល្អប្រណីត
ឱ្យចេះសង្គ្រោះស្វាមីពិត តាមពុទ្ធដីកាពិតមានប្រាំយ៉ាង ។
- ទី១ សុសង្គហិត កម្មន្តា ភរិយាចាត់ការល្អស្អិតស្អាង
រៀបចំម្ហូបចំណីផ្ទះឬហាង ឱ្យស្វាមីម្តងយ៉ាងផ្អិតផ្អង់ ។
- ទី២ សុសង្គហិ តបរិថនា សង្គ្រោះញាតិកាប្តីឱ្យត្រង់
ទោះមានឬក្រកុំបោះបង់ មានចិត្តស្មោះត្រង់ស្មើញាតិខ្លួន ។
- ទី៣ សម្ពុតញ្ច អនុរក្ខតិ ត្រូវមានគតិចេះថែជូន
រក្សាសម្បត្តិដែលប្តីខ្លួន ទុកឱ្យខ្ជាប់ខ្ជួនល្អប្រពៃ ។
- ទី៤ អនតិ ចារឹនី រមទមសោភ័ណ្ឌនឹងប្តី
មិនត្រូវមានចិត្តចែកអប្រិយ៍ ក្បត់ពីស្វាមីភ្លេចកូនចៅ ។
- ទី៥ ទក្ខាចហោតិ អនលសា សព្វកិច្ចេសុ រៀបចំវត្ថុចបពូថៅ
កិច្ចការក្នុងផ្ទះឬខាងក្រៅ ទុកដាក់ឱ្យនៅសមកន្លែង ។

- គប្បីឆ្លៀតឆ្លាស់ក្នុងការងារ នាមជាភរិយាត្រូវចាត់ចែង
កុំខឹងច្រអូសត្រូវរំអែង សព្វទីកន្លែងក្នុងគេហា ។
- បោកគក់លក់ដូរចូរព្យាយាម ព្រោះជាទំនៀមត្រូវឧស្សាហ៍
ទើបមានឈ្មោះល្អដ៏ថ្លៃថ្លា ឧត្តមភរិយានៃស្វាមី ។
- បើប្តីបានឃើញចិត្តស្មោះស ចរិយាបរវេល្យប្រិមប្រិយ៍
មានចិត្តរីករាយមានសិរី មានឈ្មោះល្អាញល្បីក្នុងសង្គម ។

* បុគ្គលប្រព្រឹត្តនូវកម្មអ្វីឯណាមួយហើយ ហើយបែរទៅជាមាន សភាព
ក្តៅ រោលរាលជាខាងក្រោយ កម្មនោះពិតជាមិនល្អប្រសើរឡើយ ។

* តែបើបុគ្គលប្រព្រឹត្តនូវកម្មឯណាមួយហើយ ហើយមិនមានសភាព
ក្តៅរោលរាលជាខាងក្រោយទេនោះ កម្មនោះពិតជាល្អប្រសើរ ។

ដោយ កល្យាណរតោ ខាន់ ស៊ុនសេម

ឃរាវាសធម៌ ៤បរិច្ឆេទ

(បទកាកតតិ)

-វិនាមបញ្ញត្តិ	ឧបជ្ឈាណោកថាតំ	កល្យាណរតោ
ភិក្ខុ ខានំ សុិនសេម	ថ្ងៃថ្មីន្តែចែងមោ	សម្មតិសង្ខេបា
	ឧបសម្បទា	។
-នេះនឹងថ្លាថ្លែង	សុិនសេមចារតែង	ឃរាវាសធម្មា
បែបបទពាក្យកាព្យ	កំណាព្យកាព្យា	ប្រព្រឹត្តត្រៃ ^(១) ទ្វា
	តកូនចៅរៀន	។
-ឃរាវាសធម៌	ភាវៈសែនល្អ	គ្រហស្ថត្រូវមាន
ប្រែថាជាធម៌	សម្រាប់គេហដ្ឋាន	ប្រុសស្រីគ្រប់ប្រាណ
	ចងចាំឱ្យជាក់	។
-ឃរាវាសធម៌	ព្រះពុទ្ធបរិវរ	ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់
ថាមានបួនយ៉ាង	ពិតប្រាកដណាស់	ទាំងក្មេងទាំងចាស់
	ត្រូវមានគ្រប់គ្នា	។
-ទី១សច្ចៈ	ប្រែជាខេមរៈ	ពិតត្រង់សោភា
មិនមានងាករេ	បែកបែរពីគ្នា	គឺពាក្យត្រង់ជា

ប្រៀបដូចបន្ទាត់ ។

១- ព្រៃទ្វារ ឬ ត្រើយទ្វារ - ប្រែថា: ទ្វារទាំងបី (កាយទ្វារ ១, វចនាទ្វារ ១, មនោទ្វារ ១), ឬហៅថា (កាយ, វាចា, ចិត្ត) ។

- ទោះក្មេងចាស់ក្តី	ទាំងប្រុសទាំងស្រី	ត្រូវចេះចាំស្ទាត់
យកមកប្រព្រឹត្ត	កុំស្មិឱ្យភ្លាត់	ពោលឱ្យប្រាកដ
	កុំមានមុសា	។
- សច្ចៈគឺពិត	វិចិត្រចរិត	បញ្ជាក់លោកថា
ញ៉ាំងសត្វឱ្យផុត	វាលវដ្តសង្សារ	អនិច្ចំ ទុក្ខា
	អនត្តាជាហេតុ	។
- ទាំងតូចទាំងធំ	ទោះទាំងភូមិឃុំ	និតមឬខេត្ត
ធ្វើអ្នកដឹកនាំ	ចូរកុំបណ្តែត	ព្រោះអាចនាំហេតុ
	ឱ្យកើតឡើងឈ្មោះ	។
- ពិសេសយុវវ័យ	ទាំងប្រុសទាំងស្រី	ស្មើឱ្យពិរោះ
ស្មោះត្រង់នឹងគ្នា	សាមគ្គីទើបរស់	បានលោកឱ្យឈ្មោះ
	ថាជាក្មេងល្អ	។
- ចំណែកចាស់ៗ	ពិតប្រាកដណាស់	ត្រូវច្បាស់នឹងធម៌
មិនត្រូវបណ្តោយ	ឱ្យឆ្កោយចាកធម៌	ធ្វើកុសលល្អ
	ជាគំរូក្មេង	។

យុវវ័យស្តាប់ណាស់	ពុំនោលចាស់ៗ	ពោលពិតពោលលេង
និយាយលែងខាយ	ផ្សំពូផ្សាយក្មេងៗ	នាំឱ្យរង្វេង
	ឈ្នកនឹងតណ្ហា	។
បើតាមការពិត	ចាស់ៗគួរគិត	ឱ្យក្រិត្យតម្រា
ពន្យល់ក្មេងៗ	កុំក្លែងវាចា	ឱ្យមានខ្លឹមសារ
	មើលតាមតម្លៃ	។
ពីព្រោះរឿងព្រេង	អ្នកប្រាជ្ញខ្លះតែង	កំប្លែងតន្ត្រីយ៍
ពន្យល់ឱ្យមនុស្ស	បំផុសសំភី	ស្វែងរកវិធី
	កេងចំណេញប្រាក់	។
លោភនិងលាភពេក	ភ្លេចគិតបែងចែក	ពីការបែកបាក់
ជ្រុលពោលពាក្យហួស	ជួសលើសអក្ខរៈ	ភ្លេចពាក្យសច្ចៈ
	នាំឱ្យចង្រៃ	។
ក្បួនតម្រាខ្លះ	អ្នកតែងមិនច្បាស់	នាំឱ្យសង្ស័យ
ធាតុដើមពាក្យសាប	កែទៅជាប្រែ	កើតហេតុបង្ខំយ
	ជជែកបែកផ្សែង	។
ពោលអ្វីក៏ដោយ	ចូរកុំបណ្តោយ	នាំឱ្យរង្វេង

ត្រូវកាន់សច្ចៈ	ឱតប្បៈចេះក្រែង ហួសពីការមាន ។	កុំអួតខ្លួនឯង
ទី២ ទមៈ	បាលីពិតជាក់	ប្រែថាទូន្មាន
អប់រំស្រីប្រុស	ឱ្យចេះធ្វើទាន ឱ្យចេះសង្គ្រោះ ។	ទោះបីក្រមាន
បើឃើញគ្នាខុស	ទោះបីស្រីប្រុស	កុំពោលត្រចោះ
ត្រូវជួយរំលឹក	សាមគ្គីទើបរស់ ត្រូវចេះកែខែ ។	បើគ្នាជ្រុលជ្រួស
ព្រះពុទ្ធជីកា	ព្រះធម៌ចែងថា	ព្រះសង្ឃឱ្យន័យ
ទេសនាប្រោសសព្វ	ទោះមនុស្សសត្វក្តី មិនរើសវណ្ណៈ ។	នៅលើលោកីយ៍
ម្តងគេម្តងយើង	កំហុសកើតឡើង	ពិតប្រាកដជាក់
ទោះមានឬក្រ	ក៏គង់មានវាក់ ក្នុងមោហៈម្តង ។	ញ៉ាំងចិត្តឱ្យធ្លាក់
ឃើញយ៉ាងនោះហើយ	អ្នកកុំកន្តើយ	ត្រូវចេះត្រកង
ពន្យល់ប្រាប់ហេតុ	រឿងដែលកន្លង	ទោះបួនឬបង

ឱ្យចេះខន្តី ។

កុំអាងខ្លួនចាស់	ក្មេងប្រាប់ខ្លួនណាស់	មានៈស្មារតី
តិះដៀលក្មេងថា	ឯងនាំក្មេងខ្ចី	ម្តើមកស្រដី
	ប្រៀនប្រដៅអញ	។

មានចាស់ខ្លះខ្លៅ	ក្មេងៗប្រដៅ	ចិត្តនៅមិនចាញ់
ត្រហឹមគំហឹក	ស្បែកសឹកបណ្តេញ	ឱ្យក្មេងៗចេញ
	អាងខ្លួនផឹកស្រា	។

ទូន្មានទមៈ	បញ្ឆិតចែងជាក់	ឆ្លាក់ក្នុងតម្រា
ជាធម៌ប្រសើរ	ដំណើរថ្លៃថ្នាំ	មនុស្សក្នុងលោកា
	គួរប្រតិបត្តិ	។

ទាំងចាស់ទាំងក្មេង	ចូរកុំវង្វេង	ថ្លែងឱ្យប្រយ័ត្ន
ចេះទូន្មានគ្នា	ឱ្យជាមធ្យ័ត	ត្រូវឱនចិត្តកាត់
	ដាក់ខ្លួនឱ្យកែ	។

ទមៈទូន្មាន	ក្មេងចាស់ត្រូវហ៊ាន	កុំអៀននឹងថៃ
ឃើញខុសត្រូវថា	ចាប់ផ្តារបង្វែរ	អប់រំទាល់តែ
	ក្លាយជាមនុស្សល្អ	។

ទូន្មានទៅមក	គឺជាជម្រក	ជ្រកយ៉ាងបរិវរ
សម្រាប់គ្រហស្ថ	ឱ្យស្មោះចិត្តល្អ	ផ្តល់សាមគ្គីធម៌
	ឱ្យល្អគ្រប់ធុន	។

ទី៣ ខន្តី	ជាពាក្យបាលី	ប្រែថាអត់ធន់
ចូរប្រឹងប្រយ័ត្ន	សង្កត់ចិត្តធ្ងន់	កុំឱ្យសិយសិន
	ធ្លាក់ក្នុងអបាយ	។

ខន្តីមានច្រើន	នាំមនុស្សឱ្យកើន	បញ្ជាស្រស់ស្រាយ
អាចនាំឱ្យសត្វ	ឆ្លងផុតអបាយ	ផុតទុក្ខទាំងឡាយ
	រសាយបាត់អស់	។

ខន្តីអំណត់	អ្នកប្រាជ្ញាកត់	ជាទ្រព្យរបស់
ធ្វើឱ្យសត្វលោក	មានជោគចិត្តស្មោះ	នឹងលះចោលអស់
	នូវបាបធម៌	។

បើគ្មានខន្តី	មនុស្សលោកសព្វថ្ងៃ	គ្មានន័យបរិវរ
ករកើតរឿងឈ្លោះ	ជម្លោះបន្ត	កើតអកុសលធម៌
	ពាសពេញនិគម	។

ចូរអ្នកប្រយ័ត្ន	បើប្រហែសបាត់	ពិតជាសិយធំ
-----------------	--------------	------------

អត់ធ្មត់នេះឯង

កន្លែងសុខុម

អ្នកត្រូវសន្សំ

ទើបល្អប្រពៃ ។

អត់ធន់នេះពិត

អ្នកប្រាជ្ញបណ្ឌិត

លោកថាមានបី

ទីមួយថ្នាក់ខ្ពស់

ពីរកណ្តាលន័យ

ចំណែកទីបី

អត់ធន់ថ្នាក់ទាប ។

អត់ធន់ថ្នាក់ខ្ពស់

បណ្ឌិតឱ្យឈ្មោះ

កុំឈ្មោះនឹងលោក

បើមានលោភៈ

ឥស្សរៈ^(១) ថ្នាក់ទាប នាំកើតសភាព

អន្តរាយមិនខាន ។

ពីរកណ្តាលន័យ

ទោសៈនោះអី

កុំខ្ចីបៀតប្រាណ

ត្រូវគេចឱ្យផុត

ពន្លត់ឱ្យបាន

ទើបអ្នកក្សេមក្សាន្ត

ដល់ឋានផុតទុក្ខ ។

ចំណែកទីបី

ព្រះពុទ្ធជិនស្រី

ស្តីជាប្រមុខ

មោហៈនោះឯង

វង្វេងគ្មានសុខ

ចូរអ្នកចាំទុក្ខ

កុំធ្វេសប្រហែស ។

លោភៈទោសៈ

ហើយនឹងមោហៈ អ្នកកុំចងចេស

លះចែកឱ្យត្រូវ

តាមផ្លូវកុំធ្វេស បើអ្នកប្រហែស

ច្បាស់ជាខូចការ ។

បុណ្យនិងកុសល

ញ៉ាំងសន្តានចិត្ត

ទី៤ចាតៈ

កំណាញ់គ្រប់យ៉ាង

បើចង់ធ្វើបុណ្យ

កាត់ផ្តាច់លោភៈ

អកុសលបី

បំពេញកុសល

កើតមនុស្សក្រណាស់

ធ្វើបុណ្យដាក់ទាន

ចាតៈលះហើយ

ប្រសស្រីត្រូវយល់ ឱ្យស្គាល់ច្បាស់ថា

ល្អល្អិតជ្រះថ្លា នោះទើបឈ្មោះថា

ជ្រះថ្លាល្អៗ ។

បាលីពិតជាក់ ប្រែថាការលះ

ក្នុងចិត្តឱ្យជ្រះ ព្រមទាំងមានៈ

ពីខ័ន្ធសន្តាន ។

អ្នកកុំទំរង់ ត្រូវលះឱ្យបាន

ទោសៈបាំងប្រាណ លះចោលកុំខាន

ច្រានមោហៈទៀត ។

អស់ពីហឫទ័យ ប្រសស្រីត្រូវឆ្លៀត

ដល់ថ្ងៃមុខទៀត កាយយើងបែកឃ្លាត

មានទ្រព្យជាស្រេច ។

ចូរចាំឱ្យច្បាស់ ត្រៀមខ្លួនចាំបាច់

ទើបមានញាតិសាច់ ទោសសង្ខារផ្តាច់

ក៏មិនជាថ្មី។

(១) ឥស្សរៈ ឬ -(អ៊ុសសៈវី) តុ ន (ដំណើរស្រែនិមិត្ត) បុគ្គលជាឥស្សរៈ (ឥស្សរៈជន (បុគ្គលជាធំ)

ភាពនៃអ្នកធំ)

អ្នកកុំកន្តើយ

បំពេញបារមី

សុំសីលធម៌សុភមង្គល

ព្រះរតនត្រៃ

ជារៀងរាល់ថ្ងៃ

ទើបល្អប្រសើរ ។

ចាតុៈលះដល់

ចូរអ្នកឈ្វេងយល់

ធម៌ជាដំណើរ

អដ្ឋង្គិកមគ្គ

នាំអ្នកឱ្យដើរ

គឺជាដំណើរ

ឆ្ពោះទៅនិព្វាន ។

កាត់ផ្តាច់តណ្ហា

ធ្វើបុញ្ញកិរិយា

រក្សាសីលទាន

តាមព្រះតម្រាស់

នៃព្រះទ្រង់ញាណ

ថាគឺជាស្មារតី

ទៅស្ថានសួគ៌ ។

សច្ចៈ ទមៈ

ខន្តី ចាតុៈ

ចូរអ្នករាល់គ្នា

សិក្សាប្រតិបត្តិ

អនុវត្តន៍គ្រប់គ្នា

ដាក់ក្នុងត្រៃឡារ

កុំបីកន្លង ។

ធម៌ទាំងបួននេះ

ជាយានជំនិះ

ជិះកាត់ចម្លង

ឱ្យរួចចាកទុក្ខ

ទាំង១២កង

បានដូចបំណង

ដល់ត្រើយក្សេមក្សាន្ត ។

-មនុស្សគេយកសម្តីដ៏រឹតយកភ្នក ចាស់ចារជាទំនុកទុកប្រដា
នាងនួនខ្លឹមក្នុងបូស្សីខ្លឹមក្រៅ ខ្លឹមមនុស្សសំដៅនូវពាក្យសច្ចៈ ។
ននោងខ្ពស់បានដោយសារទ្រើង ចំណែកមនុស្សយើងខុសគ្នាស្រឡះ
បើមិនធ្វើល្អក្រពេកមានយស ទ្រើងមនុស្សបានខ្ពស់ព្រោះតែបញ្ញា ។

ដោយ ភិក្ខុកល្យាណរតា ខាន់ ស៊ិនសេម

១១- ត្រូវតែត្រូវដរសំ

(បទកាកតិ)

ថ្ងៃអាទិត្យ២៨	សូរិយាគង្គព្រៃ	នៃខែកញ្ញា
៥កើតខែអស្សុជ	ឯកស័កនេះណា	កកើតបញ្ញា
	ចារបទកវី	។
ពាក្យពេចន៍ថ្នាំថ្លែង	បែបទចារតែង	ចែងពីអត្ថន័យ
ត្រូវតែត្រូវដរសំ	ឈ្មោះប្រធានបទថ្មី	ដែលលោកប្រុសស្រី
	ធ្លាប់ឃើញរាល់ថ្ងៃ	។
ព្រោះមនុស្សក្នុងលោក	មានច្រើនគគោក	ទាំងប្រុសទាំងស្រី
ខ្លះមានខ្លះក្រ	អាក្រក់ល្អម្តេចក្តី	ក៏តែមានភ័យ
	ក្នុងវង្សសង្សារ	។
នៅក្នុងទីនេះ	អាត្មាត្រិះរិះ	យកមកវោហា
ចំពោះអាក្រក់	នៅក្នុងលោកា	ទុកជាតម្រា
	ត្រានិវិនិច្ឆ័យ	។
មានច្រើនសម្លាប់	បើសិនរៀបរាប់	ឃើញជាប់រាល់ថ្ងៃ
ក្នុងផ្សារក្នុងភូមិ	និតម ^(១) ខេត្តក្តី	ឬនៅតាមព្រៃ
	ពោរពាសមិនខ្លះ	។

(១) និតម ឬ និត៌ = (ភូមិដែលចាស់) ឬ ភូមិដែលមានមនុស្សនៅសព្វថ្ងៃ ឬពីមុន)

មិនថាមានក្រ	សុទ្ធតែត្រជវ	តស៊ូខ្លាំងណាស់
គឺដើម្បីរស់	ពិតប្រាកដច្បាស់	ទាំងក្មេងទាំងចាស់
	ខ្លាចណាស់ការស្លាប់ ។	
ឃើញទេអស់លោក	ក្រគ្មានទ្រព្យភោគ	ផ្ទះជ្រកសែនយ៉ាប់
បាំងមុខបាំងក្រោយ	ភ្លៀងរោយសាចសាប	រងារស្ទើរស្លាប់
	ទទឹកគ្មានសល់ ។	
ទោះក្រម្តេចម្តារ	ធ្វើស្រែចំការ	ប្រាថ្នាយកផល
មកចិញ្ចឹមខ្លួន	តាមកម្មកុសល	រស់ត្រជវខ្យល់
	តាមព្រេងវាសនា ។	
ខ្លះស៊ីឈ្នួលគេ	គ្មានថ្ងៃទំនេរ	ស្វែងរកអាហារ
ចិញ្ចឹមក្រពះ	រួតរះគ្រប់គ្រា	បើខ្ចីលក្ខខ្ចា
	ពិតជាស្លាប់ខ្លួន ។	
ទោះជាពិបាក	រខោករខាក	ក៏ខំមិនខាន
ព្រោះអីខ្លួនក្រ	ត្រជវឱ្យបាន	ទោះបីស្លាប់ប្រាណ
	ក៏ខំតស៊ូ ។	
ទាំងថ្ងៃទាំងយប់	គេងមិនបានស៊ប់	ចិត្តងប់មូទូ
ប្រឹងប្រែងធ្វើការ	ឧស្សាហ៍គ្មានគូ	ទ្រាំមិនរអ៊ូរ

	ខ្លាចដាច់ក្រពះ	។
អញ្ចឹងហើយក្រ	ទាល់តែត្រដរ	ប្រញាប់រុតរះ
ប្រឹងស៊ីឈ្នួលគេ	កាប់ផ្ការជម្រះ	បានពេញក្រពះ
	ទាំងក្តីលំបាក	។
ពេលឈឺម្តងៗ	សព្វស័យយ៉ង	ស្តួមឱ្យខាក
គ្មានថ្នាំព្យាបាល	រាំរុំតោកយ៉ាក	ជម្ងឺគ្មានស្រាក
	ស្ទើរដាច់ខ្យល់ស្លាប់	។
សុភមង្គល	មិនដែលមានដល់	ស្រពោនអូរអព្ព
រស់ទាំងត្រដរ	ក្រីក្រសព្វស័ព្ទ	លំបាកជាងស្លាប់
	រស់នៅគ្មានន័យ	។
នេះហើយកម្ពុផល	នឹងកើតមានដល់	បុគ្គលប្រុសស្រី
ជាតិមុនអ្នកមាន	ធនធានសេដ្ឋី	មានចិត្តអប្រិយ៍
	ដើរធ្វើបាបគេ	។
អាងមានសក្តិយស	បង្កររឿងឈ្មោះ	ដើរបោកប្រាសគេ
មិនដែលធ្វើបុណ្យ	សុន្ទរ៍ទាននឹងគេ	គិតកល់ឥតគេ
	នឹងល្បែងស្រាស្រី	។
ពេលមានជីវិត	មិនខំ រិះគិត	សេពគប់ករី

សប្បុរសគតោក

មិនយកត្រាប់អី

ខំតែតិតខ្លី

ប្រឹងអីតាមឃ្លាន

។

រឿងមានប្រយោជន៍

មិនខំស្រង់ស្រោច

ឧស្សាហ៍ធ្វើទាន

បែបឡើយច្រើន

អាងខ្លួនឯងមាន

ធ្វើឬក្បែរឯងហ៊ាន

មិនខ្លាចនរក

។

ពេលខ្លួនស្លាប់ទៅ

អកុសលជាប់នៅ

ចុតិ^(១) ដោកងក់

ទៅបដិសន្ធិ

នាហ៍នរក

វិលវល់វិវក់

ក្នុងភពអបាយ

។

ដល់មកជាតិនេះ

កម្មតាមឈ្មានិស

ឱ្យអ្នកអន្តរាយ

ព្រោះព្យាបាទចង

ចំណងពីនាយ

ឱ្យក្តៅក្រហាយ

គ្មានក្តីសុខសាន្ត

។

ឈ្លើយចុះទ្រាំទៅ

ស៊ីទ្រាំរស់នៅ

តាមមានតាមបាន

ព្រោះកម្មហុចផល

មិនផ្តល់ឱ្យក្បាន

ស្និទ្ធជាកប្រាណ

ឱ្យតែខ្លួនរស់

។

ក្រលំបាកក្តី

សូមអ្នកលក់លែ

ដើម្បីកេរ្តិ៍ឈ្មោះ

ធ្វើបុណ្យដាក់ទាន

ទាន់មានជីវិតរស់

កសាងកិត្តិយស

(១) ចុតិ - ចុ - តិ = រលត់ (បើចំពោះមនុស្ស ចុតិសង្ខារ គឺរលត់នូវសង្ខារ) ការរលត់ទៅ ។

ឱ្យបានស្រស់ថ្លា ។

តិចច្រើនក៏ដោយ	បើធ្វើញយូរៗ	ឱ្យតែឧស្សាហ៍
ព្យាយាមតាំងចិត្ត	សុចរិតត្រៃទ្វា	នោះអ្នកពិតជា

បានរួចចាកទុក្ខ ។

ចូរកុំប្រហែស	ថ្ងៃនៅភ្លឺថ្ងៃស	កុំធ្វេសជ្រប់មុខ
ធ្វើបុណ្យដាក់បាត្រ	សង្វាតសុំសុខ	តទៅជាតិមុខ

បានសុខសាន្តអើយ ។

- កិច្ចជាកុសលគួរខំធ្វើ
  - វិជ្ជាចេះស្នើរគួរបំពេញ
  - អកុសលមាននៅគួរលះចេញ
  - ជួញបានចំណេញគួរខំជួញ ។

ដោយ ភិក្ខុកល្យាណរតោ ខាន់ ស៊ុនសេម

១២. អាសូរចិត្តម៉ែ

ម៉ែអើយអើយម៉ែ	ពីរោះម៉្លេះទេ	ពាក្យម៉ែនេះណា
កូនខំស្រែកហៅ	ម៉ែនៅទីណា	កូនសែនខ្លោចផ្សា
	អាសូរចិត្តម៉ែ	។
ស្រណោះណាស់ម៉ែ	អស់ប្រាំបួនខែ	អ្នកម៉ែ ៣ផ្ទៃ
ម៉ែទ្រាំចាញ់តភិ	ទាំងញឹកញាប់ឆ្នាំ	នេះព្រោះអាស្រ័យ
	កូនជឿជីវិត	។
លំបាកប៉ុណ្ណឹងហើយ	ម៉ែមិនកន្តើយ	ឥតស្បើយតែងគិត
ព្រោះភ័យខ្លាចកូន	សោះសូន្យជីវិត	ម៉ែគេងព្រួយចិត្ត
	ចង់ឃើញមុខកូន	។
ប្រាំបួនខែដប់ថ្ងៃ	កូននៅក្នុងផ្ទៃ	ម៉ែភ័យស្ទើរសូន្យ
ពេលញ័រពេលគេង	ម៉ែតែងថ្មមខ្លួន	ញ័រចំណីស្អុន
	ព្រោះខ្លាចកូនឈឺ	។
ម៉ែធ្វើដំណើរ	ម៉ែឈានជើងដើរ	ម៉ែព្រួយសែនព្រី
ចុះទឹកឡើងទូល	ខ្លាចដួលខ្លាចឈឺ	ទោះយប់ល្ងាចភ្លឺ
	ម៉ែថ្មមកូនណាស់	។
ពេលឆ្លងទន្លេ	លំបាកម៉្លេះទេ	ឈឺពោះក្រៃក្រាស់

ស្ទើរក្បែរជីវិត

ចោលបុត្រពេកណាស់ នឹកដល់គុណព្រះ

សូមជួយរក្សា ។

ពេលឆ្លងទុក្ខធំ

ម៉ែពូកូនយុំ ខំបើកនេត្រា

សម្លឹងមើលកូន

ទាំងខ្លួនមិនជា ម៉ែអរក្រៃណា

សើចទាំងទឹកភ្នែក ។

ម៉ែសែនត្រេកអរ

ឃើញបុត្របរិវរ លក្ខណៈល្អឯក

លូកដៃស្តាប់កូន

ទាំងខ្លួនស្ទាំងស្លេក ព្រោះម៉ែអរពេក

ដោយឃើញកូនភ្លា ។

ម៉ែចិញ្ចឹមកូន

មិនខ្លាចខ្លួនសូន្យ ជីវិតការពារ

ទោះក្តៅត្រជាក់

ភ្លៀងធ្លាក់រងារ ម៉ែខំពុះពារ

មិនឱ្យមានហ្មង ។

ពេលយំម្តេចក្តី

ម៉ែស្តុះម៉ែភ័យ មកបីត្រកង

ច្រៀងបំពេកូន

បំបៅដោះផង ម៉ែគ្មានម្ហូបហ្មង

ធុញទ្រាន់ឡើយណា ។

ទោះយប់ថ្ងៃណា

ម៉ែផ្អែងសោតា នេត្រាសែនវៃ

ក្រីក្រលំបាក

តោកយ៉ាកម្តេចក្តី ការពារកូនថ្លៃ

មិនឱ្យព្រួយឡើយ ។

កូនយំម្តងៗ	ស្ទុះ មកត្រកង	បំពេឱ្យស្បើយ
ឱ្យកូនគេងលក់	ផុតទុក្ខស្លេចឆ្លើយ	ឱ អ្នកម្តាយអើយ
	សំបាកយ៉ាងណា	។
ទឹកមាត់ទឹកមូត្រ	ម៉ែតកំរហូត	ញើសជោកភក្ត្រា
ព្រមលាមកផង	ទាំងសងហត្ថា	ម៉ែលាងពេលណា
	ក៏មិនត្អូញត្អែរ	។
ដៃឆ្វេងពកូន	មុខមិនស្រពោន	ស្តាំបេះបន្លែ
យកមកដាំស្នូ	បបរបាយដែរ	បញ្ចុកមាសមេ
	ឱ្យកូនបានឆ្អែត	។
គ្រូក្រក្រែកពេក	ម៉ែឥតបានដេក	ភ្នែកបើកក្រឡែត
ម៉ែសែនព្រួយភ័យ	ខ្លាចឆ្អឹងមិនឆ្អែត	ម៉ែមិនបណ្តែត
	ឱ្យកូនកំព្រា	។

ដោយ ភិក្ខុកល្យាណរតោ ខាន់ សុខសេម

អាសូរចិត្តម៉ែ
(បទពាក្យប្រាំពីរ)

- ម៉ែអើយម៉ែខ្ញុំលំបាកណាស់ ពីក្មេងទល់ចាស់សែនវេទនា
- ប្រឹងចញ្ជើមកូនឥតរូញរា ទោះក្តៅរងារក៏មិនស្និ ។
- ឥតបាយឥតទឹកឥតអាហារ ម៉ែគាស់ម៉ែឆ្ការដំឡូងព្រៃ
- ជីកក្អួច ចៀស ក្តាម ឱ្យកូនឆឺ ដោយចិត្តមេត្រីឥតតូញត្អែ ។
- ម៉ែទ្រាំលំបាកចិញ្ចឹមកូន ស្ទើរជីវិតសូន្យច្រើនឆ្នាំខែ
- ថ្នាក់ថ្នមបីបមច្រៀងបំពេ ដោយហត្ថទាំងទ្រេតហ្មងសៅ ។
- ឥឡូវម៉ែចាស់មែជរា ចិញ្ចឹមបុត្រភ្លា រហូតចៅ
- ម៉ែខ្ញុំហត់ណាស់មុខឡើងខ្មៅ ប្រឹងជួយពចៅខ្លាចកូនក្រ ។
- ម៉ែចាស់ម្លឹងហើយខំធ្វើការ ទាំងក្តីខ្លាចផ្សារប្រឹងត្រដរ
- ខំប្រឹងជួយកូនដោយស្មោះស ដូងចិត្តបរិវរកប្រៀបគ្មាន ។
- ម៉ែអើយ អើយម៉ែ ម៉ែតែមួយ ហឫទ័យកូនព្រួយខ្លាចម៉ែឃ្លាន
- ព្រោះកូននៅឆ្ងាយកាយអ្នកមាន គុណលើសប្រមាណសែនក្រៃពេក ។
- បើកូនឃ្លាតកាយឆ្ងាយពីម៉ែ ទុក្ខព្រួយឥតល្អមែសង្វេគ
- នឹកកូនរាល់ថ្ងៃទ្រូងស្ទើរបែក របេះរំហែកបែកឱវ៉ា ។
- ទោះកូនខ្វាក់ផ្លូវខ្វែងដីត ដូងចិត្តម៉ែពិតឥតមានថា

ស្រឡាញ់រូបកូនស្នើជីវ៉ា	ប្រុសស្រីក្តីណាឥតមានល្បែង ។
-ម្តាយមានគុណធ្ងន់លើសគឺរី	កូនសូមអញ្ជូលីដោយចិត្តផ្ទៀង
ក្រាបថ្វាយបង្គំដោយប្រិតប្រៀង	យប់ថ្ងៃរាល់រៀងដោយក្តីស្មោះ ។
-កូនសូមជូនពរដល់អ្នកម្តាយ	សូមសុខសប្បាយគ្មានចន្លោះ
គ្រប់វិនាទីម៉ោងទាំងអស់	ឱ្យម៉ែស្រស់បស់អាយុយឹមយូរហោង!! ។

ដោយ ភិក្ខុកល្យាណរតោ ខាន់ ស៊ីនសេម

១៣-រោសូរចិត្តឡីពុក

-ពាក្យពុកនេះណា	ដក់ជាប់ចិន្តា	ក្នុងឱរ្យកូន
នឹកគ្រប់នាទី	មិនដែលភ្លេចសូន្យ	ជាប់ចិន្តាស្នូន
	ពុំដែលភ្លេចឡើយ ។	
-កូននៅទារក	ពុកវិលវីរកំ	ពុំដែលកន្តើយ
ពុសឧសវែកទឹក	ថែម៉ែឱ្យស្បើយ	ឱស ឱពុកអើយ
	លំបាកយ៉ាងណា ។	
-ដាំបាយដងទឹក	ពុកមមាញឹក	រុកសព្វព្រឹក្សា
កាប់បួសមើមឈើ	ធ្វើថ្នាំរក្សា	ថែទាំមាតា
	រក្សាដល់បុត្រ ។	
-ពេលម៉ែពពោះ	ធ្វើការជំនួស	ម៉ែគ្មានតក់ស្លុត
ហាលថ្ងៃហាលភ្លៀង	ដង្ហើមស្ទើរផុត	ពុកមិនស្រយុត
	ឃុំគ្រងរក្សា ។	
-ជួនកាលពុកឈឺ	ពុកថ្ងូរនី	ឈឺសព្វសាច់សារ
ក៏នៅត្រដរ	តស៊ូធ្វើការ	ចិញ្ចឹមបុត្រភ្លា
	ឱ្យមានជីវិត ។	
-ពុកអើយពុកខ្ញុំ	ពុកកើតទុក្ខធំ	ព្រោះព្រាត់ម៉ែពិត

ព្រាត់កូនប្រុសស្រី	ថ្ងៃស្មើជីវិត	នៅក្នុងដួងចិត្ត
	ពុកសែនលំបាក	។
-ពុកឃ្លាតពីម៉ែ	រាប់រយថ្ងៃខែ	ខ្លាចកូនតោកយាក
ទៅបំរើជាតិ	ការងារគ្មានស្រាក	ពុកសែនលំបាក
	នឹកកូននិងម៉ែ	។
-ពុកខំតស៊ូ	ប្រយុទ្ធផ្តាច់ប្អូន	ការពារជាតិខ្មែរ
ការពារទឹកដី	ពលរដ្ឋផងដែរ	ពុកគ្មានទំនេរ
	ព្រាត់ទាំងគ្រួសារ	។
-មួយថ្ងៃៗ	ពុកជួបតែក្តី	ទុក្ខសោកមរណា
រស់ក្នុងសង្គ្រាម	ឈាមដាបពុសធា	ពុកឥតពូជរា
	គេចការងារឡើយ	។
-ពុកខំខ្ចីឃ្លាត	ខំការពារជាតិ	ឥតប៊ិកឆ្អើយ
ប្រយុទ្ធតស៊ូ	ប្អូនផ្តាច់ឥតស្បើយ	ពុកមិនខ្លាចឡើយ
	ពីក្តីមរណៈ	។
-ម្យ៉ាងពុកគិតជាតិ	ម្យ៉ាងគិតដល់ញាតិ	ពុំដែលមានអាក់
ខានម្តងណាសោះ	ស្រណោះដល់ម៉ាក់	ព្រមទាំងកូនជាក់
	ឥតមានរំលង	។

- លំហូរការបកប្រែ
និងកូដប្រព័ន្ធ

ពុកចាំពុំភ្លេច
ឱវាចាប្រព័ន្ធ
កូដប្រព័ន្ធដី ។

កូដប្រព័ន្ធស្រីផង
និងពេកកន្លង

- ពុកនៅឆ្ងាយកូដ
រកកូដប្រព័ន្ធផ្ទៃ

ជីវិតស្ទើរសូន្យ
ស្រមៃជាប់នៅ
ពុំដឹងយ៉ាងណា ។

ចិត្តកូដនឹកទៅ
និងកូដស្រីពៅ

- យូរៗជួបម្តង
ពុកនឹកកូដពេក

ពុកស្ទុះត្រកង
ស្ទើរបែកឱវា
ឱវាចូរស្បើយ ។

កូដជាប់ហត្ថា
បានជួបបុត្រា

- ជួបកូដនិងម៉ែ
ញញឹមរីករាយ

ឆ្ងែងពុកបានឆ្លែង
វាចាឆ្លងឆ្លើយ
សប្បាយពេកក្រៃ ។

ហាក់គ្មានខ្វល់ឡើយ
ជួបជុំគ្នាហើយ

- ពុកទូន្មានកូដ
ជីវិតរស់នៅ

ព្រមទាំងប្អូនៗ
រកស៊ីរាល់ថ្ងៃ
នៅក្នុងសង្គម ។

ឱ្យស្គាល់តម្លៃ
ឱ្យល្អប្រពៃ

- ពុកប្រឹងប្រែងណាស់
ប្រឹងប្រែងរកប្រាក់

ពីក្មេងដល់ចាស់
ឧបសគ្គក៏ខំ

ព្រោះកូដតូចធំ
ដើម្បីឧបត្ថម្ភ

ឱ្យកូនសិក្សា ។

-ទោះបីភ្លៀងផ្កា	ពុកមិនត្អូញត្អូរ	ខួបប្រាំវស្សា
ពុកប្រឹងធ្វើស្រែ	ពុកថែទាំការ	ប្រមូលផល
	ទុកចិញ្ចឹមកូន	។

-ពេលស្រុកសាន្តត្រាន្ត	គ្រួសារយើងបាន	មូលមិត្តបងប្អូន
បាត់តែរូបប៉ា	ទៅណាស្ងាត់ស្ងួន	ម៉ាកំនឹងរូបកូន
	រកសព្វកន្លែង	។

-ពេលបាត់ពុកភ្លាម	ម៉ែមិននៅស្ងៀម	ដើររកខ្ចាត់ខ្ចែង
ឆ្លងខេត្តឆ្លងស្រុក	តត្រុកឥតក្រែង	ម៉ែកូនចំបែង
	ព្រោះបាត់រូបឪ	។

-ពុកបានផ្តាំថា	ម៉ែកូននេះណា	ប្រឹងរកស៊ីទៅ
ថែទាំការ	ផល្លាមាននៅ	ទុកភ្ញើកូនទៅ
	តាមកាលសម័យ	។

-ម៉ែសែនខ្លោចផុក	ស្ទើរប្រេះឱរ៉ា	ចុកចាប់រាល់ថ្ងៃ
ព្រោះបាត់រូបប៉ា	ជីវិតស្ទើរក្ស័យ	ម៉ែស្គមរឹងរែ
	ស្បែកដណ្តប់ឆ្អឹង	។

ដោយ ភិក្ខុកល្យាណរតោ ខាន់ សុខសេម

១៤-ទំនួញភូតកំព្រា

កម្មអកុសល	តែងកើតមានដល់	មនុស្សសត្វគ្រប់គ្នា
មានជួបមានព្រាត់	សុខទុក្ខវេទនា	ទៅតាមធម្មា
	បច្ច័យតាក់តែង	។
មានខ្មៅមានស	មានអាក្រក់មានល្អ	ព្រះពុទ្ធសម្តែង
មានជួបមានព្រាត់	មានក្សត្រកណ្តែង	រស់នៅម្នាក់ឯង
	ព្រាត់ប្រាសឌីម៉ែ	។
គ្មានបងគ្មានប្អូន	ញាតិសាច់ជីដូន	សោះសូន្យថ្ងៃខែ
រស់នៅម្នាក់ឯង	ចំបែងម្លេះទេ	រស់ជាមួយគេ
	ទាំងក្តីសោកា	។
ដាំបាយដងទឹក	រាល់ថ្ងៃល្ងាចព្រឹក	បោកគក់សព្វសារ
គ្មានពេលទំនេរ	គេជេរស្តីថា	ឱស! ឱ! អនិច្ចា!
	ហេតុខ្លួនកំព្រា	។
ឱកម្មអើយកម្ម	តាមជាប់ប្រចាំ	ឱ្យខ្ញុំព្រាត់គ្នា
ព្រាត់ពុកព្រាត់ម៉ែ	បងប្អូនមីងមា	ឱ្យខ្ញុំវេទនា
	រស់ដូចជាស្លាប់	។

រស់នៅសព្វថ្ងៃ

មិនមានសិរី

ឱវាចកចាប់

កើតទុក្ខម្នាក់ឯង

ចំបែងស្មើរស្មាប់

ជីវិតអួរអព្វ

លើភពផែនដី

។

ខំបំរើគេ

ឥតពេលទំនេរ

សិក្សាសូត្រអី

ខ្លួនចង់រៀនណាស់

ខ្លាចម្ចាស់គេស្តី

គេតបំគេវាយ

ឱ្យខ្ញុំខ្លោចផ្សា

។

មួយថ្ងៃៗ

រស់ដូចគ្មានន័យ

នៅក្នុងលោកា

គេស្អប់គេខ្លើម

រអើមស្លឹថា

អាកូនឥតប៉ា

ឥតម៉ែ ឥតញាតិ ។

ពេលពួគេស្តី

ក្នុងដួងហរទ័យ

ចិត្តសែនចង្អៀត

ក្អកក្អួលក្នុងចិត្ត

អាណិតកាយទៀត

មិនគួរបែកឃ្លាត

ម៉ែ ឪ បងប្អូន ។

ពេលញ្ញាំពេលគេង

ទ្រូងសែនចំបែង

ជីវិតស្មើរសូន្យ

គេងស្រក់ទឹកភ្នែក

ព្រោះបែកជីដូន

ញាតិមិត្តបងប្អូន

រស់នៅម្នាក់ឯង ។

ឱកាយអើយកាយ

កើតគុណពុកម្តាយ

បន្សល់តាក់តែង

ឱ្យកូនបានរស់

ដូចគេដូចឯង

តែគ្រាន់ចំបែង

គ្មានព្យាបាទសន្តាន ។

រស់នៅនឹងគេ

កើតទុក្ខសែនទ្វេ មិនដែលខកខាន

ធ្វើការរាល់ថ្ងៃ

ឥតបីស្រាកស្រាន្ត ទោះយប់ស្មើមាន
ដាស់ប្រើឥតក្រែង ។

ធ្វើខ្ញុំគេហើយ

ឥតបីកន្ត្រៃយ ត្រូវតែរំអែង

មិនហ៊ានតបត

ត្រដវចិត្តក្រែង សុខចិត្តចំបែង

ឱ្យតែខ្លួនរស់ ។

ធ្វើម្តេចកម្មព្រេង

ឱ្យខ្ញុំរំដួល កណ្តែងឥតយស

ថោកទាបពេញទី

រករឺឥតយស ឱ្យរូបខ្ញុំរស់

ទាំងក្តីសោកា ។

ពុកអើយម៉ែអើយ

តើពេលនេះហើយ អ្នកនៅទីណា ?

កូនស្រែករកម៉ែ!

ទាំងក្តីខ្លោចផ្សា អ្នកនៅទីណា?

កូននឹកអ្នកណាស់ ។

ឱ !ទេវតាអើយ

ចុះហេតុម្តេចឡើយ ឱ្យខ្ញុំកម្មក្រាស់

តើខ្ញុំសាងអ្វី

ពីជាតិមុនខ្លះ បានជាកម្មក្រាស់

ឱ្យប្រាត់ពុកម៉ែ ។

កូនសែននឹកពុក

ឆ្លៀងសែនកើតទុក្ខ ពុំដែលមានល្អ

កំណាព្យអប់រំកាយចិត្ត

ទី១

សីលធម៌សង្គម

ចិត្តសែនខ្មោយខ្វល់

រៀងរាល់ថ្ងៃខែ

ឱស!ឱ!ពុកម៉ែ

អ្នកនៅទីណា ? ។

រៀងរាល់យប់យន់

កូនគេងបន់ស្រន់

សំពះទេព្វា

និងព្រះរតនត្រៃ

មានជ័យខ្លាំងក្លា

ផ្សងជួបភក្ត្រា

នឹងអ្នកមានគុណ ។

កូនខំតាំងចិត្ត

សាងកម្មសុចរិត

ឥតមានទំរន់

ក្រែងបានជួបភក្ត្រ

លោកអ្នកមានគុណ ទោះបីឈឺគ្រុន

ក៏មិនត្អូញត្អែរ ។

ដោយ ភិក្ខុកល្យាណរតោ ខាន់ សុទ្ធសេម

១១១១១១១ ១១១១១១១

១៥- កូលាបធាតុទ

(បទពាក្យ ៧)

កូលាបគឺផ្កាឈូសស្រស់	ឆើតឆាយអស់ទាស់គួរគយគន់	
រីកគ្រប់រដូវយ៉ាងល្អិតល្អន់	សម្រស់ស្រទន់ល្អគ្មានប្រៀប	។
ពេលកូលាបរីកស្រស់ម្តងៗ	ញាតិមិត្តអ្នកផងតែងកាច់រៀប	
យកទៅថ្វាយព្រះឫតម្រៀប	ចាក់ក្រងរបៀបធ្វើមង្គល	។
គេស្រឡាញ់ណាស់ពេលរីកស្រស់	ដល់ពេលផ្កាអស់ពណ៌មិនយល់	
គេបោះបង់ចោលឥតខ្ចាយខ្វល់	នោះកម្មមកដល់នៃកូលាប	។
នោះប្រៀបដូចមនុស្សធ្លាប់មានយស	ឋានខ្ពង់ខ្ពស់ភ្លេចគិតបាប	
ឈ្នកនឹងតណ្ហាស្រានិងលាភ	ជាន់អ្នកតូចទាបអាងអំណាច	។
តំរាមកំហែងអ្នកក្រីក្រ	ពួកជនស្មោះសឿ្យខ្យល់ខ្លាច	
រឹបអូសសម្បត្តិទាំងកោងកាច	ធ្វើចិត្តអង់អាចថាខ្លួនល្អ	។
ញើសឈាមគេសោះថាជនឯង	ខំស្រែកក្តែងៗទាំងត្រដរ	
លាពាក់ស្បែកខ្លាសង្ហារដល់ក	ភ្លើតភ្លើនភ្លេចល្អភ្លេចជាតិខ្លួន	។
ពេលខ្លួនអស់សិទ្ធិអស់អំណាច	អស់ភាពអង់អាចភ័យជួនៗ	
គេសើរើរកកម្មដែលខ្លួន	កន្លងមកជួនៗសែនរលួយ	។

គេវាយគេចាប់ដាក់ខ្មោះឃ្លាង
 ស្រែកទ្រហោយឱ្យគេជួយ
 នេះហើយគឺកម្មអកុសល
 ធ្វើបាបប៉ុន្មានបានទាំងអស់
 កាលដែលមានយសភ្លេចធ្វើល្អ
 មិនជួយឧបត្ថម្ភអ្នកក្រក្រី

ភ្នែកនៅចំហៀងសែនទុក្ខព្រួយ
 គ្មានអ្នកណាព្រួយអើពើសោះ ។
 នឹងធ្លាក់មកដល់ឥតមានផ្លោះ
 អ្នកទទួលចោះកុំត្អូញអី ។
 គ្មានចិត្តមនុស្សធម៌គិតអប្រិយ៍
 ពេលខ្លួនជួបភ័យទើបស្វាយក្រោយ ។

ដោយ ភិក្ខុកល្យាណរតោ ខាន់ ស៊ុនសេម

១៦. ទំនៀមទម្លាប់បុរាណ

(បទពាក្យប្រាំពីរ)

កើតមកជាបុរាណដ៏ល្អ	រូបស្រស់បរិវារគ្មានគួរឆ្កឹម
ស្បែករោមចំពុះស្រស់បំប្រិម	ល្អគ្មានគួរឆ្កឹមប្រដូចបាន ។
កាលខ្លួននៅតូចក្នុងសំបុក	មេបាបញ្ចក់ពុំដែលខាន
ចំណីឆ្ងាញ់ឱ្យកូនបាន	លូតលាស់ខ្លួនប្រាណបានដូចគេ ។
ពេលខ្លួនបានស្រស់ដុះរោមពេញ	ចិត្តធំហើរចេញឥតទំនេរ
ចាកចោលសំបុកមិនស្តាប់មេ	ថែមទាំងដៀលជេរដល់ត្រកូល ។
ហិចហើរចុះឡើងឥតបានគិត	ថែដង្កូវជួបមិត្តនាំឱ្យចូល
រកស៊ីចំណីទំងន់បូល	ផ្ទះដែលមានឈ្មោលថែរក្សា ។
ទំចុះទំឡើងមិនបានមើល	អាឈ្មោលវាព្រើលទាក់ស្រវារ
ឆក់យកចាបមាសដោយរោហ	ចាបទន់ចិត្តលង់សំដី ។
ដំបូងអាឈ្មោលស្រឡាញ់ណាស់	ខំប្រឹងរួតរះថ្កុមចាបស្រី
ដល់វាស៊ីឆ្អែតកើតអប្រិយ៍	នាំយកចាបស្រីប្តូរយកប្រាក់ ។
ចាបស្រីជាប់ទ្រង់លង់លុះដុល្លារ	ចាញ់ប្រាជ្ញអាបាចិត្តអប្បល័ក្ខណ៍
លង់កាយលង់ចិត្តជាប់អន្ទាក់	ទើបនឹកដល់អ្នកឱ្យចំណី ។

រស់ក្នុងទ្រុងកម្មចាំបំរើ
 ភ្ញៀវក្មេងភ្ញៀវចាស់ឥតរើសអើង
 មិនយូរប៉ុន្មានកើតជំងឺ
 បម្រើភ្ញៀវមិនកើតម្ចាស់ស្តីជេរ
 ឈឺមើលមិនជានឹកភ័យភ្នែក
 កើតទុក្ខទោម្តេចឥតសោយ
 ឈឺព្រឹកឈឺល្ងាចឈឺរាល់ថ្ងៃ
 ភ័យរត់រកពេទ្យយ៉ាងប្រញាប់
 ពេលដឹងថាខ្លួនកើតអេដស៍ហើយ
 ខំសួរបញ្ជាក់ដល់បងពេទ្យ
 ពេទ្យប្រាប់ម្តងទៀតថា កើតមែន
 ងងឹតមុខដួលទាំងខ្លួនឈឺ
 ដេកយំបោកខ្លួនសែននឹកស្តាយ
 ប្រដៅទូន្មានកូនស្រីភ្នា
 ឥឡូវកូនខុសហើយពុកម៉ែ
 តាមពាក្យទូន្មានដែលលោកប្រាប់
 ខ្ញុំសូមផ្តល់អស់ស្រី

ភេទតាមដំណើរទាំងយប់ថ្ងៃ
 ពុំហ៊ានហារស្តីតបតគេ ។
 ចាប់ផ្តើមខ្លួនឈឺទុក្ខឥតទ្វេ
 ទឹកភ្នែកឥតឆ្អែននឹកពុកម្តាយ ។
 មិនដឹងកើតអេដស៍ឬកើតស្វាយ
 សម្រស់ឆោមឆាយក៏ស្រអាប់ ។
 កើតរោគរាំវៃស្ទើរតែស្លាប់
 ស្រាប់តែពេទ្យប្រាប់ថា កើតអេដស៍ ។
 កើតទុក្ខឥតស្បើយធ្វើតេតៗ
 ថាខ្ញុំកើតអេដស៍ពិតមែនឬ ? ។
 ក្នុងចិត្តនាងសែនព្រួយសែនព្រឺ
 ព្រោះកើតជំងឺមើលមិនជា ។
 ពាក្យពេទ្យនឹកពុកម្តាយប្រាប់គ្រប់គ្រា
 ឱ្យល្អសោភាបែរមិនស្តាប់ ។
 នេះក៏ព្រោះតែកូនមិនស្តាប់
 ពេលនេះជិតស្លាប់ទើបកូនដឹង ។
 នៅលើលោកីយ៍ជាដំណើង

កុំត្រាប់តាមខ្ញុំធ្វើបែបហ្នឹង	ចូរអ្នកខំប្រឹងស្តាប់ពុកម្តាយ ។
ពាក្យម៉ែល្អណាស់ទូន្មានកូន	សូមអស់បងប្អូនកុំឃ្លាតឆ្ងាយ
ប្រឹងប្រែងត្រង់ត្រាប់ស្តាប់ពាក្យម្តាយ	ប្រយ័ត្នអន្តរាយខ្លួនដូចខ្ញុំ ។
កុំឈ្នក់រង្វេងនឹងសម្រស់	បងប្អូនស្រីប្រុសត្រូវរមទម
ខ្លួនស្រីកុំដើរឆ្ងាយទ្រនំ	ប្រយ័ត្នជាប់ឃុំអន្តរកកាយ ។
ពេលនេះខ្ញុំតឹងទ្រូងខ្លាំងណាស់	មើលអ្វីមិនច្បាស់ជលនេត្រវហាម
ខ្លាចហើយរាងហើយចិត្តជាប់កាយ	សូមកុំដើរតាមគន្លងខ្ញុំ ។
កូនសូមលាហើយពុកម្តាយថ្លៃ	បងប្អូនប្រុសស្រីចូរសុខុម
នៅឱ្យសុខចុះកុំបារម្ភ	ពេលនេះរូបខ្ញុំសូមលាហើយ ។

✍ - កូនប្រុសស្រីណាដែលមិនស្តាប់ដំបូន្មានឱពុកម្តាយ
រមែងអន្តរាយខ្លួនដូចជា នាងចាបមាសក្រមុំនេះពុំខានឡើយ

✍ - សូមជនានុជន ជនរួមជាតិ រួមសាសនា ស្រីប្រុសទាំងអស់ មេត្តា
ខំប្រឹងប្រែងប្រតិបត្តិ ឱ្យបានល្អប្រសើរ ទើបបានក្លាយខ្លួនទៅជា
កូនល្អ ពលរដ្ឋល្អ ពុទ្ធបរិស័ទល្អ និងជាទំពាំងសង្ឃបូស្សី របស់
ប្រទេសជាតិយើង !!!!!

ដោយ ភិក្ខុកល្យាណរតោ ខាន់ ស៊ិនសេម

ធម្មបទសម្ពាសន៍

១៧-អណ្តាត (បទព្រហ្មគតិ)

អណ្តាតជាសិរី

មានមុខងារចំណោន

ទោះប្រៀងឬស្រែកហោរ

អណ្តាតខំប្រឹងធ្វើ

អណ្តាតខ្លីក្រព្វឹង

ធ្វើការបានពេញទី

បើអ្នកចង់ហារស្តី

ត្រូវពឹងអណ្តាតខ្ញុំ

និយាយកិច្ចកុសល

យល់បញ្ចេញសម្លេង

ទោះ ស្តី ឬក៏ស្អួត

ពឹងអណ្តាតហើយណា

អណ្តាតសំខាន់ណាស់

ចូរកុំមើលងាយដល់

របៀបក្នុងអង្គប្រាណ

និយាយបានសព្វអន្លើ ។

ជួយបន្តរសព្វសារពិ

ឥតស្ទាក់ស្ទើរគ្រប់នាទី ។

ឥតមានអ្វីទន់សោភ័

ញាតិមូលមីរមកជួបជុំ ។

ហូបចំណីឬប្រឹងផ្អុំ

នោះទើបផ្អុំពូសម្លេង ។

ត្រូវពឹងដល់អណ្តាតឈ្មោង

ទើបថ្នាំថ្លែងដឹងហេតុការណ៍ ។

ការប្រៀង សូត្រ ឬទេសនា

ធ្វើកើតការកិច្ចកុសល ។

ទោះក្មេងចាស់ត្រូវឱ្យយល់

ត្រូវខ្ជាយខ្វល់ថែរក្សា ។

អណ្តាតជាប្រមុខ
 បើពោលកុសលា
 បើពោលពាក្យខុសវិញ
 កើតឡើងរាំមិនសុខ
 ពាក្យស្តីពិតមិនពិត
 សុទ្ធចេញពីអណ្តាត
 ទោះបីចាស់ឬក្មេង
 កុំពោលឥតបានការ
 អណ្តាតឥតដឹងអី
 កុំពោលពាក្យមិនពិត
 ព្រោះវានាំឱ្យគ្រោះ
 ខូចពូជវង្សបន្ត
 ជួនធ្វើឱ្យខូចឈ្មោះ
 ឱ្យអ្នកធ្លាក់រណ្តៅ
 សូមផ្តាំជនប្រុសស្រី
 ប្រយ័ត្នធ្លាក់អបាយ

នាំក្តីសុខឬទុក្ខា
 នាំសត្វាឱ្យបានសុខ ។
 នាំទោម្ពេញពេញតែស្រុក
 មានក្តីទុក្ខព្រោះអណ្តាត ។
 ពាក្យប្រឌិតចំណេញខាត
 ចូរសង្វាតគិតមុនហារ ។
 ពោលពាក្យលេងផ្លែងវាថា
 ក្រែងមរណស្លាប់ជីវិត ។
 ទាំងប្រុសស្រីត្រូវចេះគិត
 ឬទុច្ចរិតប្រាសចាកធម៌ ។
 កើតឡើងឈ្មោះឈ្មោះមិនល្អ
 ព្រោះត្រង់ពោលមិនត្រូវ ។
 បាត់កិត្តិយសឈ្មោះអាស្រូវ
 ឈានជើងទៅក្នុងអបាយ ។
 លើលោកិយ៍ជៀសឱ្យឆ្ងាយ
 នាំអន្តរាយព្រោះអណ្តាត ។

ចូរអ្នកខំប្រព្រឹត្ត

ពោលសុចរិតពាក្យល្អស្អាត

នោះហៅពោលមានខ្មាត

ទើបអណ្តាតឱ្យអ្នកសុខ ។

ដោយ ភិក្ខុកល្យាណរតោ ខាន់ សុខសេម

១៨-អកតញ្ញ

-អកតញ្ញ

ពុំដឹងគុណគ្រូ

មាតាបិតា

និងអ្នកមានគុណ

ឯទៀតណាៗ

ចិត្តវាហានក្លា

រករឿងចាប់ទោស ។

-ទោះអ្នកមានគុណ

មានចិត្តជាបុណ្យ

អត់ឱនសន្តោស

សង្គ្រោះឱ្យវា

រួចចាកទុក្ខទោស

វានៅតែកោស

សួររករឿងទៀត ។

-ទោះលើកផែនដី

ទាំងមូលឱ្យក្តី

វានៅតែឆ្លៀត

រករឿងរ៉ាវិញ

ដោយការជ្រែកជ្រៀត នាំជនឯទៀត

ឱ្យចូលដៃផង ។

នោះគឺជនពាល

គំនិតរោលរាល

អាក្រក់កន្លង

គំនិតច្បាស់លាស់អំពីការងារ

និង

សីលធម៌សង្គម

ទោះបីជាសម្តែង

វិស័យកសិកម្ម

ក៏អាចចម្លង

វាបានឡើយ ។

(ក៏ដោយនេះគឺជាស្នាដៃរបស់ប្រជាជនក្រោយបង្អស់របស់ សម្តេចព្រះសង្ឃរាជ)

ជ.ណ. ជួន ណាត)

៧ ៧ ៧ ៧ ៧ ៧ ៧ ៧ ៧ ៧

១៩ សិលា

-ចំពោះសិលា

ព្រះពុទ្ធទ្រង់ផ្កា

ផ្សាចិត្តឱ្យស្អាត

ទី១ហៅថា

ពាណាតិបាត

ហាមឃាត់ដាច់ខាត

កុំសម្លាប់សត្វ ។

-ទី២អទិន្នា

ប្រុសស្រីគ្រប់គ្នា

ត្រូវកាន់ចិត្តកាត់

កុំលួចទ្រព្យគេ

ឱ្យចេះប្រយ័ត្ន

ក្រែងកើតវិបត្តិ

ធ្លាក់លើអាត្មា ។

-ទី៣ការមេ

សូមកុំរិះរេ

ឈ្នួតនឹងតណ្ហា

សេពមេផ្ទុនធម្ម

ខុសក្រុមគ្រួសារ

ដែលពុំមែនជា

របស់ខ្លួនឯង ។

-ទី៤មុសា

កុំកុហក់គេណា

ប្រយ័ត្នចំហែង

មុនពេលមុនស្តី

ត្រូវចេះគិតក្រែង

ហើយឆ្ងាយនឹងតែង

កើតទោសដល់ខ្លួន ។

-ទី៥សុរា

កុំប្រព្រឹត្តណា

នាំទុក្ខផ្ទុះៗ

អស់ទ្រព្យសម្បត្តិ

កើតរោគក្នុងខ្លួន

ធ្វេសប្រហែសជួន

នាំស្លាប់ទាំងរស់ ។

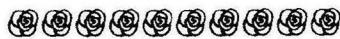
-ទាំងប្រាំនេះណា

ចូរអ្នករាល់គ្នា

កុំ ល ជ្រលោះ

ត្រូវជៀសឱ្យផុត ទើបខ្លួនយើងរស់ ហើយមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះ
ល្បីសាយរន្តី ។

ដោយភិក្ខុកល្យាណរតោ ខាន់ សុខសេស

២០. អាទិសង្ឃបដិសម្ពុទ្ធសូត ៥ប្រការ

(បទពាក្យ ៨)

- ព្រះពុទ្ធសម្តែងថ្លែងប្រោសទេសនា ថាបុណ្យនេះណាមានអាទិសង្ឃប្រាំ
ចូរអ្នកទន្ទេញសូត្រឱ្យបានចាំ ក្នុងចិត្តចំណាំចាំជាតម្រា ។
- ទី១ ភិក្ខុបញ្ញាវិសារទោ ស្មារតីហែហូរសំបូរបញ្ញា
អង់អាចក្លាហានដូងចិត្តក្លៀវក្លា សែនស្រស់សង្ហារុករឿងបរិវរ ។
- ទី២ នោះគឺសូបតា មានរូបអស្ចារ្យល្អអើយសែនល្អ
កើតដល់អ្នកធ្វើដែលចិត្តស្មោះស ដោយកុសលធម៌នៃផលសុចរិត ។
- ទី៣ នោះគឺសុវណ្ណតា មានពណ៌ថ្លៃថ្លាយ៉ាងល្អប្រណីត
មនុស្សផងគយគន់មិនឆ្អែតក្នុងចិត្ត ពណ៌ល្អស្រស់ពិតចិត្តគន់មិនណាយ ។

-រងទី៤ សុសណ្ណានា

មិនខ្ពស់មិនទាបមិនរៀបរៀងកាយ

មានទ្រង់ទ្រាយអស្ចារ្យល្អឆើតឆាយ

សមនឹងទ្រង់ទ្រាយសមមុខសមមាត់ ។

-ទី៥ ចក្ខុវិស័យជាហោតិ

គ្រប់គ្រងសកលទ្វីបសែនចេះស្អាត

ជាតិមុខអតិក្ខាយជាស្តេចចក្រពត្តិ

រុងរឿងព្រាកដលើភពផែនដី ។

-នេះគឺអានិសង្សដែលអ្នកធ្វើ

ព្រោះជាអំពើយ៉ាងល្អប្រពៃ

សូមខំប្រព្រឹត្តទាំងប្រុសទាំងស្រី

ព្រោះជាតិម្ល៉ៃនៃកុសលធម៌ ។

-អ្នកប្រាជ្ញបញ្ចិតគិតជ្រៅជ្រែងណាស់

ឱ្យមនុស្សគ្រប់សាសន៍ចេះធ្វើតែល្អ

ព្រោះខ្លាចជ្រុលខ្លួនឆ្លាក់អកុសលធម៌

នាំរឿងវឹកវរកើតជាជម្លោះ ។

ដោយ ភិក្ខុកណ្ណាណរតោ ខាន់ ស៊ុនសេម

២១-អាសិសង្ឃកតញ្ញ ៤យ៉ាង

-ម្ចាស់លោកស្រីប្រុស	ចូរលោកចាំចុះ	អាសិសង្ឃកតញ្ញ
ចារទុកក្នុងក្បួន	សុត្តន្តបិដកគ្រូ	ចូរអ្នកគន់គូរ
	ចងចាំជាដួង ។	
-១កុសលមូលតា	ប្រែយ៉ាងច្បាស់ថា	ឫសកុសលទាំងពួង
ព្រោះជាកំណើត	ឱ្យកើតទម្រង់	បុណ្យយ៉ាងផ្កាយង
	ដល់ជនប្រុសស្រី ។	
-២បធានតា	ជាដួងកុសលា	ឱ្យកើតបារមី
ពីបារមីមួយ	ដល់សាមសិបនៃ	ដែលពោធិសត្តថ្ងៃ
	បដិបត្តិជាផល ។	
-៣ បុញ្ញាភិវឌ្ឍនោ	កើតបុណ្យហែហូរ	ចម្រើនមង្គល
កើតគ្រប់វេលា	ជាស្ពាននាំដល់	ព្រះនិព្វានផល
	បរលោកយ៉ាងច្បាស់ ។	
-៤សម្បត្តិសមច្ចន្តា	ភោគផលនានា	មានកើតមិនខ្វះ
សម្បត្តិគ្រប់ចុន	ជោរជន់ដេរដាស់	សំបូរក្រៃក្រាស់
	ឥតមានអ្នកផ្គុំ ។	
-នោះគឺជាផល	ដែលកើតមានដល់	បុគ្គលកតញ្ញ

ស្ថាប័នគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត

ប្រតិភូប្រតិភូ

នាំអ្នកឱ្យចូរ

ឆ្លងផ្លូវអបាយ ។

ដោយ ភិក្ខុកល្យាណរតោ ខាន់ សុខសេស

២២. នាមរបស់មាតា បិតា ឈ្មោះ

- ព្រះសព្វពុទ្ធទ្រង់សំដែង តាក់តែងនាមមាតាបិតា
- ព្រះសព្វពុទ្ធទ្រង់សំដែង មានបួនប្រការក្នុងតម្កល់ ។
- ព្រោះអីមាតាបិតាយើង ស័ក្តិសមផ្អែមនឹងនាទី
- ព្រោះគុណធម៌លោកល្អសោភ័ណ តែមួយគ្នានឹងក្នុងលោក ។
- ទី១ឱ្យឈ្មោះថាជាព្រហ្ម ចិត្តល្អរមែងមិនធូត
- ជាអ្នកអប់រំសព្វសត្វ ឱ្យល្អផ្លែផ្កាពេកកន្លង ។
- ទី២ឱ្យឈ្មោះបុព្វាចារ្យ ឬក្សត្រាធិបតីយាន្តតតបង
- ទូន្មានកូនស្រីកូនប្រុសផង មិនឱ្យមានឆ្គងសព្វសម្តី ។
- ទី៣ឱ្យឈ្មោះបុព្វទេវា ដាក់ក្នុងទីយាកូនប្រុសស្រី
- គោរពប្រតិបត្តិប្រចាំថ្ងៃ កើតសុខសិរីគ្រប់ប្រការ ។

-ទី៤ អាហារឈ្មួញបុគ្គល

បូជាវាល់ថ្ងៃកើនបុញ្ញា

-ចូរកូនប្រុសស្រីខំគោរព

បើធ្វើឱ្យភ្លាត់កើតវិបត្តិ

-ឈ្មោះទាំងបួននេះគឺជាព្រះ

យើងជាកូនចៅខំបូជា

ជាស្រែកុសលនៃធីតា

ដល់កូនគ្រប់គ្នាដែលប្រតិបត្តិ ។

ញ៉ាំងមិត្តឱ្យស៊ប់ហើយប្រយ័ត្ន

ត្រូវលះចិត្តកាត់ប្រឹងរក្សា ។

គង់នៅក្នុងផ្ទះគ្រប់វេលា

គ្រប់ទិន្នន័យកុំបីខាន ។

ដោយ ភិក្ខុកល្យាណរតោ ខាន់ សុនសេម

២៣-ព្រះប្រតិបត្តិការ ៤២៦១

- ១មេត្តាចិត្ត   ស្រឡាញ់ស្នាលស្និទ្ធ   "មានសត្វជាអារម្មណ៍"
- កាលលោកទាំងពីរ   នាក់បានផ្សំផ្គុំ   ប្រាថ្នាសុខុម
- តព្វជពង្សផៅ   ។
- ២តីករណ៍   អាសូររូបត្រភ្នា   ដក់ជាប់ក្រខ្ចី
- "សម្លេងជាអារម្មណ៍"   លោកខំបំបៅ   ឱ្យបាត់សោកសៅ
- ដល់កូនប្រុសស្រី   ។
- ៣មុទិតា   លោកមានចិន្តា   ទោរទន់ទៅស្មោះ
- "មានចិត្តជាអារម្មណ៍"   លោកខំសន្តោស   ដល់កូនស្រីប្រុស
- ទាំងក្តីឈឺឆ្កាស   ។
- ៤ឧបេក្ខា   មាតាបិតា   តាំងចិត្តកណ្តាល
- "មានកម្មជាអារម្មណ៍"   ចិត្តផ្សំត្រកាល   ឱ្យកូនអំបាល
- មានគូស្រករ   ។
- ចែកទ្រព្យសម្បត្តិ   លោកមានចិត្តកាត់   មិនថាមានក្រ
- ចែកតាមសមត្ថភាព   ឥតររេតិចមិ   ដល់កូនបវរ
- គ្មានស្តាយស្រពេោះ   ។

ដោយ ភិក្ខុកណ្ឌារណោ ខាន់ ស៊ុនសេម

២៤-ព្រះគុណម៉ែ

-គុណម៉ែតាំងតែភិបាច់ផ្ដើម	ទ្រាំពពោះដើមទ្រាំលំបាក
ដើរដេកដូចរោគតាមឥតស្រាក	ទម្រាំកូនចាកចេញពីផ្ទៃ ។
-ពេលឆ្លងទន្លេម៉ែឈឺខ្លាំង	ចិត្តតាំងកាយប្រឹងព្រមដោយភ័យ
មិនដឹងយ៉ាងណាចិត្តមមែ	នឹកភ័យក្រែងកូនស្លូតស្លាប ។
-លុះកូនបានកើតជាទារក	ម៉ែទើបជញ្ជក់សព្វកាយា
បីបមថ្មមថ្នាក់ពេញហត្ថា	មេត្តាប្រែឈាមជាទឹកដោះ ។
-នៅពេលកូនឈឺម៉ែរក្សា	បីផ្ទប់ឱវ៉ាដោយចិត្តស្មោះ
កូនឈឺម៉ែភ័យមុខស្លាំងអស់	មិនសម្រាន្តសោះវាស់ៗព្រឹក ។
-នៅពេលកូនជាម៉ែសប្បាយ	ចិត្តម៉ែមិនណាយមានតែនឹក
ឃ្លាតឆ្ងាយបន្តិចចិត្តរំរឹក	រលឹករកកូនវិលវិញភ្លាម ។
-អង្គុយកកិលក្រោកឈរដើរ	ទៅតាមដំណើរម៉ែព្យាយាម
ខំបង្ហាត់កូនដោយមិនទាម	ក្នុងនាមជាគ្រូឧត្តមក្រៃ ។
-ជុះនោមហូបចុកស្លៀកដណ្ដប់	ចំណេះចេះសព្វប្រចាំថ្ងៃ
សម្ដីភាសាមាយាទថ្លៃ	កូនកុំសង្ស័យក្រែងឥតគ្រូ ។
-កូនចេះមួយមុខម៉ែអរម្ដង	អួតប្រាប់អ្នកផងមិនចាំយូរ
ម៉ែនឿយយ៉ាងណាមិនគិតគូរ	បន្ទូរកង្វល់ដោយថ្កាស់កូន ។

-កូនធំបន្តិចបែបរាងរឹង	កូនខ្លះទទឹងអាងជីដូន
ម៉ែខឹងអន់ចិត្តមុខស្រពោន	វាយកូនរួចគិតអាណិតក្រោយ ។
-កូនល្អម៉ែខុសក្រែកន្លង	បានដូចម៉ែផ្សងសូមអំណោយ
ដូចបានកែវទិព្វទេវតាឱ្យ	ឬដូចបានសោយសុខសួគ៌ា ។
-ពេលកូនបានសុខម៉ែសុខផង	ពេលកូនមានហ្មងម៉ែពុំជា
កូនក្រលំបាកមែរងារ	គ្រប់គ្រាម៉ែគិតកូនប្រុសស្រី ។
-កូនខូចអាក្រក់ក្នុងភូមិឃុំ	គេគុំគេស្អប់សព្វសាយនៃ
ម៉ែដឹងប្រាកដថាខុស ក្តី	តែម៉ែមិនភ័យប្រោសប្រណី ។
-ពេលមានរឿងហេតុកើតដល់កូន	ម៉ែព្រួយស្ទើរសូន្យឆ្លងសែនភ័យ
ស្ទុះមកឈរហាំងពាំងកូនថ្លៃ	ខ្លាចគេតប់វាយដល់កូនខ្លួន ។
-ម៉ែខំដោះស្រាយក្រែងបានស្រាក	រឿងដែលពិបាកកើតផ្ទះៗ
កំហុសប៉ុន្មានធ្លាក់លើខ្លួន	ម៉ែស៊ូរែកពុនជំនួសកូន ។
-ទោះទោសស្រាលធ្ងន់ម៉ែមិនខ្លាច	ចិត្តម៉ែអង់អាចស៊ូលុះសូន្យ
ដោះស្រាយបញ្ហាដល់កូនៗ	មិនខ្លាចខ្លួនសូន្យសោះឡើយនៃ ។
-ម៉ែគឺជាព្រះរបស់កូន	ពិតគឺជាកូនកូនប្រុសស្រី
ម៉ែមានគុណធ្ងន់លើសផែនដី	គួនអ្វីមកប្រៀបគុណម៉ែឪ ។

-ទោះទឹកសមុទ្រទាំងបួនធំ^(១) យកមកលាយផ្សំធ្វើទឹកខ្មៅ
 លើកភ្នំព្រះសុមែរទាំងមូលទៅ ធ្វើបាកាខ្មៅសរសេរក្តី ។
 -សរសេរឱ្យរីលទាំងតួភ្នំ រីងទឹកសមុទ្រធំអស់ទាំងផែនដី
 នៅរាប់មិនអស់គុណពុកម្តាយថ្លៃ ចូរកូនប្រុសស្រីកុំប្រមាថ ។
 -សូមកូនរាល់គ្នាខំគោរព ប្រតិបត្តិថ្វីយបំឱ្យល្អស្អាត
 ពាក្យលោកទូន្មានខំសង្វាត ត្រង់ត្រាប់តាមបាទអ្នកមានគុណ ។

(១) សមុទ្រទាំង៤ធំ = (តីទឹកនៃមហាសមុទ្រធំទាំង៤ដែលទ្រទ្រង់ចក្កវាឡទាំងមូលនៃផែនដីម្ចាស់)

-លោកឪពុកអ្នកម្តាយពិតជាមានគុណថ្លៃថ្លើមឈើសលប់ពេក
 ក្រៃ គ្មានអ្នកណាម្នាក់បែរមានគុណស្មើនឹងលោកបានឡើយ
 -លោកឪពុកអ្នកម្តាយ មានគុណច្រើនក្នុងប្រុសកូនស្រី
 ជាអន្តរគុណ ជាអនេកប្បគុណ ជាវិស្វត្តិគុណ គឺមាន
 គុណច្រើនជាង អ្វីៗទាំងអស់នៅលើលោក ។ ទោះបី
 លើកផែនដីទាំងមូលរួមទាំងទឹកមហាសមុទ្រធំទាំងបួនច្រើន
 ប្រៀបធៀបជាមួយតម្លៃនៃគុណលោកឪពុកអ្នកម្តាយ ក៏ពុំ
 ស្មើឡើយ ។

ដោយ ភិក្ខុកល្យាណរតោ ខាន់ ស៊ុនសេម

២៥-ការបែងចែកទ្រព្យ ៤យ៉ាង

-ការបែងចែកទ្រព្យ	អ្នកប្រជុំបង្គាប់	ថាមានបួនយ៉ាង
ឱ្យមនុស្សគ្រប់រូប	ចេះកិច្ចការសាង	រៀបឱ្យស្ថិតស្ថាន
	ឱ្យល្អត្រឹមត្រូវ ។	
-១ ដោះបំណុលចាស់	ជំពាក់ច្រើនណាស់	សងគុណម៉ែឪ
ចិញ្ចឹមយើងពីតូច	មកទល់ឥឡូវ	ឆ្ពោះហើយកូនត្រូវ
	តបស្តង់ភាគវិញ ។	
-២ បុរសបំណុលថ្មី	ចិញ្ចឹមកូនប្រុសស្រី	ទាំងទុក្ខទោម្តេញ
កូនតិចកូនច្រើន	កើតកើនហិរញ្ញ	ឥតមានចំណេញ
	ហូរច្រាក់ចូលផ្ទះ ។	
-៣ ពោះក្នុងជ្រោះ	ជ្រៅនេះជ្រៅហួស	ឈ្មោះជ្រោះក្រពះ
ចិញ្ចឹមខ្លួនឯង	ខ្ទះខ្ទែងរូតរះ	ដើម្បីក្រពះ
	ទើបមានជីវិត ។	
-៤ កំណប់ព្រៃង	កប់ទុកខ្លួនឯង	ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា
ធ្វើបុណ្យដាក់បាត	សន្សំសីលា	សម្រាប់ប្រើការ
	ទៅបរលោក ។	
-ចូរអ្នកធ្វើចុះ	ពិតជាមិនខុស	ការបែងចែកទ្រព្យភោគ
ឱ្យត្រូវតាមក្បួន	ទាំងបួនពិតជោគ	សូមអ្នកស្រឡាត
	ឱ្យល្អទើបគួរ ។	

ដោយ ភិក្ខុកល្យាណរតោ ខាន់ សុខសេម

២៦- ទ្រព្យមានលក្ខណៈ ៤យវិទ

- ទ្រព្យនៅក្នុងលោកមានច្រើនណាស់   សព្វគ្រប់មិនខ្វះសព្វសារធាតុ
- លើដីក្រោមដីច្រើនព្រោងព្រាត   ទាំងក្នុងទឹកទៀតច្រើនអន្លើ   ។
- ទ្រព្យមានប្រភេទតាមការកើត   អាក្រក់ខ្លះល្អឆើតតាមអំពើ
- ឬតាមជំនាងជាងអ្នកធ្វើ   កែឆ្អែសារពើកើតជាទ្រព្យ   ។
- ទោះទ្រព្យមានច្រើនយ៉ាងណាក្តី   ព្រះពុទ្ធជិនស្រីទ្រង់រៀបរាប់
- ថាមានបួនយ៉ាងតាមការគាប់   ដូចបានរៀបរាប់ខាងក្រោមនេះ   ។
- ទី១ ឈ្មោះថា ថាវរៈនិធិ   ជាទ្រព្យឥតវិ ញ្ញាណចូរិះ
- គិតពិចារណាជាតម្រិះ   ឱ្យបានចាំចេះកើតបញ្ញា   ។
- ទី២ ជង្គុសមនិធិ   ជាយានជំនិះគឺសត្វដើរបាន
- នាមគោក្របីនឹងសត្វតិរច្ឆាន   អាចប្រើប្រាស់បានជំនួសកម្លាំង   ។
- ទី៣ គឺអង្គនិធិ   នោះគឺទ្រព្យវិ ជ្វាកម្លាំង
- សិក្សារៀនសូត្រទុកក្នុងឃ្លាំង   គ្មានចោរណាឡាំងដណ្តើមបាន   ។
- ជាទ្រព្យវិជ្ជានៅក្នុងខ្លួន   រៀនចាំជាកូនទុកក្នុងប្រាណ
- ឥតមានអ្នកណាអភ័យកបាន   ទោះយប់ស្មើមានក៏ឥតភ័យ   ។
- ទី៤ អនុតាមិកនិធិ   ជាបុញ្ញភិក្ខុបរទ័យ
- គឺធ្វើកុសលផលថ្លាថ្លៃ   បើជីវិតក្ស័យយកតាមបាន   ។

ដោយ ភិក្ខុកុល្យាណរតោ ខាន់ សុខសេស

២៧-ទុក្ខ ៤ភទ

-មនុស្សសត្វក្របំរូបតែងខ្វល់ខ្វាយ ព្រោះទុក្ខទាំងឡាយបួននេះណា
 ដក់ជាប់ក្នុងចិត្តគ្រប់អាត្មា រៀងរាល់រូបក្នុងលោកីយ៍ ។

-មិនថាអ្នកក្រឬអ្នកមាន អាក្រក់ល្អខ្លួនខ្សៀនប្រុសឬស្រី
 សុទ្ធតែកើតទុក្ខជាប់រាល់ថ្ងៃ ព្រោះតែអាស្រ័យត្រៃលក្ខណៈ^(១) ។

-ឯទុក្ខតែងកើតពិតជាមាន ព្រះពុទ្ធទ្រង់បានថែងចារជាក់
 ថាមានបួនយ៉ាងឥតមានវាក់ សូមអស់លោកអ្នកចាំឱ្យច្បាស់ ។

-ទី១ ឱ្យឈ្មោះ ជាតិទុក្ខ ការកើតសព្វមុខគ្រប់ជាតិសាសន៍
 មនុស្សសត្វទេព្ទតណ្ហាក្រាស់ ពិតប្រាកដណាស់មានក្តីព្រួយ ។

-ទុក្ខព្រោះកើតនេះជាកង្វល់ នឹងធ្លាក់ទៅដល់សត្វណាមួយ
 វិលវល់ក្នុងភពបីកើតព្រួយ ឱ្យមានទុក្ខព្រួយព្រោះការកើត ។

-ការកើតនេះមកពីអវិជ្ជា ដក់ជាប់ត្រៃទ្វារជនប្រុសស្រី
 បាំងភ្នែកមនុស្សសត្វទាំងយប់ថ្ងៃ ធ្វើអកុសលបីនាំកម្មក្រាស់ ។

-ទី២ ឱ្យឈ្មោះ ជរាទុក្ខ ប្រែថាជាទុក្ខព្រោះតែចាស់
 ដូចបានឃើញស្រាប់នឹងភ្នែកច្បាស់ មិនយូរពិតណាស់កើតជរា ។

-មនុស្សសត្វសម្បត្តិទ្រព្យវត្ថុក្តី

ប្រើយូរៗទៅចាស់ដូចគ្នា

-ទី៣ ឱ្យឈ្មោះ ព្យាធិទុក្ខ

មានរោគក្នុងកាយកើតជម្ងឺ

-មានក្រស្រីប្រុសក្មេងចាស់ក្តី

គង់តែមានឈឺជ្រុះសព្វរូប

-ទី៤ ឱ្យឈ្មោះ មរណទុក្ខ

មនុស្សសត្វទេវលោកទាំងអបាយ

-ការស្លាប់នេះពិតជាទុក្ខធំ

រៀងរាល់ថ្ងៃ ខែ នាទី ឆ្នាំ

-ដើម្បីឱ្យរួចពីក្តីទុក្ខ

កាន់សីលភាវនាសមាធិក៏បាន

-ព្រះពុទ្ធសម្តែងប្រោសទេសនា

ថា កើត ជរា ព្យាធិ ស្លាប់

-ដើម្បីកុំឱ្យមានការស្លាប់

សិក្សាប្រតិបត្តិតាមសាវ័ក

យូរឆ្នាំ ខែ ថ្ងៃ គង់ពុំជា

សូមអ្នករាល់គ្នាកុំរីងឱ្យ ។

ប្រែថាជាទុក្ខព្រោះតែឈឺ

សព្វសត្វតែងឈឺជ្រុះសព្វរូប ។

ទូទាំងលោកីយ៍ច្បាស់ជាច្នៃ

ជីវិតនិងខូចបាត់រាងកាយ ។

នេះជាប្រមុខសត្វទាំងឡាយ

គង់តែបែកធ្លាយខ័ន្ធទាំងប្រាំ^(២) ។

កើតគ្រប់នីតមជាប្រចាំ

មានជាប់ប្រចាំឥតស្រាកស្រាន្ត ។

ដូចទាំងបួនមុខចូរផ្សំប្រាណ

នោះទើបឃ្លាតប្រាណពីក្តីស្លាប់ ។

សព្វមនុស្សទេវតាឱ្យបានស្តាប់

នាំមនុស្សអ្នកអំពើក្នុងវដ្តៈ ។

ចូរអ្នកប្រញាប់កាន់សីលជាក់

ព្រះពុទ្ធនោះជាក់បាននិព្វាន ។

-បើបាននិព្វានគ្មានកើតស្លាប់

គ្មានភាពអូរអ័ព្វអន្តរធាន

ព្រោះនោះជាឋានល្អរកគ្មាន

មនុស្សសត្វទៅបានដោយកម្រ ។

(១) - ត្រៃលក្ខណ៍ - ត្រៃលក្ខណ៍ (ត្រៃលក្ខណ៍) សំដៅយកលក្ខណៈទាំងប្រាំបួនគឺ : (អនិច្ចលក្ខណៈ =

លក្ខណៈអនិច្ចលក្ខណៈ) (ទុក្ខលក្ខណៈ = លក្ខណៈ ជាទុក្ខ) (អនត្តលក្ខណៈ = លក្ខណៈមិនមែន ជារបស់ខ្លួន) ។

(២) - ខន្ធទាំងប្រាំបួន ហៅថា « ចេតនា » បានដល់ រូបក្ខន្ធទាំងបួន , វេទនាខន្ធទាំងបួន ,

សង្ខារក្ខន្ធទាំងបួន , វិញ្ញាណក្ខន្ធទាំងបួន ។

ដោយ ភិក្ខុកណ្ណាលោក ខាន់ សុខសេម

២៨- (សុខោបុញ្ញសូត្រ ឧប្បយោ)

ប្រែថា : (ការសន្សំបុណ្យជាឃើញៗ នាំមកនូវសេចក្តីសុខ) ។

១-មនុស្សក្នុងលោក	មានច្រើនគោក	គួរស្វែងរកបុណ្យ
ធ្វើតិចធ្វើច្រើន	ចូរកុំទម្រង់	ព្រោះការធ្វើបុណ្យ
	នាំមកក្តីសុខ	។

២-សុខតិចសុខច្រើន	នាំមនុស្សឱ្យកើន	ចំរើនថ្កោលសុខ
ព្យាបាលឱ្យសព្វសត្វ	បានជោគគ្រប់មុខ	កាត់ក្តីស្មារតីស្មុគ្រ
	ស្វែងរកក្តីល្អ	។

៣-ក្តីល្អនេះហើយ	ពុទ្ធបរិស័ទអើយ	គឺជាព្រះធម៌
-----------------	----------------	-------------

នាំសត្វឆ្លងផុត

អបាយភូមិនោះហ្ន៎

គួរធ្វើបន្ត

ទើបល្អរកគ្មាន ។

៤-បើមានសុខហើយ

សូមកុំកន្តើយ

ខំធ្វើសីលទាន

ចំរើនការវិនា

ទើបបញ្ហាមាន

នាំអ្នកឱ្យបាន

មានសុខសិរី ។

ដោយ ភិក្ខុកល្យាណរតោ ខាន់ សុខសេម

២៩-គិតទេវ

-គិតទៅមនុស្សសត្វ

មានច្រើនពេកក្តាត់

រស់ក្នុងលោកា

ទាំងក្មេងទាំងចាស់

ប្រុសស្រីគ្រប់គ្នា

សុទ្ធមានកម្មពៀវ

តាមកម្មឱ្យផល ។

-គិតទៅកម្មព្រេង

បច្ច័យតាក់តែង

នាំមនុស្សឱ្យដល់

រសាត់ដូចចក

បក់បោកតាមខ្យល់

វិវក់វិលវល់

ក្នុងជលសា ។

-គិតទៅសត្វលោក

ខ្លះមានទ្រព្យភោគ

មានជោគវាសនា

មានសព្វមានគ្រប់

ទាសីទាសា

សព្វស្រែចំការ

ក៏មិនមានខ្លះ ។

-គិតទៅអ្នកមាន	សំបូរធនធាន	មានសព្វដេរដាស
តែត្រូវប្រយ័ត្ន	ការពារឱ្យណាស់	ក្រែងជួបកម្មក្រាស់
	ទៅអនាគត ។	

-គិតទៅមានទ្រព្យ	តែងកើតទុក្ខជាប់	មិនដែលរលត់
មិនថាពោលថ្ងៃ	ឬក៏ពេលយប់	កើតឡើងសព្វគ្រប់
	ព្រោះតែសម្បត្តិ ។	

-គិតទៅសព្វថ្ងៃ	មនុស្សមានតម្លៃ	ត្រូវមានចិត្តកាត់
លះបង់តណ្ហា	ស្រីស្រាស្បែកល្អាត	នោះទើបឱ្យសត្វ
	មានក្តីសុខសាន្ត ។	

-គិតទៅមនុស្សយើង	ដល់ពេលធំឡើង	ចង់មានចង់បាន
ធនធានសម្បត្តិ	ផ្ទះម៉ូតូឡាន	មាសពេជ្រកល្យាណ
	ថែមទាំងយសសក្តិ ។	

-គិតទៅមានយស	មានកេរ្តិ៍មានឈ្មោះ	រស់ទាំងគ្រោះថ្នាក់
បើខំធ្វើល្អ	បរិវត្តដាក់	កាន់ឡើងបុណ្យសក្តិ
	មានយសសិរី ។	

-គិតទៅអ្នកក្រ	រស់ទាំងត្រដរ	ជាប់ប្រចាំថ្ងៃ
---------------	--------------	----------------

បានល្ងាចខ្លះព្រឹក

សែននឹកព្រួយភ័យ

កើតទុក្ខវិវាទ

ព្រោះតែចង់រស់ ។

-បើបានរស់ហើយ

កុំនៅកន្តើយ

ត្រូវសាងកិត្តិយស

ជួយជាតិសង្គម

ទើបសមមានឈ្មោះ

អ្នកមានកិត្តិយស

ឧត្តមថ្លៃថ្លា ។

ដោយ ភិក្ខុកល្យាណរតោ ខាន់ សុនសេម

៣០-សម្តីបុគ្គល ៤២៦១ (បទពាក្យព្រំពីរ)

- សម្តីបុគ្គលមានច្រើនគោក រស់នៅក្នុងលោកយើងសព្វថ្ងៃ មានក្រសេដ្ឋីមានដូចគ្នា ។
- មិនថាក្មេងចាស់ប្រុសឬស្រី
- សម្តីបុគ្គលមានច្រើនយ៉ាង តាមបុគ្គលសាងផ្លូវវាទា មានបីប្រការក្នុងតម្កិរ ។
- បើគិតឱ្យខ្លីផ្លូវធម្មា
- មួយឱ្យឈ្មោះថាសម្តីលាមក ពោលពាក្យកុហកអាក្រក់ពេញទី គម្រង់ពេញទីពេញនិតម ។
- ប្តីខាងលែបខាយយ៉ាងសំភក្តិ
- សម្តីរុះរោយឥតប្រយោជន៍ ចាក់ដោតនាំឈ្លោចខ្លោចសង្គម គ្រួសាររលំមិនដឹងខ្លួន ។
- ឃើញគេធ្វើល្អប្រឹងសើចយំ
- ពីរឱ្យឈ្មោះថាសម្តីទឹកឃ្មុំ អាចកើតទុក្ខចំអកផ្ទួនៗ ឯទង្វើខ្លួនខុសស្រឡះ ។
- និយាយពាក្យផ្អែមក្លែងមាំមួន
- ពូកែស្ទង់លោមដោយពាក្យល្អ ផ្អែមជាងមេស្តពេកពិតណាស់ តែផ្ទុយក្រឡាស់ពីទង្វើ ។
- លែបខាយរោហាថាដូចច្បាស់
- ចោរចេញចូលរាល់សារស័ព្ទ និយាយរាយរាប់ប្រាប់គ្មានស្ទើរ ពិតជាសើរើព្រោះពាក្យផ្អែម ។
- បើមនុស្សល្ងង់ខ្លៅឬភ្លឺភ្លើ
- សម្តីទឹកឃ្មុំចូរចាំថា ប្រយ័ត្នសោកាត្រួតរន្ថែម ចូរអ្នកគិតថែមមុននឹងគួរ ។
- គ្រោះថ្នាក់ខ្លាំងណាស់សម្តីផ្អែម

-សម្តីទឹកឃ្មុំផ្សំវាចា

មុនអ្នកនឹងជឿចូរគិតគូរ

-បីនោះឱ្យឈ្មោះសម្តីក្រអូប

ពោលពាក្យបែបណាព្រមទាំងកាយ

-សម្តីបែបនេះចូរជឿចុះ

ធ្វើឱ្យលោកអ្នកនឹងបានផល

-សម្តីពីរោះព្រោះពាក្យពិត

អ្នកប្រាជ្ញបណ្ឌិតតែងពោលថា

ញ៉ាំងសព្វសត្វឱ្យម្នូ

កុំឱ្យទុកយូរកើតអន្តរាយ ។

ជាធម្មស្តុបចិត្តស្រស់ស្រាយ

ឱ្យលឿនខ្លាចលើសកល ។

ញាតិញោមស្រីប្រុសចូរគិតដល់

យោងអ្នកឱ្យយល់ផលផ្លែថ្នាំ ។

សម្តីមានវិទ្ធិព្រោះវាចា

ផ្លូវនាំសត្វឆ្ពោះនិព្វាន ។

ដោយ ភិក្ខុកល្យាណរតោ ខាន់ ស៊ិនសេម

-ញ៉ាំល្ងាចខ្លះព្រឹកនឹកតែបង
 រស់នៅលំបាកសែនវេទនា
 -ឈប់ផឹកភ្លាមទៅប្រុសពៅបង
 មកបាយជុំគ្នាទាំងល្ងាចព្រឹក
 -កែខ្លួនឱ្យឆាប់ទៅលោកប្តី
 រស់នៅសព្វថ្ងៃដូចឥតប៉ា
 -ខ្មាសសព្វខ្មាសគ្រប់ទាំងយប់ថ្ងៃ
 អ្វីដែលបងធ្វើឥតមានក្រែង

កូនប្រុសស្រីច្បងកូនពៅភ្នា
 ព្រោះប្រុសពុំងារជាអ្នកផឹក ។
 អាណិតអូនផងតែងព្រួយនឹក
 ញ៉ាំបាយញ៉ាំទឹកជុំគ្រួសារ ។
 កូនប្រុសកូនស្រីសែនខ្លោចផុក
 ខ្មាសញាតិកាសព្វកន្លែង ។
 ខ្មាសញាតិប្រុសស្រីព្រោះបងអែង
 ផ្ទុយពីកន្លែងច្បាប់ស្វាមី ។

ដោយ ភិក្ខុកល្យាណរតោ ខាន់ សុខសេម

-ប្តីខំកាប់គាស់រាស់កកាយ
 ដើម្បីរកប្រាក់មកចិញ្ចឹមកូន
 -ចំណែកប្រពន្ធគ្មានគិតសោះ
 ស៊ីចុកក្នុងផ្ទះសែនខ្លះខ្លាយ
 -ល្មមហើយស្រីល្អចូរកែគិត
 ខំប្រឹងថែកូនហើយនិងប្តី
 -តស៊ូលក់ដូរចូរព្យាយាម
 កុំខំប្រព្រឹត្តល្បែងពាលា
 -ចំណែករូបខ្ញុំគឺជាប្តី
 ពេលឃើញប្រពន្ធសម្លាញ់ខ្ញុំ
 -ឃើញទ្រាំចុះតាមកម្មព្យាបាល
 មកពីអតីតគ្មានសំណាង

ទីជិតទីឆ្ងាយស្ទើរតែសូន្យ
 ទោះជីវិតសូន្យក៏មិនស្តាយ ។
 មិនគិតទាំងអស់ចិត្តរាយមាយ
 មិនគិតសំពាយព្រើសឈាមប្តី ។
 ទាន់មានជីវិតនៅក្មេងខ្ចី
 ទើបមានសិរីក្នុងគ្រួសារ ។
 ព្រោះជាទំនៀមត្រូវឧស្សាហ៍
 ទើបរស់ល្អជាក្នុងសង្គម ។
 កើតទុក្ខរឹងរ៉ៃស្ទើរស្រែកយំ
 ធ្វើឥតស័ក្តិសមភ្នែកញាតិខាង ។
 ព្រោះអីវេរាខ្ញុំបានសាង
 ទើបបានជួបនាងទាំងហេងសិយ ។

ដោយ ភិក្ខុកល្យាណរោ ខាន់ សុខសេម

---

៣៣. បរិច្ចាគបន្តិចសិន បទពាក្យប្រាប់

- មនុស្សសត្វលោកកើតមកមិនឡើង ជួនរាំងជួនភ្លៀងជួនថ្ងៃហើយយប់
ជួនក្តៅជួនត្រជាក់មានសព្វគ្រប់ មិនថាថ្ងៃយប់ព្រោះអនិច្ចតា ។
- មនុស្សកើតមកទាំងប្រុសស្រី លើកពងផែនដីនៃនាពេលកា
សុទ្ធជៀសមិនរួចពីក្តីមរណា អនិច្ច ទុក្ខា អនត្តា ជាហេតុ ។
- កើតចាស់ឈឺស្លាប់នោះមានមែនពិត ជរាភ្លឺល្ងិតឃើញច្បាស់ក្រឡែត
ឯអ្នកសេពកាមក៏មិនចេះឆ្អែត ឯមនុស្សចិត្តប្រែក៏សំបូរ ។
- វត្ថុវាអាមាមអាស្រមនានា បរិស័ទគ្រប់គ្នាច្រើនហែរហូរ
ធ្វើបុណ្យដាក់បាត្រសែនស្អាតផងផ្លូវ នមស្សការបន្ទូលប្រពៃ ។
- គ្រប់គ្នាទៅវត្តឱ្យច្រើនសន្លឹក ទាំងថ្ងៃទាំងព្រឹកទាំងប្រុសទាំងស្រី
ទាំងក្មេងទាំងចាស់ទាំងប្រពន្ធឬី គេចេះលក់លែស្វែងរកកុសល ។
- ស្លាប់ធម៌ទេសនាប្រាថ្នាចង់ចេះ ឱ្យកើនតម្រិះក្រែងលោបានផល
មួយថ្ងៃបន្តិចយូរៗបានដល់ និព្វានជាផលឆ្លងផុតអវិច្ចី ។
- បុណ្យតូចបុណ្យធំមានច្រើនគគ្រឹក ខ្លួនឯងមិននឹកអើពើបន្តិចអី
ខ្លួនកាន់តែចាស់ជារៀងរាល់ថ្ងៃ មិនរវាស់វែរទៅវត្តទៅវ៉ា ។
- ញាតិខំស្រែកហៅថាមកទៅបុណ្យ ឈប់ចាំបន្តិចសិនទៅមុនចុះតា
រវល់តែជាប់ធ្វើកិច្ចធ្វើការ ទៅមុនចុះតាចាំចាស់បន្តិច ។

- មួយក៏បបួលពីរក៏បបួល ថាជាប់រវល់ទៅបានដូចម្តេច
បើទៅខាងកើតជាប់នៅខាងលិច ឱ្យទៅដូចម្តេចបើកូនអត់ស៊ី ។
- បើរវល់ទៅវត្តអ្នកណាមើលកូន ប្រពន្ធដងបងប្អូនកូននៅមូលមីរ
បើទៅតែវត្តកូនបានអីស៊ី ឈ្លើយម៉ាកមីចាំចាស់បន្តិចសិន ។
- មិនទាន់ចាស់ផងរោគឆ្លងមកដល់ តាកើតរោគខ្យល់ដួលស្លាប់ថ្លើមក្រិន
គេបបួលទៅវត្តថាចាំបន្តិចសិន ឥឡូវតាមិនបានទៅសោះឡើយ ។
- រឿងធ្វើបុណ្យទានកុំចាំដល់ចាស់ គេបបួលខ្លាំងណាស់កុំកន្តើយ
ព្រោះការធ្វើបុណ្យនាំឆ្លងដល់ត្រើយ ពុទ្ធបរិស័ទអើយឆ្លងផុតអបាយ ។
- ធ្វើបុណ្យដាក់បាត្រសន្សំកុសល ញ៉ាំងសត្វបានដល់បញ្ញាស្រស់ស្រាយ
គឺជាកំណើតសត្វផងទាំងឡាយ តែងបានរសាយផុតអស់កង្វល់ ។
- បើធ្វើបុណ្យម្តងឆ្លងបានបន្តិច បើកឆ្នេចៗបន្តិចនឹងដល់
សម្បត្តិប្រពៃផុតទុក្ខខ្លាយខ្វល់ ហ៊ានដែលទៅដល់គឺព្រះនិពានហោង ។

ដោយ ភិក្ខុកល្យាណរតោ ខាន់ ស៊ុនសេម

៣៤- ផ្ដាច់ឈូក បទកាកតិ

-ឈ្មោះវារីជាតិ	មានច្រើនព្រាងព្រាត	តាមបឹងស្ទឹងអូ
គ្រប់ទីតំបន់	ច្រើនគន់ហែរហូរ	យោលតាមជំនោរ
	វាយោបក់បោក ។	
-អាជ្រាតត្រជាក់	សន្សើមក៏ធ្លាក់	ជំនោរបក់មក
ត្រូវឈូករេរ៉ា	សំនាំយោលយោក	រេរ៉ាទៅមក
	តាមបែបធម្មជាតិ ។	
-វិជ្ជាឈូកបឹង	រីកស្រស់ម្លឹងៗ	សម្លឹងមិនឃ្លាត
ដុះចេញពីភក់	អាក្រក់ជួរជាតិ	ភក់នោះស្អុយទៀត
	ពុំគួរបេតិ ។	
-ទោះជាយ៉ាងណា	សម្រស់ឈូកផ្កា	រីកស្រស់ប្រិមប្រិយ៍
កាច់មកបូជា	ព្រះរតនត្រៃយ៍	នាំមកសិរិ
	ដល់មនុស្សគ្រប់គ្នា ។	
-ភក់នោះស្អុយមែន	បើគិតមែនទែន	គួរឱ្យវាទា
ចំណែកឈូកផ្កា	ស្រស់ល្អសោភា	មិនស្អុយដូចជា
	ភក់នោះសោះឡើយ ។	
-ឈូកផ្កាប្រៀបមនុស្ស	ខ្លួនក្រក្រៀមក្រោះ	តែមិនកន្តើយ

ចេះបន្តនិមិត្ត	ក្បែរកិតបង្កើត	នឹងសប្បុរសហើយ
	បានស្នើយទុក្ខា ។	
-មនុស្សអាក្រក់ហើយក្រ	រស់ទាំងត្រដា	ដោយក្តីខ្លោចផ្សា
តែចេះភ្ញាក់ខ្លួន	ថែច្រនសាសនា	រក្សាសីលា
	តាមសិក្ខាបទ ។	
-រក្សាសីលទាន	ញ៉ាំងចិត្តឱ្យមាន	បញ្ជាប្រាកដ
ដូចរូបចាកភក់	អបាយទាំងមិត្ត	ថែសិក្ខាបទ
	វិន័យសាសនា ។	
-លះកាត់ផ្តាច់ផ្តិល	ជម្រះមន្ត្រីល	លះអត់តណ្ហា
ខំប្រឹងធ្វើទាន	ទាន់មានសង្ខារ	ប្រព្រឹត្តត្រៃទ្វារ
	ដោយសុចរិត ។	
-កែខ្លួនបានឆាប់	បានយ៉ាងប្រញាប់	ស្មោះសព៌ិតៗ
ដុះចេញពីភក់	ក្លាយជាពណ៌ត	បញ្ជាស្តីល្អិត
	គួរឱ្យជ្រះថ្លា ។	
-ចេះលះបង់ខ្លួន	មិនលាក់បំពួន	សីលសាស្ត្រវិជ្ជា
បង្ហាត់បង្រៀន	បរិស័ទគ្រប់គ្នា	ឱ្យស្គាល់ធម្មា
	ស្គាល់បាបស្គាល់បុណ្យ ។	

៣៥- ទឹកភ្នែកមេម៉ាយ

- វាយោបោកផាត់រំសាត់ពពក   ជំនោរផាត់មកនៅក្នុងរាត្រី
ស្មៅត្រូវសន្សើមលាស់ឡើងត្រួយខ្លី   ចំណែកស្រស់ស្រីស្រពោនក្រៀមស្ងួត ។
- ពេលធំដឹងក្តីម៉មស្រីសប្បាយ   សម្មស្សរឆោមឆាយគួរឱ្យអាណិត
មិនចេះដើរលេងទោយប័ថ្ងៃល្ងិត   គោរពប្រតិបត្តិតាមពាក្យពុកម្តាយ ។
- ការងារក្នុងផ្ទះរួចរះខំធ្វើ   មិនល្ងង់ល្ងីល្ងើបញ្ឆោស្រស់ស្រាយ
រៀបចំបោកគក់សំពត់អាវម្តាយ   ឥតមានរាយមាយទុកសមប្រពៃ ។
- និយាយអំពីចុងភៅដាំស្ល   ដាំបាយបបរសែនល្អពេកក្រៃ
មិនជូរមិនចត់មិនសាបមិនប្រៃ   សមតាមហឫទ័យនៃចិត្តម្តាយពុក ។
- ដល់ពេលមានប្តីក្រក្រីតោកយ៉ាក   រស់នៅលំបាកឥតស្រាកកើតទុក្ខ
មានកូនពីរបីប្រុសស្រីនាំមុខ   នោះជាជង្រុកនៃកម្មវាសនា ។
- មិនយូរប៉ុន្មានបានកើតវិបត្តិ   ប្តីនាងស្លាប់បាត់កើតទុក្ខខ្លោចផ្សា
រស់ស្ទើរតែឆ្ងល់ដូចនាងបដាចារ   ស្ទើរក្ស័យមរណាចាកភពផែនដី ។
- តែនឹកអាណិតដល់កូនទាំងអស់   ទាំងស្រីទាំងប្រុសទាំងពីរទាំងបី
ភ្នែកបើកក្រឡេតឥតមានអីរិះ   ឱកូនប្រុសស្រីអភ័ព្វម្ល៉េះណា ។
- កូនៗនៅតូចមិនទាន់ដឹងក្តី   យំទាច់ណើស្រែករកតែប៉ា
ម៉ែអើយពេលនេះពុកខ្ញុំទៅណា   ម្តេចមិនឃើញប៉ាត្រឡប់មកផ្ទះ ។

- ពេលឮកូនពោលពំនោលបែបហ្នឹង   ក្នុងទ្រូងសែនតឹងឱ្យវាស្ទើរប្រេះ
 ទឹកភ្នែកជោកផ្កាស់ខ្លាយខ្លួនអីម្ល៉េះ   ហេតុអ្វីជានេះកម្មតាមផ្ដន្ទា ។
- កូនអើយគេងទៅពៅអើយកុំយំ   អាប្រាតភ្ញៀវធំម៉្លេះសែនរងារ
 បើប៉ានៅរស់ជួបជុំនឹងគ្នា   ម្លោះឥតរងារទេណាកូនអើយ ។
- ខំស៊ីឈ្ងួលគេដើម្បីរកប្រាក់   ញើសឱ្យសស្រាក់មិននៅកន្តើយ
 ខំចិញ្ចឹមកូនឱ្យបានដល់ត្រើយ   កូនប្រុសស្រីអើយអភ័ព្វម្ល៉េះទេ ។
- រស់នៅមេម៉ាយឆោមឆាយស្រអាប់   រស់ដូចជាស្លាប់ចុកចាប់ឥតទ្វេ
 រស់នៅកំព្រាដូចកូនឥតមេ   លំបាកម្ល៉េះទេលើភពផែនដី ។
- ម្យ៉ាងទៀតញាតិមិត្តគិតពោលមើលងាយ   ថាខ្លួនមេម៉ាយដើរឆ្ងាយឥតប្តី
 ចេញចាកចោលផ្ទះទុកកូនប្រុសស្រី   ទាំងពីរទាំងបីឱ្យនៅកំព្រា ។
- ចេញទៅរកប្រាក់ចិញ្ចឹមកូនៗ   មានញាតិបងប្អូនមើលងាយនិន្ទា
 ដៀលសព្វដៀលគ្រប់ឱ្យខ្ញុំវេទនា   រស់នៅឯកាក្នុងគុកលោកីយ៍ ។
- ឱកម្មអើយកម្មម្តេចមកពង្រាត់   ឱ្យខ្ញុំប្រាសព្រាត់ចាកពីស្វាមី
 ទុកឱ្យរូបខ្ញុំនិងកូនប្រុសស្រី   រស់ទុកវិវរិដោយក្តីចំបែង ។
- កាប់គាស់រាស់កាយចំណាយកម្លាំង   មកចិញ្ចឹមឆ្នាំងខូបប្រាំងម្នាក់ឯង
 ធ្វើការហាលថ្ងៃក្តៅស្ទើរបែកផ្សែង   សាត់ត្រាត់សែងត្រែងព្រោះចិញ្ចឹមកូន ។

-រស់នៅម្នាក់ឯងចំបែងខ្លោចចិត្ត គេគ្មានអាណិតញាតិមិត្តបងប្អូន
 គេសែនមើលងាយទាំងម្តាយទាំងកូន ជីវិតស្ទើរសូន្យក្នុងវដ្តសង្សារ ។

-មួយថ្ងៃៗឥតមានទំនេរ លំបាកម្ល៉េះទេគួរឱ្យអនិច្ចា
 ពេលព្រឹកជូនកូនទៅរៀនសាលា ថ្ងៃឡើងទៅផ្សារលក់ស្ពៃត្រកូន ។

-ខំប្រឹងរកប្រាក់ទាំងក្តីវេទនា ទឹកភ្នែកគ្រប់គ្រាព្រោះចិញ្ចឹមកូន
 មិនពឹងសាច់ញាតិតាប្អូនជីដូន ខ្ញុំខំចិញ្ចឹមកូនតែម្នាក់ឯង ។

-ថ្ងៃខ្លះដាច់បាយតាំងតែពីព្រឹក ដាច់បាយដាច់ទឹកកូនយំក្លែងៗ
 ដើរខ្ចីបុលគេកាន់ទាំងអំបែង សុំទានម្នាក់ឯងយកឱ្យកូនញ៉ាំ ។

-នឹកឡើងតូចចិត្តអាណិតកូនប្រុសស្រី ស្ទើរហែកហឫទ័យឱ្យប្រេះស្រាំ
 រស់នៅកើតទុក្ខជាច្រើនខែឆ្នាំ ទុក្ខសោកប្រចាំព្រោះតែមេម៉ាយ ។

-បើខ្លួនមេម៉ាយក៏មេម៉ាយចុះ ខ្ញុំមិនធ្វើខុសពីពាក្យពុកម្តាយ
 ខ្ញុំខំប្រព្រឹត្តកុសលទាំងឡាយ បុណ្យទានជិតឆ្ងាយក៏ខ្ញុំទៅធ្វើ ។

-ខ្ញុំចិញ្ចឹមកូនខ្ញុំផ្អាក់ថ្មម បំពេញបមណ្ឌមដោយទង្វើ
 ការងារសព្វគ្រប់សព្វទាំងសារពើ ខ្ញុំមិនភ្លឺភ្លើបោះបង់កូនឡើយ ។

-ធ្វើម្តេចជាតិនេះខ្ញុំកើតមកក្រ រស់ទាំងត្រដវកើតទុក្ខគ្មានស្បើយ
 រឿងធ្វើបុណ្យទានខ្ញុំមិនចោលឡើយ ខំធ្វើដល់ត្រើយសុខសួគ៌និព្វានហោង ។

ដោយ ភិក្ខុកល្យាណរតោ ខាន់ សុខសេម

៣៦. ទំនួញកូនមិនស្គាល់ឪពុកម្តាយ (បទពាក្យ ៨)

-អាប្រាតភ្លៀងធ្លាក់ត្រជាក់ជំនោរ

ធម្មជាតិធម្មថ្មីសួរដំណាក់ទឹក

វាយោបកំបោកព្រួសរសន្ទិក

ក្នុងចិត្តក្នុងនឹកដល់ឪពុកម្តាយ ។

- ឃ្លាតបងឃ្លាតបនឃ្លាតទាំងមិត្ត

ឃ្លាតព្យាតិសេនសិទ្ធិឃ្លាតសេនឆាយ

រស់នៅក្នុងគុកទុក្ខមិនរសាយ

សាច់ស្បែករូបកាយសេនស្តមស្តាំង ។

-ក្នុងពន្ធនាគារគ្រាំគ្រាបូកកាយ

សម្រស់រោមឆាយសែនស្នេកស្នាំង

ក្នុងខណៈហាក់ដូចជាគ្មានកម្លាំង

សុំបាយក្នុងឆ្នាំងដូចសត្វតិរច្ឆាន ។

- ដៃជើងទាំងពីរជាប់ឃ្លាងខ្លោះ

ក ជាប់ទាំងអស់រឿងកម្មិនបាន

រស់នៅលំបាកគ្មានស្រោកគ្មានស្រាន្ត

ពេលភ្ញាក់ស្មើម៉ានឈឺអស់សព្វកាយ ។

-យកផ្ទាំងសំណាមកធ្វើជាខ្នើយ

គេងកើល ប្រថពីដូចសត្វទន្សាយ

ក្នុងគុកងងឹតរឿងរាល់តែថ្ងៃ

គេតបំភ្លឺរាយការណ៍ក្នុងកិច្ចការពិត ។

-ជីវិតរស់នៅដូចជាការស្លាប់

រស់ទាំងអស់នៅក្នុងដួងចិត្ត

បុបកម្មទាមទារតាំងពីអតីត

នេះព្រោះប្រព្រឹត្តនូវកម្មលាមក ។

-ពួកម្ចាស់ខំហាមថា កុំឱ្យធ្វើ

កុននៅតែលើថ្ងៃបែបចំរក់

ទង្វើដែលគេស្ម័គ្រចិត្តចង់រៀន

កម្មវិធីវិវត្តន៍តាមមកទាន់ ។

-ការងារមិនធ្វើឱ្យប៉ះពាល់

ធ្វើការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធនេះ

ព្រះបាទសីហនុវរ្ម័នទី១

អើប្បទៅវាត្រាន់នាំបំប្រាស់ ។

ដោយ ភិក្ខុកល្យាណរតោ ខាន់ ស៊ុនសេង

៣៧- វិវិធីពិត (បទភាគតិ)

- អនិច្ចារ្យបង្ក ពីតូចដល់ធំ មានទុក្ខគតស្បើយ
- កាលនៅពីតូច ពុំមានស្តេចស្តើយ មានទុក្ខគតស្បើយ
- មកពីបុព្វេ ។
- ពេលធំដឹងក្តី គ្មានសិទ្ធិសិរី ប្រិមប្រិយ៍នឹងគេ
- រស់នៅលំបាក តោកយ៉ាកម្លេះទេ រស់គ្មានទំនេរ
- តាមកម្មកុសល ។
- មកពីជាតមុន សន្សំបានទុន បានតិចឱ្យផ្តល់
- កើតមកជាតិនេះ កម្មតាមឱ្យផល ឱ្យខ្ចីវិលវល់
- ក្នុងវដ្តសង្សារ ។
- គ្មានលាភគ្មានយស គ្មានស័ក្តិគ្មានឈ្មោះ រស់ឥតបញ្ញា
- ត្រូវញាតិជិតខាង តាមមកផ្ដន្ទា ឱ្យខ្ញុំវេទនា
- រស់ដូចជាស្លាប់ ។
- រស់គ្មានប្រពន្ធ ឥតមានទ្រព្យធន ជីវាអួរអង្គ
- រស់នៅតោកយ៉ាក លំបាកជាងស្លាប់ ឱវាចុកចាប់
- លើភពផែនដី ។
- ដើរធ្វើខ្ញុំគេ គ្មានពេលទំនេរ ឥតទ្វេរាល់ថ្ងៃ

ហើយធ្លាក់ខ្លួនឈឺ	ជម្ងឺរាំវៃ	រស់គ្មានសិរី
	ក្នុងឆាកជីវិត ។	
-ថ្ងៃណាទៅហ្នំ	ផុតពីក្រីក្រ	ចាកភពងងឹត
ខ្ញុំនឹងធ្វើទាន	សាងស្ពានជីវិត	កសាងសុចរិត
	ចិត្តពិតស្រឡះ ។	
-ខ្ញុំនឹងធ្វើល្អ	តាមសច្ចះធម៌	ព្រះពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់
រក្សាសីលទាន	ធនធានមានច្បាស់	ពិតប្រាកដណាស់
	ដល់ប៉ានសួគ៌ា ។	
- មនុស្សល្ងង់យកបេះដូងដាក់នៅក្នុងអណ្តាត
- មនុស្សឆ្លាតយកអណ្តាតដាក់ក្នុងបេះដូង ។
- មនុស្សគេយកសម្តីដ៏រក្សាក្នុង ចាស់ចារជាទំនុកទុកប្រដៅ
- នាងនួនខ្លឹមក្នុងឫស្សីខ្លឹមក្រៅ ខ្លឹមមនុស្សសំដៅនូវពាក្យសច្ចះ ។

រៀបរៀងដោយ **ភិក្ខុរតនញ្ញាណោ ឆ័ត្រ សំរោត** ចៅអធិការ
 វត្តរតនបុប្ផារាម (ហៅវត្តមហាខ្នង) នឹងជាធម្មធរអនុគណ
 ស្រុកកោះសុទិន ខេត្តកំពង់ចាម ។

-សូត្រផ្ទុំៗ អាតមអំពើ

សូមព្រះឥសូរបញ្ចេញឫទ្ធិ

-សូមសេពអាតមព្រះបរមឥសី

ភ័យភ័យ ភ័យស្រួចឫទ្ធិខ្លាំង

-បួងសួងបារមីភ័យស្រួចប្រុស

ឱភ័យដងរែកចែកខណ្ឌទល់ដែន

-សូមអស់បារមីតាមព្រៃព្រឹក្សា

អារក្សទឹកអារក្សព្រៃអារក្សដីទាំងសង

-ទោះបីបួងសួងបានខ្លាំងយ៉ាងណា

សង្គារមកទាន់កើតទុក្ខឥតទ្វេរ

-សូមអស់ញាតិមិត្តចូលគិតឱ្យឆ្ងាយ

ត្រូវជឿខ្លួនឯងកុំជឿនរណា

-ធ្វើល្អបានល្អធ្វើអាក្រក់បានអាក្រក់

ធ្លាក់ទៅអវិច្ឆិក្កុងខ្លះទឹកក្រូច

-ត្រូវខំធ្វើល្អបរិវេណ

ជីវិតសង្គារក្នុងផ្សារគ្មានលក់

-រក្សាសីលទានជាស្ថានបរិវរ

វិជ្ជាយុវាសនា រឿងវាសនា

ព្រះឥសីបញ្ចេញកម្លាំង ។

ព្រមទាំងបារមីអ្នកតាភ័យ

បូកគោភ័យ និងភ័យលេន ។

ភ័យស្រួចភ័យស្រួចភ័យបែន

ឱភ័យឫទ្ធិសែនមកជួយខ្ញុំផង ។

សូមអស់ទេវតាមកជួយឃុំគ្រង

សូមជួយខ្ញុំផងឱ្យខ្លាំងលើសគេ ។

ថ្ងៃក្រោយពិតជាគេមិនផុតទេ

គេមិនផុតទេពីក្តីមរណា ។

កុំគិតរាយមាយខុសច្បាប់តម្រា

ក្រៅពីដីកានៃព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ។

បើអ្នកកុហកពិតជឿសមិនផុត

យមរាជចាប់ដុតក្នុងភ្លើងនរក ។

លះបង់តណ្ហាអវិជ្ជាដោយឯក

ចូរកុំឱ្យឈ្នកក្នុងកាមឆន្ទៈ ។

ប្រតិបត្តិព្រះធម៌ចរចាកអប្បល័ក្ខ

ធ្វើបុណ្យដាក់បាតសាងស្ពានអមតៈ	នោះទើបលោកអ្នកឈ្មោះល្អប្រពៃ ។
-ភ្ញាក់ឡើងលឿនឡើងបងប្អូនស្រីប្រុស	ចូរអ្នកខំចុះសុចរិតទាំងបី
គោរពប្រតិបត្តិព្រះរតនៈត្រៃ	ទើបមានសិរីថ្លៃថ្នាប្រសើរ ។
-ចំរើនភាវនា សមាធិ បញ្ញា	ស្តាប់ធម៌ទេសនាគឺជាដំណើរ
ឆ្ពោះទៅនិព្វានជាវានប្រសើរ	នោះជាដំណើរឆ្លងកាតអបាយ ។

ដោយ ភិក្ខុកល្យាណរតោ ខាន់ សុនសេម

៤០- តើ ហ្មត់ ចេះ អធិការ ឬ?

- ចៅអធិការចាំតែខុស	ទាំងស្រីទាំងប្រុសចាំតែថា
បើកសាងកើតបានថ្លៃថ្នា	ទោះធ្វើយ៉ាងណាមិនត្រូវចិត្ត ។
- ចៅអធិការចាំតែខុស	ទោះខំដាំដុះយ៉ាងលំអិត
ក៏ពុំត្រូវតាមផ្ដុំតំនិត	នៃព្យាតិក្ខាយជិតចារឹកគន់ ។
- ចៅអធិការចាំតែខុស	ពិតមានកំហុសទោះស្រាលធ្ងន់
ប្រាកដទន្ទ្រានយ៉ាងជោជន់	ដូចទឹកជំនន់ជន់គ្រប់ខែ ។
- ចៅអធិការចាំតែខុស	ពាក្យពេចន៍ចំរុះទោះមានស្ដេច
ក៏នៅតែបាបខាបមកក្បែរ	ពាក្យមិនឆ្កួងដែរតាមពាក្យពោល ។
- ចៅអធិការចាំតែខុស	ទោះបីដុំរុះប្រាក់ចំណូល
ពុំកាន់ខ្លួនឯងក្រែងគេថ្កោល	ក៏នៅពុំស្រួលតាមចិត្តឡើយ ។
- ចៅអធិការចាំតែខុស	ទោះជារីងរូសស្លុតក៏ដោយ
ក៏នៅពុំត្រូវណាព្យាតិអើយ	តាមចិត្តអ្នកអើយឱ្យគ្រប់ដប់ ។
- ចៅអធិការចាំតែខុស	រាល់ពេលឡើងចុះគ្រប់ត្រឡប់
ក៏នៅពុំគាប់ចិត្តឱ្យសព្វ	នៃព្យាតិសំនប់ប្រុសស្រីអើយ ។

៤១- ធម្មបទធម្មបទ

- អានិសង្ឃដុំបាយ   នាំញាតិទាំងឡាយ   ទៅកាន់សុខស្ថាន
ដាក់ដល់ទីទួល   ប្រែប្រួលក្រប់ប្រណ   ថែមបានសុខស្ថាន
ដល់ស្មតាដែរ ។
- អានិសង្ឃផ្កាបិណ្ឌ   នាំកើតព្រះឥន្ទ   ល្អយ៉ាងប្រពៃ
តាមយើងប្រាថ្នា   សច្ចាថ្វាថ្ងៃ   កើតរាល់យប់ថ្ងៃ
ដែលយើងប្រាថ្នា ។
- ម្ហូបបាយហូរចាក់   កើតឡើងតាមថ្នាក់   គ្រប់ញាតិកា
បានហូបចុកឆ្អែត   ប្រែប្រួលទេព្វា   កែប្រែវាសនា
អាក្រក់ទៅល្អ ។
- ប្រែតូចទុក្ខទោស   លែងមានកំហុស   ប្រែខ្មៅទៅស
ប្រែស្ថានចាប់ជាតិ   ឃ្លៀងឃ្លាតបរិវរ   ខ្លះកើតកិន្តរ
ខ្លះកើតទេវា ។
- ខ្លះកើតជាមនុស្ស   រីកចម្រើនសំបស់   ចំរើនគ្រប់គ្រា
រកស៊ីមានបាន   សព្វស្ថានវេលា   ពូជពង្សមិនមា
ជីដូនជីតា ។
- ផ្កាបាយបិត្តបូរ   ជាទីគំរូ   ដល់ជនបច្ច័យ

កូនចៅរៀនសូត្រ	រហូតត្នា	តាក់តែងរចនា
	តាំងពីបុរាណ ។	
-ផ្កាបិណ្ឌល្អស្រស់	ជាទីសម្រស់	នៃបុណ្យកល្យាណ
តាក់តែងបូជា	ពុទ្ធជឿងថ្មាន	ដាក់ដល់ទីស្ថាន
	ផុតទុក្ខតណ្ហា ។	
-ផ្កាបិណ្ឌនិស្ស័យ	នាំផុតភពបី	គ្រប់រូបសង្គារ
តាក់តែងថ្លាត់ថ្លាយ	ចំណាយបូជា	ដោយញាតិគ្រប់គ្នា
	មាននៅនឹងមុខ ។	
-ហេតុនេះសូមផ្សង	គ្រប់ញាតិភូមិផង	សូមរួចចាកទុក្ខ
បានជួបជុំគ្នា	គ្រប់គ្រាបានសុខ	ដល់ទីស្រណុក
	សុខសាន្តគ្រប់ជាតិ ។	
-ផលបិណ្ឌបុណ្យខ្លាំង	ទោះទីកំបាំង	ផ្សព្វផ្សាយព្រោងព្រាត
រីកដុះស្តុះស្លាយ	មណ្ឌលក្រុមញាតិ	បានសោយមិនឃ្លាត
	ពីបុណ្យបិណ្ឌនេះ ។	
-រណ្តាប់បិណ្ឌសង	ដល់ពុកម៉ែផង	ញោមញាតិចំរុះ
ដែលចែកឋានទៅ	ឥឡូវសង្គ្រោះ	ដល់ញាតិទាំងនោះ
	ឱ្យបានគ្រប់គ្នា ។	

- សូមឱ្យទ្វិសបិណ្ឌ មានបាយម្ហូបឆ្អិន ដល់ញាតិកា
សូមតបគុណកាត់ ភ្នាំងភ្លាត់យ៉ាងណា ដែលថែរក្សា
កូនចៅឱ្យរស់ ។
- ឥឡូវកូនផ្សង ឱ្យដល់លោកផង មានរាយនាមឈ្មោះ
ក្នុងបិណ្ឌយើងណា ផ្សាយសាបព្រួស ដល់ញាតិទាំងនោះ
ជាបុព្វការី ។
- សូមបាយបិត្តបូរ បូរចាក់ជន់ជោរ ពីកូនថ្មីៗ
កើតមានដល់លោក ស្រោចស្រប់ប្រពៃ ចាកពីដៃថ្លៃ
ឧទ្ទិសទៅហើយ ។
- មុននឹងបញ្ចប់ កូនលើកម្រាមដប់ បួងសួងជាត្រើយ
ដាក់លើសិរសា នមស្សការទៅហើយ សូមញាតិដល់ត្រើយ
ឱ្យសោយសុខហោង ។
- បានដល់បុណ្យជាក់ អស់អាសវៈ ពីខ្លួនខ្ញុំផង
បានជានិស្ស័យ ក្សិណក្ស័យទុក្ខផង ជួបសុខគ្មានហួង
និព្វានហោតុ ។

ថ្ងៃទី ០៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៧ វត្តសុទ្ធសុទ្ធនាម ជ្រោយថ្ម (កុដិលេខ ៦)

ដោយ **ធម្មបទន្តិត ម៉ៅ គឹមម៉េង**

៤២. ជាតិជាគណៈកម្មការ

- គណៈកម្មការត្រូវចាត់ចែង រៀបចំតាក់តែងរចនា
ឱ្យត្រូវគ្នាទៅតាមតម្រា បុរាណវិទ្យាពិព្រេងនាយ ។
- គណៈកម្មការតែងឡើងហត់ លោកតែងអត់ធ្មត់ស្នើរលាយ
ទោះត្រូវខ្យល់ធំបោកទំលាយ ក៏គាត់ពុំងាយញាប់ញ័រដែរ ។
- គណៈកម្មការលោកក្បែរក្បែរ ទោះស្តមសល់ឆ្អឹងពុំក្អកក្អែក
លះបង់បូជាបុព្វខេត្ត រាប់រយថ្ងៃខែកសាងកេរ្តិ៍ ។
- គណៈកម្មការល្អស្ម័គ្រស្មោះ ពួកគាត់ទាំងអស់ប្រជុំស្នេហា
ទើបមានពន្លឺដូចដូងខែ ទោះក្រុងឬស្រែកចម្រើន ។
- គណៈកម្មការនៃវត្តថ្មី រន្ធិល្បាញល្បីខាងបង្កើន
បង្កផលល្អឱ្យសុខច្រើន ប្រជាគ្រូរើនខំធ្វើតាម ។
- គណៈកម្មការនៃវត្តយើង មានក្រាស់មានស្តើងដូចខ្សែដាន
ដេរចាក់ភ្ជាប់គ្នាបានគ្រប់ស្ថាន ហើយមិនបំពានកិច្ចការគ្នា ។
- គណៈកម្មការបានកុសល រស់គ្រប់មណ្ឌលមិនកំព្រា
ត្រូវបុណ្យតាមជួយមិនរងារ រស់នៅមានគ្នាសុខសាន្តអើយ ។

ថ្ងៃទី ០៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៧ វត្តសុស្សនារាម ប្រោយថ្មី (កុដិលេខ ៦)

ដោយ ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន សែន

៤៣. គុណសម្បត្តិគណៈកម្មការ

- គណៈកម្មការវត្តទាំងអស់ ទាំងស្រីទាំងប្រុសខំប្រឹងប្រែង
កសាងវត្តវាយ៉ាងជាក់ស្តែង ខំប្រឹងខ្លះខ្លួនគ្រប់វេលា ។
- គណៈកម្មការខំសាមគ្គី ញាតិមិត្តមូលមីរមសាមគ្គា
អញ្ជើញមកវត្តជួបជុំគ្នា ខិតខំពុទ្ធពារគ្រាយបំផ្លែ ។
- គណៈកម្មការនឿយហត់ពិត បេះដូងស្វាញស្និទ្ធយ៉ាងប្រពៃ
ធ្វើការតូចធំដ៏មានន័យ ទោះបីយកអ្វីប្រៀបពុំបាន ។
- គណៈកម្មការខំទងទាក់ គ្រប់ទីការស្នាក់ញាតិសណ្តាន
រស់នៅឆ្ងាយជិតគ្រប់ៗប្រាណ ទាក់ទងឆ្អឹងផ្កាបានដូចបង ។
- គណៈកម្មការនៃវត្តខ្ញុំ ពុំដែលច្រើមច្រើនដេកចាំផ្សង
រង់ចាំសំណាងឱ្យកន្លង រសាត់ឆ្ងាយផងទើបទៅរក ។
- គណៈកម្មការមានប្រាជ្ញា ដូងចិត្តភ័ក្តិថ្លាដូចពន្លក
សុភមង្គលឱ្យដល់មក ទីដឹងរកក្នុងវត្តសង្ឃ ។
- គណៈកម្មការបានកុសល នាំទីមង្គលមណ្ឌលវង្សល្បី
ល្បាញសព្វទីល្អត្រចង រីកស្រស់ផុរផងរុងរឿងហោង ។

ថ្ងៃទី ០៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៧ វត្តសុខសុខារាម ភ្នំពេញ (គុណេន ៦ គ.ម)

ដោយ ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន សែន

၄၄- ဗာဂတ်စ်လူ့ဗြူ

(ឆេះពីជាំព្រះស្លូត្រសម្តែងអំពីសេចក្តីវិនាសអន្តរាយ)

-បករវសូត្រ នេះមានគោលបំណងដើម្បីដឹកនាំមនុស្សជាន់ក្រោមបំផុត
នឹងថ្នាក់លើខ្លះដែលល្ងង់ខ្លៅ ឱ្យខំកសាងខ្លួន ឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និងខ្ពង់ខ្ពស់
ទោះផ្នែកប្រាជ្ញាភ្នំ ផ្នែកសីលធម៌ភ្នំ ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចភ្នំ និង សង្គមកិច្ចភ្នំ ។ ព្រះ
សម្មាសម្ពុទ្ធព្រះបរមត្រូវនៃយើងទាំងអស់គ្នា ព្រះអង្គទ្រង់សម្តែងសូត្រនេះ
នៅវត្តជេតពន ក្រុង សាវត្ថី ប្រទេសឥណ្ឌាខាងជើង នៅពេលពាក់
កណ្តាលអធ្រាតស្វាត់ ហេតុដែលនាំឱ្យព្រះអង្គសម្តែងនូវព្រះសូត្រនេះ
ឡើង គឺដោយសារពួកទេវតាមួយក្រុម បានចូលមកសាកសួរនូវហេតុដែល
នាំឱ្យបុរសស្រ្តី ក្នុងលោកដល់នូវសេចក្តីវិនាស អន្តរាយ នាថ្ងៃទីពីរបន្ទាប់
ពីថ្ងៃដែលព្រះអង្គសម្តែងមង្គលសូត្រចប់ហើយ ។ ព្រះសូត្រនេះគឺជាបុត្រា
វិសជ្ជនា រវាងទេវតា និងព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ ។ ប្រស្នានោះមាន ១២ ប្រស្នា
ដែលទេវតាទូលសួរ ហើយព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ទ្រង់វិសជ្ជនាដល់ ពពួក
ទេវតាទាំងនោះ ។

បកប្រែជាពាក្យកាព្យ បទបង្វាស់គួរ នឹងពាក្យបាធិ

បរាតវន្តំ បុរិសំ

ប្រយ័ត្ន ប្រគោត

ភវន្តិ បដ្ឋិមាភគ្គ

ភី បរាភវតោ មុខំ ២

យើងខ្ញុំទាំងឡាយមកសូមទូលសួរ   នូវហេតុដែលគួរចំរើនវិនាស
 ប្រុសស្រីក្នុងលោកសន្តិវាស   ដែលនឹងវិនាសសាបសូន្យចាកគុណ ។
 ឆ្ពោះព្រះគោតមព្រះអង្គមានបុណ្យ   មេត្តានិមន្តសម្តែងឱ្យទាន
 ធម្មជាតិដូចម្តេចដែលជាប្រធាន   នាំសត្វឱ្យមានសេចក្តីវិនាស ។

ព្រះសាស្តាឆ្លើយតបតឹងទេព្វាថា

សុវិជ្ជនោ ភវីហោតិ

សុវិជ្ជនោ បរាភវោ

ធម្មភាមោ ភវី ហោតិ

ធម្មទេស្សី បរាភវោ ២

អ្នកដែលដែលចំរើនគេក៏អាចស្គាល់ងាយ   អ្នកដែលអន្តរាយគេក៏អាចស្គាល់ពិត
 អ្នកប្រាថ្នាធម៌ល្អិតល្អក្នុងចិត្ត   ហើយខំប្រព្រឹត្តនឹងបានចម្រើន ។
 អ្នកដែលទ្រុស្តធម៌ស្អប់ធម៌ឥតកើន   ឥតកើតចម្រើនឥតកើនទៅមុខ ។

ឥតិ ហិតំ វិជ្ជនាម

បឋមោ សោ បរាភវោ

ទុតិយំ ភគវា ព្រហ្មិ

ភី បរាភវតោ មុខំ ២

យើងខ្ញុំទាំងឡាយមកសូមទូលសួរ   នូវហេតុដែលគួរចំរើនវិនាស
 ប្រុសស្រីក្នុងលោកសន្តិវាស   ដែលនឹងវិនាសសាបសូន្យចាកគុណ ។
 ឆ្ពោះព្រះគោតមព្រះអង្គមានបុណ្យ   មេត្តានិមន្តសម្តែងឱ្យទាន

ធម្មជាតិដូចម្តេចដែលជាប្រធាន

នាំសត្វឱ្យមានសេចក្តីវិនាស ។

អសន្តស្ស បិយា ហោតិ

សន្តេន ក្សតេ បិយំ

អសតិ ធម្មរោចេតិ

តំ បរាភវតោ មុខំ ២

អ្នកដែលស្រឡាញ់ពេញចិត្តស្នេហា

តែនឹងមនុស្សណាអសប្បុរស

តែងមិនស្រឡាញ់ពេញចិត្តទាំងអស់

នឹងអ្នកសប្បុរសមកធ្វើជាមិត្ត ។

សេចក្តីស្រឡាញ់ពេញចិត្តគំនិត

ហើយទៅគប់មិត្តអសប្បុរស

គាប់ចិត្តក្នុងធម៌ឬមួយរបស់

ហេតុនោះទាំងអស់នាំឱ្យវិនាស ។

ឥតិហេតំ វិជ្ជាណម

ទុតិយោ សោ បរាភវោ

តតិយំ ភគវា ព្រហ្ម

ភី បរាភវតោ មុខំ

យើងខ្ញុំទាំងឡាយបានដឹងជាក់ស្តែង

វិនាសនោះឯងព្រោះហេតុដូច្នោះ

ក្តីវិនាសនោះព្រោះហេតុដូច្នោះ

វិនាសនោះឈ្មោះទីពីរទាន់ហន់ ។

បពិត្រព្រះអង្គព្រះនាមភគវន្ត

សូមទ្រង់និមន្តសម្តែងឱ្យទាន

វិនាសទីបីអ្វីជាប្រធាន

នាំសត្វឱ្យមានសេចក្តីវិនាស ។

និទ្ទសីលី សភា សីលី

អនុជ្ជាតា ច យោនរោ

អលសោ កោធិ បញ្ញាណោ

តំបរា ភវតោ មុខំ ៣

អ្នកដេកច្រើនមួយ និយាយច្រើនមួយ

នឹងអ្នកឥតព្រួយ ឥតខំប្រឹងប្រែង

អ្នកខ្ជិលច្រអូសមិនមានខ្លះខ្លែង

ខឹងច្រើនសំដែងឱ្យគេឃើញបាន ។

ហេតុធម៌ទាំងនោះមិនជាកល្យាណ
មានជាប្រធានតិចច្រើនដោយហោច

ឥតិ ហេតិ

បតិភំ ភគវា ព្រហ្ម

យើងខ្ញុំទាំងឡាយបានឃើញជាក់ស្តែង
ក្តីវិនាសនេះបើរាប់សង្គ្រោះ
បពិត្រព្រះអង្គព្រះនាមភគវន្ត
វិនាសទីបួនអ្វីជាប្រធាន

យោ មាតរំ បិតរំ វា

បបុសន្តោ ន ភតិ

នរជនណាមានទ្រព្យធនធាន
មាតា បិតា ដែលចាស់ជរា

ឥតិ ហេតិ វិជានាម

បព្វាមំ ភគវា

ព្រហ្ម

យើងខ្ញុំទាំងឡាយបានដឹងជាក់ស្តែង
ក្តីវិនាសនេះបើរាប់សង្គ្រោះ
បពិត្រព្រះអង្គព្រះនាមភគវន្ត
វិនាសទី ៥ អ្វីជាប្រធាន

នាំឱ្យខកខានខាតខូតប្រយោជន៍
នាំបងប្រយោជន៍ហើយឱ្យវិនាស ។

តតិយោ សោ បរាភវោ

ភី បរាភវតោ បុខំ ២

វិនាសនោះឯងព្រោះហេតុដូច្នោះ
វិនាសនោះឈ្មោះទីបីទាន់ហន់ ។
សូមទ្រង់និមន្តសម្តែងឱ្យទាន
នាំសត្វឱ្យមានសេចក្តីវិនាស ។

ជិន្នភំ ភតយោព្វនំ

តំ បរាភវតោ បុខំ ២

ហើយខ្លួនមិនបានចញ្ជីមរក្សា
ហេតុនោះទៅជា នាំឱ្យវិនាស ។

បតុត្តោ សោ បរាភវោ

ភី បរាភវតោ បុខំ ២

វិនាសនោះឯងព្រោះហេតុដូច្នោះ
វិនាសនោះឈ្មោះទី ៤ ទាន់ហន់ ។
សូមទ្រង់និមន្តសម្តែងឱ្យទាន
នាំសត្វឱ្យមានសេចក្តីវិនាស ។

យោ ព្រាហ្មណំ សមណំ វា អញ្ញំ វាបិ វតិព្វកំ
មុសាវាទេន វព្ពេតិ តំ បរាភវគតោ មុខំ ឬ

ជនបញ្ជោទព្រាហ្មណ៍ឬពួកសមណៈ ពួកសូមឬអ្នកដទៃ
 ដោយមុសាវាទឃ្លាតពាក្យប្រពៃ នោះប្រធាននៃសេចក្តីវិនាស ។

ឥតិ ហេតំ វិជានាម បញ្ចមោ សោ បរាភវោ
ឆដ្ឋមំ ភគវា ព្រហ្មិ ភី បរាភវគតោ មុខំ ឬ

យើងខ្ញុំទាំងឡាយបានដឹងជាក់ស្តែង វិនាសនោះឯងព្រោះហេតុដូច្នេះ
 ក្តីវិនាសនោះ បើរាប់សង្គ្រោះ វិនាសនោះឈ្មោះ ទី ៥ ទាន់ហាន់
 បពិត្រព្រះអង្គ ព្រះនាមភគវិន្ត សូមទ្រង់និមន្ត ស្តី ម្តងឱ្យមាន ។
 វិនាសទី ៦ អ្វីជាប្រធាន នាំសត្វឱ្យមានសេចក្តីវិនាស ។

បហុតវិគ្គោ មុរិសោ សហិរញ្ញោ សភោជនោ
ឯកោ ភព្ពេតិ សាធុនិ តំ បរាភវគតោ មុខំ ឬ

បុរសអ្នកមាន ទ្រព្យធនធានច្រើន មានប្រាក់ចម្រើន និងគ្រឿងអាហារ
 លបលាក់របស់ ដែលឆ្លាញ់ពិសា ស៊ីម្នាក់ឯងជា ប្រធានវិនាស ។

ឥតិ ហេតំ វិជានាម ឆដ្ឋមោ សោ បរាភវោ
សក្កមំ ភគវា ព្រហ្មិ ភី បរាភវគតោ មុខំ ឬ

យើងខ្ញុំទាំងឡាយ បានដឹងជាក់ស្តែង វិនាសនោះឯង ព្រោះហេតុដូច្នេះ
 ក្តីវិនាសនោះ បើរាប់សង្គ្រោះ វិនាសនោះឈ្មោះ ទី ៦ ទាន់ហាន់ ។

បពិត្រព្រះអង្គ ព្រះនាមភក្តវ័ន្ត សូមទ្រង់និមន្ត សម្តែងឱ្យទាន
 វិនាសទី ៧ អ្វីជាប្រធាន នាំសត្វឱ្យមាន សេចក្តីវិនាស ។
ជាតិត្ថន្នោ ធនត្ថន្នោ គោត្តត្ថន្នោ ច យោនរោ
សញ្ញាតិ អតិមញ្ញាតិ តំ បរាតថតោ មុខំ ឃ

អ្នកដែលប្រកាន់ ជាតិទ្រព្យត្រគោល ហើយមិនប្រមូល សាច់ព្យាតិសន្តាន
 មើលងាយព្យាតិខ្លួន ដោយអាងខ្លួនមាន នោះជាប្រធាន សេចក្តីវិនាស ។
ឥតិ ហេតំ វិជានាម សត្តមោ សោ បរាតថោ

អដ្ឋមំ ភក្តវា ព្រហ្មិ ភី បរាតថតោ មុខំ ឃ

យើងខ្ញុំទាំងឡាយ បានដឹងជាក់ស្តែង វិនាសនោះឯង ព្រោះហេតុដូច្នេះ
 ក្តីវិនាសនោះ បើរាប់សង្គ្រោះ វិនាសនោះឈ្មោះ ទី ៧ ទាន់ហាន់ ។

បពិត្រព្រះអង្គ ព្រះនាមភក្តវ័ន្ត សូមទ្រង់និមន្ត សម្តែងឱ្យទាន
 វិនាសទីក្រា ៨ អ្វីជាប្រធាន នាំសត្វឱ្យមាន សេចក្តីវិនាស ។

ឥត្ថិបុត្តោ សុរាបុត្តោអភុបុត្តោ ចយោ នរោ
លទ្ធិំ លទ្ធិំ វិនាសេតិ តំ បរាតថតោ មុខំ ឃ

ជនអ្នកប្រព្រឹត្ត ល្បែង បីប្រការ ល្បែងស្រីល្បែងស្រា ល្បែងភ្នាល់ទាំងឡាយ
 ធ្វើទ្រព្យខ្លួនមាន ឱ្យអន្តរាយ ការល្បែងទាំងឡាយ នោះឱ្យវិនាស ។

ឥតិ ហេតំ វិជានាម អដ្ឋមោ សោ បរាតថោ
នវមំ ភក្តវា ព្រហ្មិ ភី បរាតថតោមុខំ ឃ

យើងខ្ញុំទាំងឡាយ បានដឹងជាក់ស្តែង វិនាសនោះឯង ព្រោះហេតុដូច្នេះ

ក្តីវិនាសនោះ បើរាប់សង្គ្រោះ វិនាសនោះឈ្មោះ ទី ៨ ទាន់ហាន់ ។
 បពិត្រព្រះអង្គ ព្រះនាមភគវិន្ត សូមទ្រង់និមន្ត សម្តែងឱ្យមាន
 វិនាសទី ៩ អ្វីជាប្រធាន នាំសត្វឱ្យមាន សេចក្តីវិនាស ។
សេហិ ឧរេហិ អសន្តុជ្ជោ វេសិយាសុ បទុស្សតិ
ទុស្សតិ បរទារេសុ តំ បរាភវតោ មុខំ ឬ
 ប្រុសមិនត្រេកអរ នឹងប្រពន្ធខ្លួន ហើយទៅជាបំប្លែង នឹងស្រីពេស្យា
 ទ្រុស្តនឹងប្រពន្ធ កូនជននានា ហេតុនោះទៅជា នាំឱ្យវិនាស ។
ឥតិ មេតំ វិជានម នវមោ សោ បរាភវោ
ឧសមំ ភគវា ព្រហិ ភី បរាភវតោ មុខំ ឬ
 យើងខ្ញុំទាំងឡាយ បានដឹងជាក់ស្តែង វិនាសនោះឯង ព្រោះហេតុដូច្នេះ
 ក្តីវិនាសនោះ បើរាប់សង្គ្រោះ វិនាសនោះឈ្មោះ ទី ៩ ទាន់ហាន់ ។
 បពិត្រព្រះអង្គ ព្រះនាមភគវិន្ត សូមទ្រង់និមន្ត សម្តែងឱ្យមាន
 វិនាសទី ១០ អ្វីជាប្រធាន នាំសត្វឱ្យមាន សេចក្តីវិនាស ។
ឥត្ថិ សោឡិ វិភិរណិ មុរិសំ វាបិ តានិសំ
ឥស្សរិយស្មី ឋមេតិ តំ បរាភវតោ មុខំ ឬ
 បុរសតាំងស្រី អ្នកលេងខ្លះខ្លាយ ឬស្រីទាំងឡាយ តាំងបុរសនោះ
 ដែលជាអ្នកលេង ខ្លះខ្លាយដូច្នោះ អំពើទាំងនោះ នាំឱ្យវិនាស ។
ឥតិ មេតំ វិជានម ឯកាឧសមោ សោ បរាភវោ

ទ្វាឧសម័ គគរា ព្រហ្មី ភី បរាតតោ មុខំ ឃ

យើងខ្ញុំទាំងឡាយ បានដឹងជាក់ស្តែង វិនាសនោះឯង ព្រោះហេតុដូច្នោះ
ក្តីវិនាសនោះ បើរាប់សង្គ្រោះ វិនាសនោះឈ្មោះ ទី ១១ទាន់ហាន់ ។
បពិត្រព្រះអង្គ ព្រះនាមភក្តីវន្ត សូមទ្រង់និមន្ត សម្តែងឱ្យមាន
វិនាសទី ១២ អ្វីជាប្រធាន នាំសត្វឱ្យមាន សេចក្តីវិនាស ។

**អប្បតោគោ បហាឧទេស្តា ខត្តិយេ ជាយតេ កុលេ
សោ ច ខ្មេ បត្ថយតិ តំ បរាតតោ មុខំ ឃ**

ជនណាកើតក្នុង ត្រកោលជាក្សត្រ អ្នកខ្សត់សម្បត្តិ ហើយប្រាថ្នាធំ
ចង់បានជាស្តេច ជាស្តេចស្តុកស្តម្ភ ហេតុនោះនឹងនាំ ឱ្យដល់វិនាស ។

**ឯតេ បរាតតេ លោភេ បណ្ឌិតោ សបថេភិយ
អរិយឧស្សនសម្បន្នោ ស លោភំ តជតេ សិទំ ឃ**

ជនជាបណ្ឌិត គំនិតប្រសើរ បានឃើញដំណើរ នៃហេតុវិនាស
ដល់សត្វក្នុងលោក សន្តិវាស រួចពីវិនាស តប្រកចម្រើន ។

បរាតតសុត្តំ និដ្ឋិតំ

(បរាភវិស្វត្រ ចប់)

បក្សប្រឹក្សាបក្សប្រឹក្សា

ទិសទាំង ៦

- ១-មាតា បិតា ឪពុកម្តាយ ទិសខាងកើតទុកជាមាតាបិតា
- ២-អាចារ្យយោ ឧត្តម ឪពុក ទិសខាងត្បូងទុកជាអាចារ្យ
- ៣-មុន្នី ឪពុក ទិសខាងលិច ទុកជាកូនប្រពន្ធ
- ៤-មិត្តមិត្ត ប ឪពុក ទិសខាងជើង ទុកជាមិត្តសម្លាញ់
- ៥-ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី ទិសខាងក្រោមទុកជាឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ៦-ឧត្តមបណ្ឌិត ទិសខាងលើ ទុកជាសមណប្រាហ្មណ៍

អាយុបុរស (ប្រធាននៃសេចក្តីវិន័យ) ៦ យ៉ាង

- ១-ប្រព្រឹត្តផ្ទុកនូវទឹកស្រវឹង គឺសុភវិន័យ
  - ២-ប្រព្រឹត្តដើរលេងតាមច្រកក្នុងវេលាយប់
  - ៣-ប្រព្រឹត្តដើរមើលល្បែងមហោស្រប
  - ៤-ប្រព្រឹត្តលេងល្បែងក្តាល់គ្នា
  - ៥-ប្រព្រឹត្តសេពគប់នឹងបាបមិត្ត
  - ៦-ខ្ជិលច្រអូសក្នុងកិច្ចការទាំងពួង
- (ទេសជីកស្រា និង មេរ័យ ៦ យ៉ាង)

- ១-សន្តិដ្ឋិការ ធនជាតិ នាំឱ្យវិនាសទ្រព្យ នឹងឃើញច្បាស់ទាន់ភ្នែក
- ២-កលហ វិន័យ នាំឱ្យចំរើនក្នុងការឈ្នះប្រកែកគ្នា

- ៣-រោគានំ រោយតនំ ជាហេតុនាំឱ្យកើតរោគយ៉ាងច្រើន
- ៤-អភិគ្គិសញ្ច ននិ បណ្តាលឱ្យខូចក្បឿងឈ្មោះ ឬកើតគរហានិន្ទា
- ៥-ហិរិកោ មិននិធិសនិ នាំឱ្យបញ្ចេញនូវក្បឿងខ្មាស
- ៦-បញ្ញាយ បរិ ទុក្ខលីករណី ធ្វើបញ្ញឱ្យមានកម្លាំងថយ
  - ការសេពសុរាជនិងមេរ័យ នាំឱ្យមានភ័យ ៦ ប្រការ
  - ទី១ វិនាសទ្រព្យក្នុងគ្រួសារ ទី២ឡូឡាបង្ករឿងឈ្មោះ ។
  - ទី៣នាំឱ្យកើតរោគក្នុងខ្លួន ប្រការទី៤ នាំឱ្យខូចឈ្មោះ
  - ទី៥ បង្ហាញក្បឿងខ្មាសទាំងរស់ ទី ៦ នាំគ្រោះបាត់បង់បញ្ញា ។

ដោយ ភិក្ខុកល្យាណរតោ ខាន់ សុនសេម

ទោសការដើរលេងយប់ ៦យ៉ាង

- ១-អត្តាមិស្ស អគុត្តោ អរក្ខិតោ ហោតិ ជាអ្នកមិនស្ងួនគ្រងរក្សា

ខ្លួនបាន
- ២-មិត្តទារោមិស្ស អគុត្តោ អរក្ខិតោ ហោតិ ជាអ្នកមិនគ្រប់

គ្រងរក្សាបុត្រ ភរិយា
- ៣-សាបតេយ្យមិស្ស អគុត្តំ អរក្ខិតំ ហោតិ ជាអ្នកមិនគ្រប់គ្រង

រក្សាទ្រព្យសម្បត្តិ

៤.សំគិរយោ ច ហោតិ

នាំឱ្យគេរង្គាស គរបា

៥.អត្ថតថចន្ទារូ តស្មី រូហតិ

ពាក្យមិនពិតតែងកើតដល់អ្នក

ដែលដើរ លេងយប់នោះ

៦.ពហុន្ទារូ ទុក្ខធម្មានំ បុត្វេតោ ហោតិ រមែងប្រកបដោយ

ទុក្ខទោសច្រើនយ៉ាង

- ឯទោសដើរលេងយប់រាត្រី

នាំឱ្យមានភ័យ ៦ ប្រការ

១ មិនអាចថែខ្លួនស្ងួនរក្សា

ការពារកាយខ្លួនបានឡើយ ។

- ២ ជាអ្នកបោះបង់បុត្រភរិយា

មិនអាចការពារពុទ្ធដល់ត្រើយ

អាចនាំឱ្យកើតទុក្ខឥតស្មើឈឺ

ចូរលោកអ្នកអើយត្រូវប្រយ័ត្ន ។

- ទី៣ មិនអាចថែរក្សា

ទ្រព្យធននានាសព្វសម្បត្តិ

ទី ៤ រង្គាសពីព្យាតិក្កាត់

៥ ពាក្យមិនពិតកើតដល់អ្នក ។

- ទី ៦ ប្រកបទុក្ខច្រើនយ៉ាង

តាមបុគ្គលសាងបានឃើញជាក់

កំធ្វេសប្រហោសក្រែងភ្លាត់ឆ្កាក់

អបាយពិតជាក់កុំប្រព្រឹត្ត ។

ដោយ ភិក្ខុកល្យាណរតោ **ខាន់ សុខសេម**

ទោសអ្នកមើលល្បែង ៦ យ៉ាង

- ១- ក្នុង ទីបំផុត មានល្បែងរាំនៅក្នុងទីណាដើរទៅទីនោះ
- ២- ក្នុង គឺតំ មានចម្រៀងនៅទីណាដើរទៅទីនោះ
- ៣- ក្នុង ចានតំ មានល្បែងដេញប្រគំក្នុងទីណាដើរទៅក្នុងទីនោះ
- ៤- ក្នុង អក្ខរាវិរុទ្ធិ មានគេប្រជុំនិយាយរឿងព្រេងឥតប្រយោជន៍ក្នុងទីណាដើរទៅទីនោះ ។

៥- ក្នុង ធានិស្សរិ មានល្បែងច្រៀងទះដៃក្នុងទីណាដើរទៅក្នុងទីនោះ ។

៦- ក្នុង ក្រុមឧទ្ធរណ៍ មានសួរស័ព្ទភ្លេងតូរតត្រីនៅក្នុងទីណាដើរទៅក្នុងទីនោះ ។

- ទោសដើរមើលល្បែងតែងមានភ័យ សូមជនប្រុសស្រីត្រូវចងចាំ
- ទីមួយឱ្យឈ្មោះថា ល្បែងរាំ ទីពីរល្បែងចំ រៀងរង ។
- ទីបីប្រុសស្រីត្រូវចាំជាក់ មានរាំបំប្លែងពាក់ដេញប្រគំ
- ទីបួននិយាយរឿងព្រេងព្រហ្ម នាំគ្នាជួបជុំឥតប្រយោជន៍ ។
- ទីប្រាំមានល្បែងច្រៀងទះដៃ ស្រែកហោរខ្នំដីផ្អើលទាំងខ្មោច
- បង្ហាញកេរ្តិ៍ខ្មាសបញ្ឆោតខ្យល់ល្អោច វាគ្មានប្រយោជន៍ទេពិសី ។
- ទីប្រាំមួយមានសួរតងរនាត សួរស័ព្ទខ្មោចតូរតត្រី
- ពួកវាពេញហឫទ័យ សុទ្ធជាបង្ខំយន់ខ្លួន ។

ដោយ ភិក្ខុកុល្យាណរតោ ខាន់ សុខសេម

ឧទាហរណ៍លេខ ៦ យ៉ាង

- ១. ជ័យ ថេរី បសថតិ អ្នកលេងឈ្នះរំមែងធ្វើឱ្យអ្នកចាញ់ចងវេរ
- ២. ធនស្ស វិរោចតិ អ្នកលេងចាញ់រំមែងសោកស្តាយទ្រព្យដែលវិនាសទៅ
- ៣. សន្និដ្ឋិកា ធនជានី សេចក្តីវិនាសទ្រព្យនឹងឃើញផ្ទាល់ភ្នែក
- ៤. សភាគតស្ស វចនំ នរុហតិ ពាក្យរបស់អ្នកលេងល្បែង ភ្នាល់នឹងយក
ធ្វើជាសាក្សី ជាបន្ទាន់ពិតមិនបាន
- ៥. មិត្តមច្ឆានំ បរិតុតោ ហោតិ ពួកមិត្តសម្លាញ់ដែលគេមិនលេង ល្បែង
ភ្នាល់តែងមើលងាយជានិច្ច
- ៦. អវាហ វិវាហ កានំ អបត្តិកោ ហោតិ ពួកជនអ្នកធ្វើនូវ អាពាហ៍
ពិពាហ៍មង្គល គេមិនត្រូវការឡើយ

វិទាសលេងល្បែង	ព្រះពុទ្ធសម្តែង	មានជាប់តត្តា
ទី១អ្នកឈ្នះ	អ្នកចាញ់ចងវេរ	ករកើតវេរ
	ចងចិត្តគុំជាប់ ។	
ទី២លេងចាញ់	អស់ប្រាក់សម្លាញ់	មិនអាចរៀបរាប់
រស់តែងសោកស្តាយ	ក្រហាយអស់ទ្រព្យ	ប្រពន្ធដេរជាប់
	ថ្ងៃនេះថ្ងៃស្អែក ។	
ទី៣ក្តីវិនាស	នឹងបានឃើញច្បាស់	ទាន់ហាននឹងភ្នែក
មិនថាថ្ងៃនេះ	ឬក៏ថ្ងៃស្អែក	ឃើញច្បាស់នឹងភ្នែក

គួរឱ្យស្រឡាត់ ។

ទីបួននោះឯង   ពាក្យលេងល្បែង   តែងមិនប្រពៃ
 បើសិនជាអ្នក   យកធ្វើសាក្សី   ក៏ជនប្រសូត្រី
                                  យកពិតមិនបាន ។

ទីប្រាំបួនមិត្ត   សម្លាញ់ស្មោះស្មើ   ពិតមើលងាយប្រណ
 មិត្តដែលមិនលេង   តែងខ្លាចសន្តាន   បើជឿសាងបាន
                                  ដកក្តីទុកមិត្ត ។

ប្រាំមួយវិសេស   នៅជាមួយគ្នាយូរ   គេមិនស្គាល់ស្មើ
 ការរៀបអាពាហ៍   ពិពាហ៍នោះពិត   គេមិនពេញចិត្ត
                                  ជាគូមេត្រី ។

ដោយ ភិក្ខុកុល្យាណរតោ ខាន់ សុខសេម

ទោសសេនាគម្ពមិត្តភាពក្នុង ៦ យ៉ាង

- ១_យេ ធុត្តា   មិត្តឯណាជាអ្នកលេងល្បែងគ្នា
- ២_យេ សោធា   មិត្តឯណាជាអ្នកលេងស្រី
- ៣_យេ បិណ្ឌា   មិត្តឯណាជាអ្នកជីកស្រែ
- ៤_យេ នេតិកា   មិត្តឯណាជាអ្នកបញ្ឆោតបោកប្រាស់អ្នកដទៃ ដោយរបស់
                                  ក្លែងក្លាយ របស់មិនពិត
- ៥_យេ វេទនិកា   មិត្តឯណាជាអ្នកកេងប្រវ័ញ្ចក្នុងទីចំពោះមុខ

៦-យេ សាហសិកា មិត្តឯណាជាអ្នកល្ងង់ប្លន់អាក់ដង្ហើមយកទ្រព្យ របស់
អ្នកដទៃ ។

- មួយមិត្តឯណាលេងល្បែងភ្នាល់ មិនចេះយោកយលដល់ញាតិខ្លួន
មួយថ្ងៃមួយថ្ងៃលេងតែល្បែង រីមិត្តនោះឯងកុំគប់ឡើយ ។
- ពីរមិត្តឯណាអ្នកលេងស្រី នោះនារីរឹងដៃទុក្ខឥតស្បើយ
ចូរកុំសេពគប់ណាមិត្តអើយ ចូរជៀសឱ្យហើយឱ្យឆាប់វា ។
- បីមិត្តឯណាសេពមេរ័យ នឹងទឹកចង្រៃគឺសុរា
នោះនាំគ្រោះថ្នាក់ដល់ជីវិត គួរកុំយាត្រាតាមគន្លង ។
- បួនមិត្តឯណាអ្នកបញ្ឆោត បោកប្រាក់គេរហូតកុំសាសង
នេះនាំអន្តរាយនាំយង់ឃ្នង ញាតិមិត្តប្អូនបងជៀសឱ្យឆ្ងាយ ។
- ប្រាំមិត្តឯណាអ្នកប្រវឹញ គេងយកចំណេញញាតិទាំងឡាយ
មិនគិតញាតិខ្លួននិងពុកម្តាយ នេះនាំអន្តរាយនារីវិករ ។
- ប្រាំមួយមិត្តឯណាជាមនុស្សខូច ប្លន់បោកប្រាសលួចធ្វើជាចោរ
ដង្ហើមយកទ្រព្យពីគេម៉ៅ រួចដាក់ក្នុងហោ ប៉ៅខ្លួនឯង ។
- មិត្តទាំងប្រាំមួយចូរកុំគប់ ទោះបីថ្លៃយប់គួរគិតក្រែង
កុំធ្វេសប្រហែសនាំចំបែង គិតឱ្យបានវែងមុននឹងគួរ ។

ដោយ ភិក្ខុកល្យាណរតោ **ខាន់ ស៊ុនសេម**

ទោសនៃការខ្ចីបច្ចេកស ៦យ៉ាង

- ១_អតិសីតិ**   មិនធ្វើការងារដោយអាងថា ត្រជាក់ណាស់រងរាល់
- ២_អតិខ្វល់**   មិនធ្វើការងារដោយអាងថា ក្តៅណាស់
- ៣_អតិសាយ**   មិនធ្វើការងារដោយអាងថា ល្ងាចណាស់
- ៤_អតិខ្វាត**   មិនធ្វើការងារដោយអាងថា នៅព្រឹកណាស់
- ៥_អតិទាត**   មិនធ្វើការងារដោយអាងថា ឃ្លានណាស់
- ៦_អតិបិណសិត**   មិនធ្វើការងារដោយអាងថា ស្រេកណាស់

-ភាគនាំខ្ចី	ករកើតមន្ទិល	ខ្ចីផ្តាដល់ថាស់
មួយថាត្រជាក់	ថាងារខ្ចាំងណាស់	ពីរថាក្តៅណាស់
	ដេកធ្វើមិនដឹង ។	
-បីអាងថាល្ងាច	បួនអាងព្រឹកពេក	ដេកចាំដំណឹង
បួនថាឃ្លានណាស់	ក្រពះឡើងប្រាំង	បើខ្ចីលឿងៗ
	អ្នកណាឱ្យកូន ។	
-ឯទីក្រាំមួយ	ខ្ចីលឿងរួច	ស្រេកណាស់ស្ទើរស្ងួត
ទោះបីជីកឆ្អែត	ធ្វើមិនដឹងខ្លួន	ចូលលាក់បំពួន
	សម្លឹងដេកឡើង ។	
-នេះនាំឱ្យខាត	ពេលវេលាស្អាត	មិនពិតខំឆ្លៀត
ការងារស្តេចស្តុះ	នៅមានប្រាង្គព្រាត	ម្តេចក៏មានស្លៀត
	លះបង់ការងារ ។	

ដោយ ភិក្ខុកណ្ឌាលរោ ខាន់ សុខសេម

អ្នកមានឧបការៈក្នុងការបោះឆ្នោតស្រ្តីតែងតែ

- ព្រះមហា ធម្មបណ្ឌិត ឃើរ គីមប៊ែល ព្រះវិន័យធរស្រុកត្បូងឃ្មុំ ខេត្តកំពង់ចាម ។
- ព្រះមហា រតនៈញាណ្ណ ធិតិ សំអាត ព្រះធម្មធរស្រុកកោះស្ទឹង ខេត្តកំពង់ចាម ។
- ព្រះមហា ឃោសកោ ក្សេន ចន្ទា សមណៈទិស្សិតពុទ្ធិកសាកលវិទ្យាល័យព្រះសីហនុរាជ
- ព្រះជ្រូ ចិត្តបុរសន្នោ សៀ សុវណ្ណធី សមណៈទិស្សិតសាកលវិទ្យាល័យហ្វេលីសប្រាយ
- ព្រះជ្រូ តបោចនោ រ៉េត សុវណ្ណលីក្ខន៍
- ព្រះភិក្ខុ រស្មីបុណ្ណា គិន សារីត
- ព្រះភិក្ខុ អាវុធកោ ថែ នី

អ្នកជួយកែសម្រួលអក្ខរាវិរុទ្ធ

- ព្រះមហា រតនៈញាណ្ណ ធិតិ សំអាត ព្រះធម្មធរស្រុកកោះស្ទឹង និង ជាទីព្រឹក្សាព្រះមេគង្គ ខេត្តកំពង់ចាម ។
- ព្រះមហា ឃោសកោ ក្សេន ចន្ទា សមណៈទិស្សិតពុទ្ធិកសាកលវិទ្យាល័យព្រះសីហនុរាជ
- ព្រះមហា ចិត្តបុរសន្នោ សៀ សុវណ្ណធី សមណៈទិស្សិតសាកលវិទ្យាល័យហ្វេលីសប្រាយ
- ព្រះភិក្ខុ តបោចនោ រ៉េត សុវណ្ណលីក្ខន៍
- ឧទ្ទេសាបារម្ភ ឃើរ ស្រូ គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន វគ្គអហោណាស ស្រុកកោះស្ទឹង ខេត្តកំពង់ចាម
- លោក ធី រ៉េម ទិស្សិត ទេសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទកសកម្ម R.U.A រាជធានីភ្នំពេញ

ពុទ្ធម្មជា មហាតេជោ បូជាចំពោះព្រះពុទ្ធមានគេជៈច្រើន ។

ធម្មម្មជា មហាបណ្ឌិត បូជាចំពោះព្រះធម៌មានបញ្ញាច្រើន ។

សង្ឃម្មជា មហាធនី បូជាចំពោះព្រះសង្ឃមានទ្រព្យច្រើន ។

សព្វធានី ធម្មធានី ជិនាតិ ធម្មធានឈ្នះអស់នូវវិទានទាំងពួង ។

ឈ្មោះសម្បទស័ព្ទចូលរួមបោះឆ្នោតស្រ្តីចក្រៅ

គំណាក្រអប់រំកាយចិត្ត និង សីលធម៌សង្គម

- ព្រះមហា រតនៈញាណោ ឆ័ត្រ សំអាត ចៅអធិការវត្តរតនបុត្រាម (ហៅវត្តមហាខ្នង)	២០០០០០៛
- ភិក្ខុ តបោចនោ វរត សុវណ្ណលីកុណី ប្រធានកម្មវិធីវិវត្តក្រោមម្លប់ព្រះពុទ្ធសាសនា ខេត្តបាត់ដំបង	១០០០០០៛
- ភិក្ខុ ចិត្តប្បសនោ សៀ សុបណ្ណតិ ប្រធានកម្មវិធីទ្រទ្រង់ផ្នែកព្រះពុទ្ធសាសនា ខេត្តបាត់ដំបង	១០០០០០៛
- ភិក្ខុ អារច្ឆកោ ខែ ឆី វត្តមហាណាភ ស្រុកកោះស្នួរ កំពង់ចាម	១០០០០០៛
- ព្រះមហា ឃោសកោ ភេរ្យ ខន្ធ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាសាលាសិក្សាស្រាវជ្រាវព្រះវិហារ វិទ្យាស្ថានពេញវិញ	១០០០០០៛
- ភិក្ខុ រស្មីបុណ្ណោ គិន សារ៉ាត វត្តមហាណាភ ស្រុកកោះស្នួរ កំពង់ចាម	៥០០០០៛
- ព្រះមហាធម្មបណ្ឌិត ម៉ៅ តិមមេង ប្រធានកម្មវិធីស្វ័យអប់រំសីលធម៌ព្រះពុទ្ធសាសនា ខេត្តកំពង់	៥០០០០៛
- ព្រះមហា ជោត្តរោ សាយ សុផល ចៅអធិការ វត្តពុទ្ធា ស្រុកភ្នំស្រួច កំពង់ស្ពឺ	៥០០០០៛
- ព្រះភិក្ខុ ប្រាប ស្រស់ វត្តរតនបុត្រាម (ហៅវត្តមហាខ្នង) ស្រុកកោះស្នួរ ខេត្តកំពង់ចាម	២៥០០០៛
- សាមណេរ ញ៉ុប មេង វត្តមហាណាភ ស្រុកកោះស្នួរ ខេត្តកំពង់ចាម	២០០០០ ៛
- ឧបាសិកា វ៉ែន ព្រះទាំងបុត្រ ស្នំ ឃុំស្នួរ ព្រះវិហារ ខេត្តកំពង់ចាម	២០ ម៉ឺនរៀល
- យាយ ម៉ៅ ពេជ្រលី ភូមិថ្មតោល ឃុំអោង ស្រុកកំពង់សៀម ខេត្តកំពង់ចាម	៥០ម៉ឺនរៀល
- លោក ឈុន ម៉េងឈាន មីង អុកស្រី កាណូន ព្រះទាំងបុត្រ នៅប្រទេសកាណាដា រដ្ឋ Montreal	៥០ ម៉ឺនរៀល
- លោក សាំង ឆន ភូមិមហាណាភ ឃុំមហាណាភ ស្រុកកោះស្នួរ ខេត្តកំពង់ចាម	១០ ម៉ឺនរៀល
- ឧបាសិកា សួស សារ៉ាត (ហៅយាយតាប៉ែត) គីឡូ៤០ ឃុំវិចេក ស្រុកមេមត់ ខេត្តកំពង់ចាម	៥០០០០៛
- អុកស្រី ខាន់ វិទ្យា និង ស្វាមី ព្រះទាំងបុត្រ គីឡូ៤០ ឃុំវិចេក ស្រុកមេមត់ ខេត្តកំពង់ចាម	៥០០០០៛
- អុកស្រី ខាន់ ណារី និង ស្វាមី ព្រះទាំងបុត្រ គីឡូ៤០ ឃុំវិចេក ស្រុកមេមត់ ខេត្តកំពង់ចាម	៥០០០០៛
- វិទ្យា សុដ្ឋា ឈ្មោះបងកក់ ខណ្ឌទួលគគីរ រាជធានីភ្នំពេញ	១០០០០៛
- សៀង ឃ្លើង ព្រះទាំងបុត្រ	១០០០០៛

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង ក្រុមប្រឹក្សាសាលា ឃុំមហាណាភ

ស្រុកកោះស្នួរ ខេត្តកំពង់ចាម

កំណត់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ

ទិន្នន័យ

សំណើសុំប្រាក់

-លោក ឡេង ផល្លី	ព្រមទាំងបុត្រ	១០០០០៛
-លោក រុន មៀន	ព្រមទាំងបុត្រ	១០០០០៛
-លោក ផែ ណែ សន	ព្រមទាំងបុត្រ	១០០០០៛
-យាយ សាន ញ៉ាក់	ព្រមទាំងបុត្រ	១០០០០៛
-ឧកេសក ភូម សាម៉ុន	ព្រមទាំងបុត្រ	១០០០០៛
-ស្រី ឡើង	ព្រមទាំងបុត្រ	២៥០០០៛
-ឧ.សិ ហើ ហុយ អាង	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-យាយ ឡេង	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-យាយ រឹម	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-យាយ ឌឹម	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-ឧ.ស សាន គឹមសួរ	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-ឧ.សិ ស៊ូ សាវី	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-យាយ នៅ	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-យាយ រ៉េន	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-ឧ.សិ ឌឹម ស្រេន	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-ឧ.សិ ហ៊ាន	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-ឧ.សិ ខុន	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-ឧ.ស អុំន វត្តិ	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-ឧ.សិ អុំន វន្តា	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-ឧ.សិ កាក់	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-ឧ.សិ សយ	ព្រមទាំងបុត្រ	១០០០០៛
-តា ច្រើន យាយ ហ៊ឹម	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-តា អុល យាយ យោន	ព្រមទាំងបុត្រ	១០០០០៛
-ឧ.សិ សី	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-ឧ.សិ ជួន សុខុន	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-ទុន ស្រី	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-ឡើង ឡើង	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-យាយ អម	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛

គណនាប្រភេទវិភាគមធ្យម

ទិន្ន

សីលធម៌សង្គម

-អ៊ុម ចាន់	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-យាយ ស៊ាន ញ៉ក់	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-យាយ ប៊ុន	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-អត់ឈ្មោះ	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-និន សារឿន	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-ទល់ សារុន	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-យិន ម៉ូត	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-លី សាអ៊ុម	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-យាយ យាន	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
- យ៉ែម ចាន់ធឿន	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-ណាត លីម	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-យាយ ឡេង	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-យា ច្រែម	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-យាយ យឿន វណ្ណី	ព្រមទាំងបុត្រ ក៏ពង់បឹង	៥០០០៛
-ទ្រី ស៊ុមហាក់	ព្រមទាំងបុត្រ អ្នករាំងផ្គុំ	៥០០០៛
-យាយ សឹម តា អាន	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-តា ម៉េង យាយ ម៉េត	ព្រមទាំងបុត្រ	១០០០០៛
-តា ដន យាយ វាន	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-តា ភន យាយ សឹម	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
- សាន់ សុខ	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-តុប ច័ប	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-សាន គឹមណែ	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-រុន ឆាយ	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-ច្រីក លីម	ព្រមទាំងបុត្រ	២០០០៛
-ឆាង សុខន	ព្រមទាំងបុត្រ	២០០០៛
-សៅ សាំងយុក	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-ប៊ុក ណាត	ព្រមទាំងបុត្រ	៣០០០៛
-វ៉ាវិន	ព្រមទាំងបុត្រ	២០០០៛

កំណត់ត្រាអំពីកាតាឡូគ

ទិន្ន

សំណង់សំណូម

- តា អាត យាយ ឆោត ព្រមទាំងបុត្រ	៣០០០៛
- តា កាវ៉ា យាយ វ៉ូម ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-សៅ ផល្លិ ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-យាយ ឆើន ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-វិន ជា ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-យាយ ឆៀន ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-ឧត្តរសក ភ័ម ឧត្តរសិកា ចាន ព្រមទាំងបុត្រ	១០០០០៛
-ឧត្តរសិកា ភៀន ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-យាយ យង់ ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-អុយ វ៉ាន់ធី ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-ខៀន សាវ៉េត ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-កាយ ពៅ ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-ឧត្តរសិកា ឈរ ឆៀន ព្រមទាំងបុត្រ	១០០០០៛
-ឧសិកា ឈរ ព្រមទាំងបុត្រ	១០០០០៛
-ឧសិកា សុគា ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
ឧត្តរសក កង ឆើន ព្រមទាំងបុត្រ	១០០០០៛
-ឧត្តរសិកា ពង្ស ធី ព្រមទាំងបុត្រ	១០០០០៛
- តា ចក់ យាយ ចំរើន ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-ភ័ម ឆៀង ភិរិកា ព្រមទាំងបុត្រ រតាគោង	១៥០០០៛
-យាយ ជិន ព្រមទាំងបុត្រ រតាគោង	៥០០០៛
- អ្នកស្រី សុខា ពាមជិកា	១០០០០៛
-ឧត្តរសិកា យ៉ិន ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-តា សុន យាយ សុខ ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-តា វិន យាយ សុខហេង ព្រមទាំងបុត្រ ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-តា ភិន យាយ ពិម ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-លោក ចាន់ ធីម ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-យាយ រ៉េក ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-តា ហាន យាយ ត្រឹម ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛

កំណត់ត្រាអំពីតារាងទិន្នន័យ

ទិន្នន័យ

សំណួរដែលបានសួរ

-តា មិន យាយ ម្យ៉ាង ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-យាយ ថេង ព្រមទាំងបុត្រ	១០០០០រ
-យាយ អេង ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-ជិន សុខន (ហៅអូន) ព្រមទាំងបុត្រ	៦០០០រ
-យាយ ឡឹក ព្រមទាំងបុត្រ	១០០០០រ
-យាយ វ៉ាន ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-តា ជាន់ យាយ ខេត ព្រមទាំងបុត្រ	១០០០០រ
- សេក ឃីន ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-តា មឿន យាយ ស៊ាន ព្រមទាំងបុត្រ	១០០០០រ
-គ្រូ ចាន់ ឃឹម ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-សាន់ សុខន ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
- ប៉ិន យាយ អុល ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-ឈិន ម៉ុល ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-យាយ អុន ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-យាយ ឈង់ ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-យាយ ឡាយ ព្រមទាំងបុត្រ ភកាកោង	៥០០០រ
-យាយ ហោ ព្រមទាំងបុត្រ ភកាកោង	៥០០០រ
-យាយ ប៉េង ព្រមទាំងបុត្រ ភកាកោង	៥០០០រ
-តា ហឿន ឆេង លី ព្រមទាំងបុត្រ ភកាកោង	៥០០០រ
-តា ឡេង យាយ អុន ព្រមទាំងបុត្រ ភកាកោង	៥០០០រ
-សុន ផល្លី ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-ឧបាសិកា ចាន់ ចំរើន ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
- ឧ.សី ឃឹម សាវ៉ាង ព្រមទាំងបុត្រ	២០០០០រ
-ស្រួយ ប៊ុនថេង ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-ស្រួយ រដ្ឋា ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-ស្រួយ ម៉ុងហេង ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-ស្រួយ ធារី ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-ស្រួយ ធារី ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ

- ស្រុយ ស្រីលីក្ខណ៍ ព្រមទាំងបុត្រ
- កញ្ញា ស្រុយ ស្រីនិម

៥០០០រ

៥០០០រ

នាមសម្បត្តិសេនាភូមិ ចូលរៀន

ឃ្លាំងបាលាត ស្រុកត្បូងឃ្មុំ ស្រុកត្បូងឃ្មុំ ខេត្តកំពង់ចាម

- អ៊ាប ជៀប ព្រមទាំងបុត្រ ៥០០០រ
- តា អ៊ុំ សាម៉ន និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ ៥០០០រ
- យាយ អេន ព្រមទាំងបុត្រ ៥០០០រ
- យាយ ហ្វឺន ព្រមទាំងបុត្រ ៥០០០រ
- តា ស៊ី យាយខុម ព្រមទាំងបុត្រ ៥០០០រ
- ឧ.សិ យាន ហុង ព្រមទាំងបុត្រ ៥០០០រ
- យ៉ង សេងហុង ព្រមទាំងបុត្រ ៥០០០រ
- ឧ.សិ យាយន អុន ព្រមទាំងបុត្រ ៥០០០រ
- ឈួន ឌី កែប អាប់ ព្រមទាំងបុត្រ ៥០០០រ
- ឧ.សិ សួន លីម ព្រមទាំងបុត្រ ៥០០០រ
- ឧ ស សាំង លីម និង ឧ.សិ សុខភីនី ព្រមទាំងបុត្រ ៥០០០រ
- សុទ្ធ សាវី និង លាន់ សាំង លួន ព្រមទាំងបុត្រ ៥០០០រ
- យាយ ហាំង ព្រមទាំងបុត្រ ៥០០០រ
- ឡេង យុក ព្រមទាំងបុត្រ ៥០០០រ
- ហាក់ ឡុន ព្រមទាំងបុត្រ ៥០០០រ
- ហែម ស្រឡីន ព្រមទាំងបុត្រ ៥០០០រ
- អុន ថាន ព្រមទាំងបុត្រ ២៥០០រ
- ហេន ចាន់ណា ព្រមទាំងបុត្រ ២៥០០រ
- ធីរី ព្រមទាំងបុត្រ ២៥០០រ
- ចាន់ ជួន ព្រមទាំងបុត្រ ២៥០០រ
- ភីត ស្រីនា ព្រមទាំងបុត្រ ៥០០០រ

កំណត់អំពីការបង់ប្រាក់

ទំហំ

សំណងបង់ប្រាក់

- យាយ ប៊ុន ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
- វឿន ហ៊ាង ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
- សេង សុខយាង ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
- អេង សាង រ៉ាន ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
- ឧបាសក យន់ ព្រមទាំងបុត្រ	១០០០០៛
- ថេត ផៃតី ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
- ឧ.សិ យន់ ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛

រដ្ឋបាលក្រុងសៀមរាប ក្រុមការងារប្រឆាំង

យ៉ូណា ប្រធានការស្នងការ ទទួលបានការបង់ប្រាក់

- ម៉ីក សុភី ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
- ឧ.សិ លាស់ យុក ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
- ម៉ៅ សាងអ៊ុន ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
- ឧន សារ៉ាត់ ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
- ហ៊ុយ ហ៊ុយ ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
- ម៉ៅ ហន ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛

រដ្ឋបាលក្រុងសៀមរាប ក្រុមការងារប្រឆាំង

យ៉ូណា ប្រធានការស្នងការ ទទួលបានការបង់ប្រាក់

- លោក ហ៊ាត ឆាន់ និងភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	២៥០០០៛
- ឧសិកា យេក ខៀង ព្រមទាំងបុត្រ	១៦០០០៛
- យាយ ម៉ុល យ៉ុន ភូមិប៉ាកណាម ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
- ឡុង ឡុង ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
- ដន ជិនសេង ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
- ឡុង ហាន់ចូ ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
- តា ឌឹម យាយ រុន ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
- តា យឿន យាយ យ៉េន ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
- វ៉ាត អុន ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
- តា យ៉ន យាយ ស្រីង ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛

កំណត់ត្រាអំពីតារាងចំនួន

ទំព័រ

សំណួរសំណួរ

-យាយ អេន	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-សំណើ គុនី	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-ជា សារីន	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-ឈុន ឆា	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-តាក់ សុខហង	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
ឧ.សិ ខន	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-ឧ.សិ ស្រុន	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-តា មួច ឡើង	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-យាយ ហ៊ុំ សារីន	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-យាយ ជា សារីន	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-ជា អ៊ុច	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-រាជ ព្រហ្ម	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-តាក់ អេន	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-វែង ហង សន	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-យាយ យើន	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-យាយ យោន	ភូមិបរាណាត ឃុំពាមប្រឡោះ ស្រុកកោះស្វិត ខេត្តកំពង់ចាម	៥០០០រ
-កុងចេន យាយ ឥក	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-ឡើង ចន	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-ឧតាសីកា អ៊ុន ហង ហេន ប៉ាតហាម		៥០០០រ
-ឧតាសីកា អ៊ុន ហងហាម	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-ឧតាសីកា ហៅ ហង ព្រមទាំងបុត្រ		៥០០០រ
-ឧតាសីកា យន វណ្ណស៊ុន	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-យេក ឡើង ប៉ាតហាម		៥០០០រ
-ហង តន ភូមិដើមស្ពៅ ឃុំពង្រ		៥០០០រ
-ឧតាសីកា ហង វណ្ណ	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-ឧតាសីកា អ៊ុ ស្ទើន ប៉ាត ហាម	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-សែម សំគុល	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-យីម ឈុនហង	ព្រមទាំងបុត្រ ប៉ាតហាម	៥០០០រ
-តា ឌីម សុត	ព្រមទាំងបុត្រ ប៉ាតហាម	៥០០០រ

កំណត់ត្រាអំពីតារាងចំណូល

ឆ្នាំ

សំណេរសំណួរ

-ជូន សុខុន	ព្រមទាំងបុត្រ	ពិភពលោក	៥០០០រ
-ឧ.ស ប៊ី ហ៊ាន	ព្រមទាំងបុត្រ	ពិភពលោក	១០០០០រ
-ឧ.ស ជា ឧស	ព្រមទាំងបុត្រ	ពិភពលោក	៣៥០០០រ
-ឧ.ស វិស ណាង	ព្រមទាំងបុត្រ		៥០០០រ
-អ៊ុំ ឌី	ព្រមទាំងបុត្រ		៥០០០រ
-ជូន ណារី	ព្រមទាំងបុត្រ		៥០០០រ
-អ៊ុំ សុមារី	ព្រមទាំងបុត្រ		៥០០០រ
-ជូន អយ	ព្រមទាំងបុត្រ		៥០០០រ
-ឧ.ស ឯង ឈឿន ឧ.ស ហុង សារីន	ព្រមទាំងបុត្រ		១០០០០រ
-ជូន ចំរើន	ព្រមទាំងបុត្រ		៥០០០រ
-ជូន ស្រីពៅ	ព្រមទាំងបុត្រ		៥០០០រ
-ឧ.ស លីម អ៊ុយ	ព្រមទាំងបុត្រ	ពិភពលោក	១០០០០រ

ពុទ្ធបរិស័ទតូបិវត្តករិយោ បុព្វាទ្ធ ព្រះភោគសុទ្ធិន ខេត្តកំពង់ចាម

-យាយ ហាវ	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-យាយ ប៊ុន ណុច	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-យាយ យ៉ាន	ព្រមទាំងបុត្រ	៤០០០រ
-ពៅ ឡឹក	ព្រមទាំងបុត្រ	១០០០០រ
-ឆោម ឡាត់	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០០រ
-គិន ហុង	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-កើត ទៅ	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-ដូង រីន	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-តា ឌុត យាយ សាត	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-យាយ ហេ	ព្រមទាំងបុត្រ	១៥០០០រ
-ឆេង វ៉ុត្តា	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០រ
-ស្រី ម៉ៅ	ព្រមទាំងបុត្រ	១០០០០រ

កំណត់ត្រាអំពីការបកស្រាយ

ឧទាហរណ៍

សំណួរសិក្សា

-តា ឡា យាយ យ៉ុង	ព្រមទាំងបុត្រ	២០០០៛
-តា ប៉ុន យាយ មិន	ព្រមទាំងបុត្រ	១០០០០៛
-ឪ មីម	ព្រមទាំងបុត្រ	៤០០០៛
-តា អ៊ាន យាយ យ៉ុង	ព្រមទាំងបុត្រ	១០០០០៛
-យាយ ហ៊ុយ	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-យាយ យ៉ុង	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-យាយ ស៊ាន	ព្រមទាំងបុត្រ	១០០០០៛
-យាយ ភៀង	ព្រមទាំងបុត្រ	១០០០០៛
-តា អ៊ុន មីង គ្រុន	ព្រមទាំងបុត្រ	៧០០០៛
-តា ឡាន មីង អ៊ាន	ព្រមទាំងបុត្រ	៧០០០៛
-តា អ៊ុន មីង លី	ព្រមទាំងបុត្រ	១០០០០៛
-អ៊ូ ប្រីន	ព្រមទាំងបុត្រ	១០០០០៛
-មេ ឈ័ត	ព្រមទាំងបុត្រ	១០០០០៛
-សៀង ហ៊ាន	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-យាយ យាន	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-យាយ ភីន	ព្រមទាំងបុត្រ	៣០០០៛
-តា ឈ័ន យាយ លី	ព្រមទាំងបុត្រ	១០០០០៛
-តា គុណ	ព្រមទាំងបុត្រ	១០០០០៛
-យា សៀ	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-ស្រី ណា	ព្រមទាំងបុត្រ	២០០០៛
-តី ណា	ព្រមទាំងបុត្រ	៣០០០៛
-ហ៊ុន ឈីន	ព្រមទាំងបុត្រ	១០០០០៛
-ហ៊ុន ឆាន	ព្រមទាំងបុត្រ	២០០០៛
-ស្រី ណា	ព្រមទាំងបុត្រ	២០០០៛
-ឧ.ស អរ	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-ឡើង រី	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛
-យាយ ម៉ៅ	ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០៛

បទពិចារណា

- មនុស្សល្ងង់យកបេះដូងដាក់ក្នុងអណ្តាត
- មនុស្សឆ្លាតយកអណ្តាតដាក់ក្នុងបេះដូង

ភិក្ខុធម្មធារតោ ខាន់ ស៊ិនសេម

ការគោរពជាព្រះពុទ្ធមាន ៣យ៉ាង

- ១ - បញ្ញាធិត រយៈពេល ៤ អសង្ខេយ្យ ១ សែនកប្ប
- ២ - សង្ខារធិត រយៈពេល ៨ អសង្ខេយ្យ ១ សែនកប្ប
- ៣ - វិនិយោធិត រយៈពេល ១៦ អសង្ខេយ្យ ១ សែនកប្ប
- ព្រះបច្ចេកពុទ្ធ រយៈពេល ២ អសង្ខេយ្យ ១ សែនកប្ប
- អគ្គសាវ័ត រយៈពេល ១ អសង្ខេយ្យ ១ សែនកប្ប
- ព្រះពុទ្ធមាតា, ព្រះពុទ្ធបិតា, ព្រះពុទ្ធបុត្រ, ពុទ្ធបដ្ឋាក, ១ សែនកប្ប

សម្រាប់ចែកជូនជានិមិត្ត

